

DE STER

95E JAARGANG

NUMMER 12

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

DECEMBER 1995

DE STER

DECEMBER 1995

Op de omslag:

'Er vallen zoveel lessen te leren uit het gewijde verslag van Christus' geboorte', zegt ouderling Jeffrey R. Holland in 'Kerstmis haal je niet in de winkel' (blz 12). Veel van die lessen komen in dit nummer aan de orde - van president Thomas S. Monsons 'Kerstgeschenken, kerstzegeningen' (blz. 2) tot en met de kinderpresentatie van 'De geboorte van Jezus' (blz. 32). Deze en andere artikelen getuigen van de realiteit van de geboorte van de Heiland.
(Omslagfoto: Steve Bunderson; geposeerd door modellen.)

ARTIKELEN

BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM	
KERSTGESCHENKEN, KERSTZEGENINGEN	
PRESIDENT THOMAS S. MONSON	2
BIJ DE INGANG VAN DE TEMPEL DENNIS RAY	10
KERSTMIS HAAL JE NIET IN DE WINKEL	
OUDERLING JEFFREY R. HOLLAND	12
DE GEEST VAN KERSTMIS KONDEN ZE NIET STELEN	
DEBBIE PFOTZER	18
VIJANDEN WERDEN ZIJN VRIENDEN	
DUANE C. KNOWLES	26
DE GEBORTE VAN JEZUS	32

VOOR DE JONGEREN

IN ELKE TAAL WILLIAM POWLEY	8
'WAAR GAAN DE ENGELEN NAARTOE?' DEBBIE ORULLIAN	20
IK VERAFSCHUWDE KERSTMIS PATRICIA R. ROPER	22
HET LEVEN VAN DOMINGOS LIAO RICHARD M. ROMNEY	40
JE CADEAULIJSTJE LISA A. JOHNSON	46

RUBRIEKEN

INGEZONDEN BRIEVEN	1
HUISBEZOEKBOODSCHAP	
'MEER HEILIGHEID GEEF MIJ'	25

DE KINDERSTER

KERSTMIS IN AMERIKA	2
LIED	
MARIA'S WIEGELIED	
JAN UNDERWOOD PINBOROUGH EN DARWIN WOLFORD	4
OP ONDERZOEK UIT	
CADEAUS VOOR EEN PASGEBOREN KONING	
GERALDINE A. GARRETSON	6
PARTICIPATIEPERIODE	
GEVEN KAREN ASHTON	8
HET ZENDINGSKERSTFEEST VAN OPA EN OMA	
JANA JONES STEED	10
KERSTKUNST	
KERSTBOOMVERSIERINGEN; LAAT HET SNEEUWEN	13
VRIENDSCHAP SUIJTEN	
HORVÁTH GERGŐ, IMRE EN PÉTER, UIT BOEDAPEST	
JANET PETERSON	14

DE STER

Dezember 1995 95e jaargang Nummer 12

Officiële Nederlandsestalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Eerste Presidium:

Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson
James E. Faust

Raad der Twaalf:

Boyd K. Packard, L. Tom Perry, David B. Haight,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Allan H. Oaks,
M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott,
Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring
Editor: Jack H. Gosnell

Adviseurs: Spencer J. Condie, L. Lionel Kendrick

Directie afdeling leerplannen:
Hoofdredacteur: Ronald L. Knighton
Directeur planning en redactie: Brian K. Kelly
Directeur grafische vormgeving: Allan R. Loyborg

Redactie:

Hoofdredacteur: Marvin K. Gardner
Adjunct-hoofdredacteur: R. Val Johnson
Redacteur: David Mitchell
Redacteur: De Kinderster: DeAnne Walker
Rooster: Maryann Martindale
Assistent publicaties: Beth Dayley

Afdeling vormgeving:

Leidinggevend art-director: M. M. Kawasaki
Art-director: Scott D Van Kampen
Vormgeving: Sharri Cook

Vertaling en nieuwsredactie:

CPB: Vertaalbureau
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 030-6040240
Nieuwsredacteur: A. H. Niessink

Abonnementenadministratie
Administratrice: R. de Kock-Goudberg
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 030-605384

Uitgever

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage
Industriestraße 21, D-61381 Friedrichsdorf

© 1995 by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints
Alle rechten voorbehouden
Gedrukt in Duitsland

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitiaans en Thais; en eens per kwartaal in het Bulgaars, IJslands, Russisch, Tjechisch en Hongaars.

Informatie voor abonnees in de V. S.:

DE STER (ISSN 1044-3401) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price USD 18.00 a year. USD 1.50 per single copy. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P. O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P. O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA.

Abonnementenprijs

Nederland: NLG 32,00 - België: BEF 590,00

Het jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd. U ontvangt een acceptatiekaart (België: stortings-/overschrijvingsformulier).

Verschijnt twaalf maal per jaar

95992 120
Dutch

INGEZONDEN BRIEVEN

HULP VOOR ONDERZOEKERS

Sinds ik op zending ben, begrijp ik hoe waardevol de *Liahona* (Spaans) is. In dit tijdschrift vind ik altijd artikelen waaraan mijn onderzoekers houvast hebben bij hun onderzoek naar de waarheid.

Ik verheug me elke maand op dit tijdschrift. Vooral het plaatselijke kerknieuws spreekt me erg aan.

Ouderling Pillado Herrejón

Gemeente Viveros

District Nuevo Laredo (Mexico)

toen lezen we een exemplaar dat een zending die veel voor ons betekent aan ons had uitgeleend. We wisten meteen dat we zelf een abonnement wilden. Als we nu een nummer zouden missen, zouden we dat als een groot geestelijk verlies ervaren.

Dank u voor een geweldig blad.

Carlos en Eliane De Prat

Wijk Cachoeirinha

Ring Porto Alegre-Noord (Brazilië)

HEERLIJK OM TE LEZEN

Wanneer ik elke maand uit naar het volgende nummer van *Der Stern* (Duits). Het is heerlijk om erin te lezen en in het evangelie gestrekt te worden. Het is geweldig om te weten te komen over heiligen uit alle delen van de wereld die het evangelie van Jezus Christus naleven. Ook onze kinderen verheugen zich op elk nummer en lezen vooral graag de *Kinderster* (de Kinderster).

D. Kopfmann

Wijk Waldshut

Ring Bern

FIJNE KINDERSTER

Ik wil u hartelijk danken voor de *Liahona* (Engels), en vooral voor de Kinderster. Mijn nichtje, die geen lid van de kerk is, komt vaak bij me langs en leest elk nummer gretig. En natuurlijk pikt ze bij het lezen van de kinder verhalen en bij de spelletjes ook iets op van het evangelie en de leringen van de kerk.

Door dit tijdschrift te lezen groeit mijn getuigenis en put ik inspiratie uit de getrouwheid van de leden van de kerk over de hele wereld.

Wifredo Salem Santos

Wijk Malabon

Ring Caloocan Filipijnen

INSPIRERENDE BOODSCHAPPEN

Hartelijk dank voor de *Liahona* (Engels), een blad dat vol staat met inspirerende boodschappen die de geest verheffen. Ik lees het hele tijdschrift in een keer uit, en soms denk ik: kregen we maar elke dag zo'n blad in de bus. Als mijn vrienden, ook zij die geen lid van de kerk zijn, hem gelezen hebben, stop ik hem in een bewaarmap.

Erwin S. Atillo

Gemeente Toledo 2

District Toledo (Filippijnen)

ONS EIGEN ABONNEMENT

Wij zijn een bescheiden en zeer gelukkig gezin. We zijn in 1993 gedoopt, maar het lijkt alsof we altijd al lid van de kerk zijn geweest en het evangelie van Jezus Christus hebben gehad.

In eerste instantie waren we niet zo in *A Liahona* (Portugees) geïnteresseerd. Maar

Martin

Kerstgeschenken, kerstzegeningen

President Thomas S. Monson

Eerste raadgever in het Eerste Presidium

Wat heb jij met kerst gekregen?' Dat is in veel landen de universele vraag die kinderen elkaar na de meest gevierde feestdag van het jaar stellen. Een meisje zal zeggen: 'Ik heb een pop gekregen, een nieuwe jurk, en een leuk spel.' En een jongen kan antwoorden: 'Ik heb een zakmes gekregen, een trein, en een kiepwagen met lichtjes.' Met Kerstmis worden de nieuw verworven bezittingen getoond en bewonderd.

De geschenken die je op die manier krijgt, zijn zo voorbijgaand. Poppen gaan kapot, jurken slijten, en leuke spelletjes gaan vervelen. Zakmessen raken kwijt, treintjes rijden alleen maar rondjes en kiepwagens blijven ergens in een hoek liggen als de batterijen opraken.

Maar als we één woord in onze kerstvraag veranderen, krijg je totaal andere antwoorden. De vraag 'Wat heb je met kerst *gegeven*?' stimuleert het denken en brengt tedere gevoelens en herinneringen terug.

Geven, en niet krijgen, doet de kerstgeest in al haar rijkdom openbloeien. Daardoor vergeven we onze vijanden, denken aan onze vrienden en gehoorzamen

De geschenken van de wijzen die van ver kwamen om het christuskind te aanbidden, waren niet waardevoller dan die welke wij onzelfzuchtig uit ons hart geven.

God. De geest van Kerstmis werpt zijn licht op alles om ons heen, en te midden van de wereldse drukte raken we dan meer geïnteresseerd in mensen dan in dingen.

Wat kan ik Hem geven,

Arm als ik ben?

Als ik een herder was,

Bracht ik een lam.

Als ik een wijze was,

Zou ik mijn deel doen.

Maar wat kan ik Hem geven?

Ik kan mijn hart geven.

(naar Christina Georgina Rossetti)

Een kerstdag waarop geven in de plaats van krijgen komt, wordt nooit vergeten. In mijn leven gebeurde dat toen ik tien jaar was. Het was bijna Kerstmis, en ik hunkerde zoals alleen een jochie van tien dat kan, naar een elektrische trein. Ik wilde geen goedkope opwindtrein die iedereen had; nee, ik wilde zo'n bijzondere, zo een die op stroom reed. Het was de tijd van de economische malaise; maar m'n vader en moeder gaven me op kerstmorgen een prachtige elektrische trein, een cadeau waar ze waarschijnlijk krom voor hadden moeten liggen om die te kunnen betalen.

Uren zat ik achter de transformator en keek ik hoe de locomotief de wagons eerst achter zich aan trok en dan voor zich uit duwde. Moeder kwam de woonkamer binnen en zei dat ze een opwindtrein had gekocht voor Mark, de zoon van mevrouw Hansen, die wat verderop in de straat woonde. Ik vroeg of ik de trein mocht zien. De locomotief was kort en hoekig, niet lang en gestroomlijnd als de dure die ik had gekregen. Maar mijn oog viel op een oliewagon in deze goedkope treinsat. Ik had zo'n wagon niet, en de afgunst begon aan me te knagen. Ik zeurde zo verschrikkelijk dat m'n moeder uiteindelijk toegaf en me de oliewagon in de handen drukte met de woorden: 'Als je 'm dan zoveel harder nodig hebt dan Mark, neem 'm dan maar.' Ik koppelde de wagon aan mijn eigen trein en was tevreden met het resultaat.

Moeder en ik gingen met de overgebleven wagons en de

locomotief naar Mark Hansen. De jongen was een jaar of twee jonger dan ik. Hij had nooit gedacht dat hij zo'n cadeau zou krijgen en kon zijn geluk niet op. Hij wond de locomotief op (het was tenslotte niet zo'n elektrische als de mijne) en ging helemaal uit z'n bol toen de locomotief en de twee wagons plus een personeelswagon over de rails reden.

Toen vroeg m'n moeder wijs: 'En, Tommy, wat vind je van Mark z'n trein?'

Ik voelde me ineens heel schuldig en werd me pijnlijk bewust van mijn zelfzucht. Ik zei: 'Even wachten, mam, ik kom zo terug.'

Zo snel als m'n beentjes me konden dragen rende ik naar huis, ik pakte de oliewagon met nog een andere wagon van m'n eigen trein, en rende toen de straat weer over naar het huis van de familie Hansen. Vrolijk zei ik tegen Mark: 'We waren nog twee wagons van je trein vergeten.' Mark koppelde de twee extra wagons aan z'n trein. Terwijl ik toekeek hoe de locomotief de wagons over de rails trok, voelde ik een magnifieke blijdschap die moeilijk te beschrijven en onmogelijk te vergeten is. De geest van Kerstmis had mijn ziel vervuld.

Door die ervaring was het een jaar later wat gemakkelijker om een moeilijk besluit te nemen. Het was weer Kerstmis. We waren een kalkoen aan het klaarmaken om in de oven te braden en we verheugden ons op een smakelijk festijn. Een vriend uit de buurt stelde een verrassende vraag: 'Hoe smaakt kalkoen?'

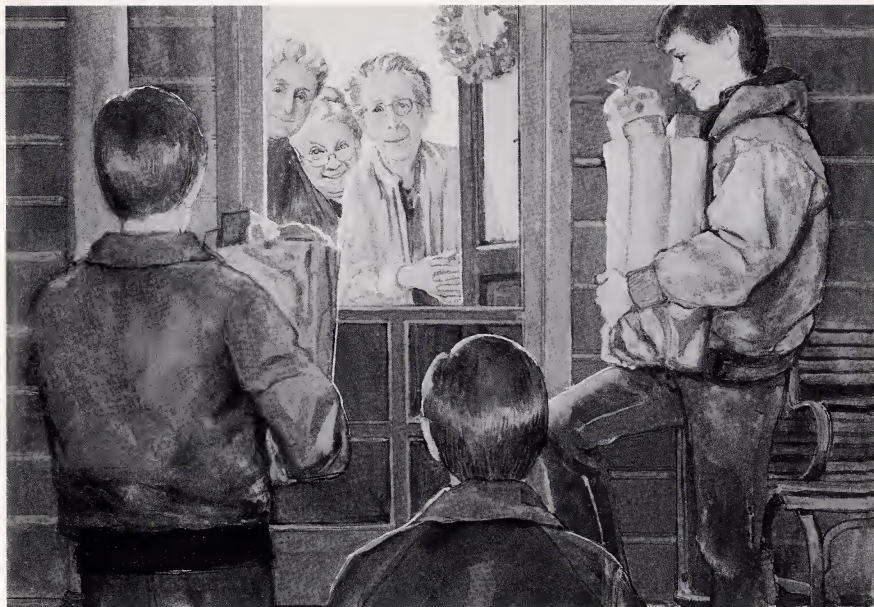
Ik antwoordde: 'O, net zoiets als kip.'

Weer een vraag: 'Hoe smaakt kip?'

Toen snapte ik dat mijn vriend nog nooit kalkoen of kip had gegeten. Ik vroeg hem wat ze bij hem thuis als feestmaal zouden hebben. Er kwam geen direct antwoord, alleen een terneergeslagen blik en een mompelend 'Weet ik niet. We hebben niks in huis.'

Ik dacht na over een oplossing. Die was er niet. Ik had geen kalkoenen, geen kippen, geen geld. Toen bedacht ik me dat ik twee konijntjes had. Ik deed ze meteen in een doos en gaf die aan mijn vriend met de woorden: 'Hier, neem deze twee konijntjes maar. Ze zijn lekker – net als kip.'

Hij pakte de doos aan, klom over het hek en liep naar huis – hij zou met Kerstmis een goede maaltijd hebben. Toen

ILLUSTRATOR: DALE KIBOURN

De jongens gingen denken aan de behoeftige mensen, en de gespaarde kwartjes en dubbeltjes voor het feestje werden kerstgeschenken voor anderen – zegeningen die niet snel vergeten zullen worden.

Ik het deurtje van het lege konijnenhok dicht deed, rolden de tranen over m'n wangen. Maar ik was niet verdrietig. Een warmte, een gevoel van onbeschrijflijke vreugde vulde mijn hart. Het was een gedenkwaardige kerst.

Ik herinner me een jongen van dertien die zijn diakonen-quorum voorging in het zoeken naar de geest van Kerstmis. Hij en zijn vrienden woonden in een buurt waar ook veel oudere weduwen woonden die maar weinig geld hadden. Het hele jaar lang hadden de jongens gespaard en plannen gemaakt voor een geweldig kerstfeest. Ze dachten aan zichzelf, tot de geest van Kerstmis hen aan anderen liet denken. Frank, hun leider, stelde zijn vrienden voor om het geld dat ze met zoveel moeite gespaard hadden, niet te besteden aan het geplande feestje, maar aan drie oudere weduwen die samen in één huis woonden.

De jongens maakten hun plan. Ik als hun bisschop hoefde alleen maar in de buurt te zijn. Enthousiast, alsof ze aan een nieuw avontuur begonnen, kochten de jongens een enorme braadkip, de aardappelen, de groente, de bosbessen, en alles wat bij een traditioneel Amerikaans kerstmaal hoort. Toen gingen ze op weg naar het huis van de weduwen en droegen hun kostbare geschenken mee. Daar gingen ze, door de sneeuw, over het tuinpad en de bouwvallige veranda op. Een klop op de deur, wat langzaam geschuifel en daar stonden ze oog in oog met de bewoonster.

Met de voor dertienjarige karakteristieke onmelodieuze stemmen zongen ze: 'Stille nacht, heilige nacht, heil en vreë wordt gebracht'. Toen boden ze hun geschenken aan. Het gezang van de engelen op die heerlijke nacht zo lang geleden was niet mooier, en de geschenken van de wijzen waren niet waardevoller dan die van deze jongens. Ik staarde naar de gezichten van die geweldige vrouwen en dacht: Iemands moeder. Toen keek ik naar het gelaat van die nobele jongens en dacht: Iemands zoon. Ik werd herinnerd aan de woorden van het tijdloze gedicht van Mary Dow Brine:

*De vrouw was oud en grijs, ze droeg loppen,
En ging gebukt onder de winterse kou.
De straat was nat van de pasgevallen sneeuw,
En de voeten van de vrouw waren oud en langzaam.
Ze stond bij de kruising en wachtte lang,
Alleen, hulpeloos, te midden van de menigte
Van mensen die haar voorbijliepen
En haar zorgelijke blik niet opvingen.*

*Verderop in de straat, met lachende kreten,
Blij met de vrijheid van de schoolvakantie,
Kwamen de jongens als een kudde schapen,
En begroeven hun handen diep in de witte sneeuw (. . .)*

*Een hield naast haar stil en zei zachtjes:
'Ik help u wel, als u wilt oversteken' (. . .)*

*'Want ze mag dan oud en arm en traag zijn, jongens,
Maar toch is ze iemands moeder.
En ik hoop dat als mijn moeder straks
Ook arm en oud en grijs is,
Iemand haar een hand zal toesteken
Als haar eigen jongen ver weg is.'
En 'iemands moeder' boog haar hoofd diep
toen ze die avond thuis was, en ze bad:
'Heer, wees goed voor deze nobele jongen,
Die iemands zoon is, iemands levensvreugde.'
(*'Somebody's Mother'*; uit het Engels vertaald)*

Geen van die jongens is ooit die bijzondere pelgrims-
tocht vergeten. Kerstgeschenken waren kerstzegeningen
geworden.

De tijd verandert, jaren vliegen voorbij; maar de kerst
blijft heilig. Het is niet door krijgen maar door geven dat de
geest van Kerstmis in ons leven komt. God spreekt nog
steeds. Hij fluistert in. Hij leidt. Hij zegent. Hij geeft.

Jaren geleden vertelde president Harold B. Lee me over
een president Ballantyne die in Star Valley (Wyoming) was
opgegroeid. Het leven is daar hard. De zomers zijn kort en
vluchtig, terwijl de winters lang en kil zijn. President Ballan-
tyne vertelde over een bijzondere kerst uit zijn jeugd. Hij zei:

'Vader had een groot gezin; en soms, na de oogst, bleef
er na aftrek van de kosten niet veel over. Dus moest vader
bij rijke veehouders gaan werken voor misschien een dollar
per dag. Hij verdiende nauwelijks meer dan hij nodig
had om in zijn eigen onderhoud te voorzien, dus hij kon
maar erg weinig naar moeder en de kinderen sturen. Het
begon behoorlijk karig voor ons te worden.

'We hadden ons gezinsgebed rond de tafel; het was op
zo'n avond dat vader weg was dat we bij elkaar kwamen en
dat moeder een kan melk over onze bekers verdeelde – zelf
nam ze niets. Ik snapte dat de melk in de kan alles was wat
we hadden, en ik duwde mijn beker naar moeder en zei:
'Hier mama, drink de mijne maar.'

'Nee, mama heeft geen honger vanavond.'

'Ik maakte me zorgen. We dronken onze melk op en
gingen naar bed, maar ik kon niet slapen. Ik stond op en ging
op m'n tenen de trap af, en daar was mama, midden in de
kamer, in gebed geknield. Ze hoorde me niet beneden komen
omdat ik op m'n blote voeten liep. Ik ging op m'n knieën zit-
ten en hoorde haar zeggen: "Hemelse Vader, er is geen eten in
huis. Alstublieft, Vader, raak het hart van iemand aan zodat
mijn kinderen morgen geen honger hoeven hebben."

Toen ze klaar was met bidden, keek ze om zich heen en
zag dat ik alles had gehoord; een beetje opgelaten zei ze
tegen mij: "Ga maar naar boven, jongen. Alles komt goed."

'Ik ging naar bed, gerustgesteld door mijn moeders geloof.
De volgende ochtend werd ik gewekt door het geluid van
potten en pannen in de keuken en een heerlijke etenslucht.
Ik ging naar de keuken en zei: "Mama, je zei toch dat er geen
eten was?"

'Het enige wat ze zei was: "Maar jongen, je dacht toch
niet dat de Heer mijn gebed niet zou verhoren?" Daar kon ik
het mee doen.

'De jaren verstreken en ik ging studeren. Ik trouwde, en
op een dag kwam ik terug voor familiebezoek. Bisschop
Gardner, die aardig op leeftijd was gekomen, zei tegen me:
"Jongen, ik zal je vertellen wat ik rond kerst eens heb mee-
gemaakt met dit gezin waar jij uit komt. Ik was klaar met m'n
werk en we gingen aan tafel. Ik zat bij de open haard de
krant te lezen. ineens hoorde ik een stem: "Zuster Ballantyne
heeft geen eten in huis." Ik dacht dat mijn vrouw tegen me

ILLUSTRATOR: ROBERT T. BARRETT

God had het gebed van een standvastige moeder gehoord en het hart van een goede bisschop aangerakt. Het eten dat hij bracht voedde zowel de geest als het lichaam.

aan het praten was en zei: 'Wat zei je, mam?' Ze liep de kamer binnen, droogde haar handen af aan haar schort en zei: 'Zei je wat, vader?'

“‘Nee, ik zei niks tegen jou, maar ik hoorde een stem die tegen me sprak.’

“‘Wat zei die dan?’ vroeg ze.

“‘Dat zuster Ballantyne geen eten in huis had.’

“‘Nou,’ zei moeder, ‘dan zou ik maar je schoenen en je jas aandoen en zuster Ballantyne wat eten brengen.’ Die donkere winteravond spande ik de paarden in en legde ik een zak meel, een stuk rundvlees, wat potten met ingemaakt fruit en een paar pas gebakken broden in de wagen. Het was koud buiten, maar een warme gloed ging door mijn ziel toen je moeder mij binnenliet en ik haar het eten kon geven. God had het gebed van een moeder verhoord.”

Onze hemelse Vader let altijd op hen die behoeften hebben, die zoeken, die vertrouwen, die bidden, en die luisteren als Hij spreekt. 'Want also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe' (Johannes 3:16). Gods geschenk wordt onze zegen. Moge elk hart wijd open gaan en Hem binnenlaten – met Kerstmis en altijd. □

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. Geven, en niet krijgen, doet de kerstgeest in al haar rijkdom openbloeien.
2. De geest van Christus komt in ons leven als wij aan anderen geven zodat er bij hen in een behoefte wordt voorzien.
3. Onze hemelse Vader let altijd op hen die behoeften hebben, die zoeken, die vertrouwen, die bidden, en die luisteren als Hij spreekt.

IN ELKE TAAAL

William Powley

Ik ben eens op vakantie in Rusland geweest, waar ik per schip de Wolga afvoer, ver van een HLD-kerk. Die zondag had ik me voorgenomen mij in mijn hut terug te trekken en in het Boek van Mormon te lezen.

Ik paste mijn plannen aan toen bleek dat het schip die zomer aan een HLD-gezin was verhuurd. Met toestemming van hun kerkleiders zouden zij een dienst houden voor de passagiers die lid van de kerk waren, waaronder enkele Russische leden die op het schip meevoeren. Mij werd gevraagd het avondmaal te zegenen. Ik vroeg me af of ik het avondmaal alleen zou zegenen en of ik de enige tiener daar zou zijn. Ik hoopte van niet.

Later die ochtend ging ik de muzieksalon binnen waar de dienst gehouden zou worden. Mijn onrust zakte toen ik andere jongemannen met een stropdas en meisjes in een jurk zag. Ik keek of ik iets zag wat op een avondmaaltafel leek. Rechts zag ik een wit tafellaken uit de eetzaal die over de pianokruk was gespreid. Op het witte linnen stonden de schalen voor het brood en het water. De broeder die mij gevraagd had het avondmaal te zegenen stelde mij aan een andere jongeman voor.

'Dit is Sergej', zei hij. 'Hij zal samen met jou het avondmaal zegenen.'

Sergej, die uit Moskou kwam, was net uit militaire dienst. Hij was in de metro twee zendelingen tegengekomen en had zich enige tijd daarna laten dopen.

Ik kende een paar woordjes Russisch. 'Dobre djen!' zei ik. 'Dobre djen', antwoordde hij grinnikend.

Ik stelde me voor: 'Minja zavoet, William'.

'Minja zavoet, Sergej.'

'Spreek je Engels?', vroeg ik.

'Een beetje.'

Hij pakte een gehavend en kennelijk vaak gelezen stuk papier en vouwde het open. Er stonden kerkelijke termen op met een uitleg. Hij wees het woord *avondmaal* aan om aan te geven wat onze rol in de dienst zou zijn. Ik knikte. Hij wees het woord *brood* aan en toen zichzelf.

'Ik?' vroeg hij.

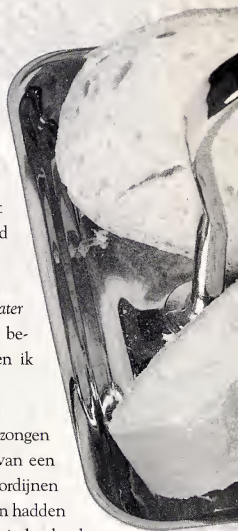
Vervolgens wees hij het woord *water* aan en toen mij. Ik begreep wat hij bedoelde. Hij zou het brood zegenen en ik het water.

'Da', zei ik instemmend.

De muziek begon en de aanwezigen zongen 'Komt, heil'gen komt' onder leiding van een jongeman die Vladimir heette. De gordijnen waren opengeschoven en door de ruiten hadden we een prachtig uitzicht op het Russische landschap.

Sergej's exemplaar van het Boek van Mormon was behoorlijk versleten door het vele lezen. Hij zocht in het boek naar het avondmaalsgebed.

We gingen staan en braken het zelfgebakken Russische zuurdesembrood in stukjes. Ik hoorde hoe de aanwezigen 'k Sta spraakloos' zongen; de ene helft zong in het Russisch,

Bij de ingang van de tempel

Dennis Ray

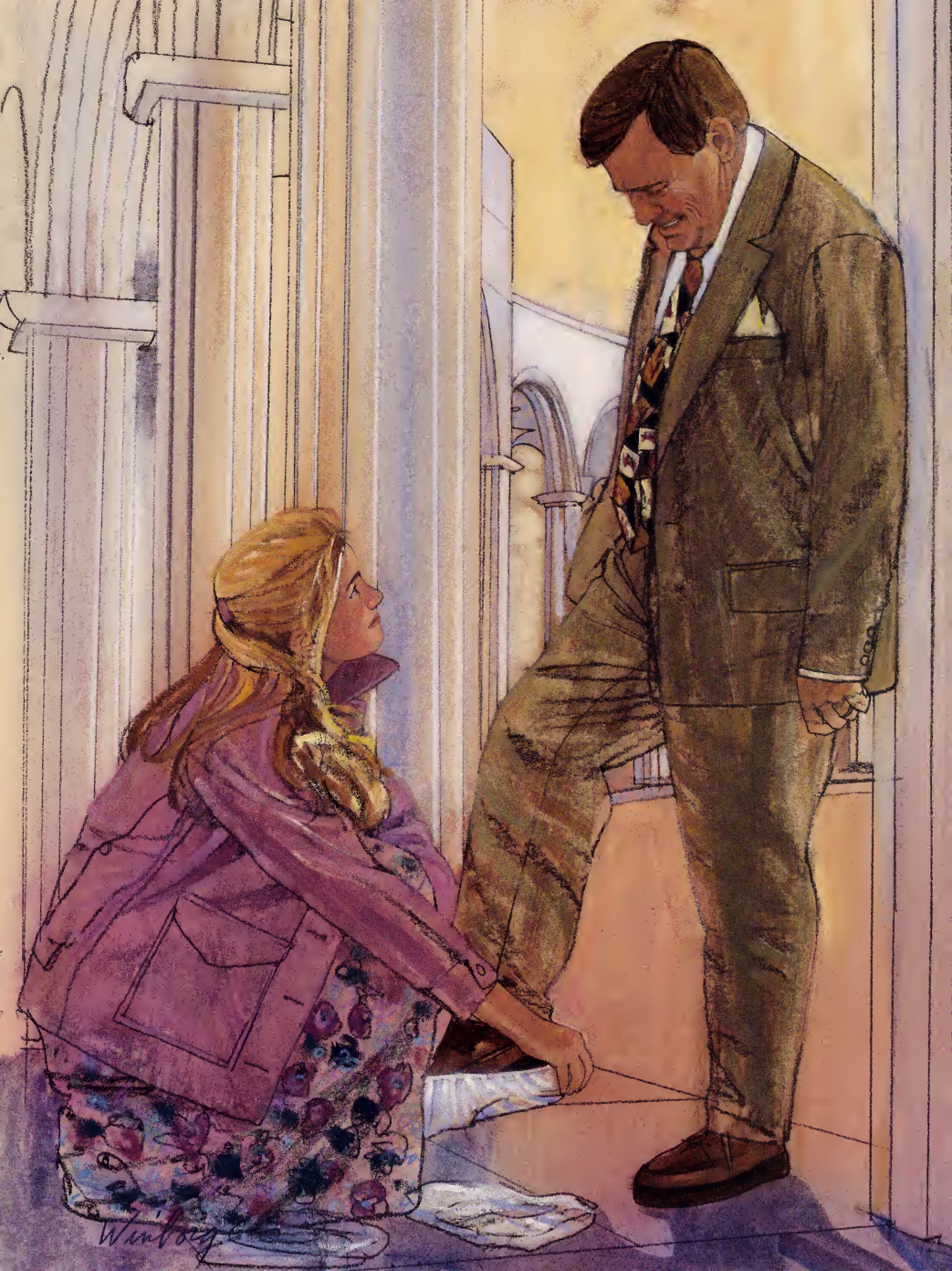
Vol ongeduld wachtte ik met mijn gezin in de rij voor de open dag van de Bountiful-tempel. Onze gids legde uit dat we plastic overschoentjes zouden krijgen als we de tempel binnengingen. Die dag was de tempel al bezichtigd door tienduizenden mensen, die allen door regen en sneeuw hadden gelopen. Met de overschoentjes zou de tempel redelijk schoon blijven.

Ik dacht dat we de overschoentjes zelf aan zouden doen. Maar toen we bij de deur kwamen zag ik een groep jongemannen en -vrouwen – vrijwilligers uit een nabijgelegen ring – de mensen de overschoentjes aandoen. Ik was verbaasd maar tilde automatisch de ene voet op, toen de andere en werd daarbij door een jongevrouw geholpen. Ik vond het een beetje gênant, ik had het toch makkelijk zelf kunnen doen? En het was vast geen prettige taak, met dat koude weer, de natte en vieze schoenen en de ongemakkelijke geknielde houding. Toen de jongevrouw klaar was, bedankte ik haar; ik vond mijn dankbetuiging maar erg mager. Maar hoewel ze al duizenden mensen geholpen had die dag, waren haar glimlach en vriendelijk antwoord oprecht en teder.

Ik was ontdaan door haar onzelfzuchtige daad. Maar toen kwam er een mooie gedachte bij me op: als de Messias nu op aarde had geleefd en hier was geweest, had Hij ook in stilte en zonder enige zelfzucht gediend en ervoor gezorgd dat wat niet schoon was weer schoon werd. Deze gedachte wekte een diepe emotie bij me op en ik voelde de sterke liefde van de Heiland. Had Hij niet in Getsemane geknield, en was Hij niet op Golgota gestorven om het hoogste en heiligste voor ons mogelijk te maken?

Tijdens de hele rondleiding had ik een gevoel van eerbied over me. De tempel was prachtig, maar wat me het meest is bijgebleven is wat er bij de ingang gebeurde.

Niet lang daarna werd ik ontheven als raadgever in ons ringpresidium. In de daaropvolgende dagen vroeg ik me af welke roeping ik nu zou krijgen. Zou het iets zijn wat 'belangrijk' gevonden werd, of een daad van vriendelijkheid in stilte, onopgemerkt door de meesten? Het maakte niet uit. Waar ik ook zou knielen om te dienen, ik zou bedenken dat ook Christus eens geknield had om ons allen te dienen. □

KERSTMIS HAAL JE NIET IN DE WINKEL

Ouderling Jeffrey R. Holland
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Een van de redenen waarom we het kerstverhaal vertellen is om ons eraan te herinneren dat je Kerstmis niet in de winkel haalt. Hoezeer we er ook van genieten, zelfs als kind, elk jaar gaat de kerst iets meer voor ons betekenen. En hoe vaak we het bijbelrelaas van die avond in Betlehem ook lezen, elke keer doen we een of meerdere nieuwe inzichten op.

Er vallen zoveel lessen te leren uit het gewijde verslag van Christus' geboorte dat we altijd aarzelen er één uit te halen zonder naar de andere te kijken. Ik hoop dat u het mij niet kwalijk neemt dat ik dat nu wel doe.

Een indruk die dit verhaal altijd bij mij oproept, is er een van intense armoede. Ik vraag me af of Lucas bewust heeft geschreven dat er 'voor hen geen plaats was in de herberg'; hij had ook gewoon kunnen schrijven dat er 'geen plaats was in de herberg' (Lucas 2:7, cursivering toegevoegd). We weten het natuurlijk niet zeker, maar ik vermoed dat je in die tijd met geld net zo goed invloed kon kopen als tegenwoordig. Ik denk dat als Jozef en Maria belangrijk of welgesteld waren geweest, ze zelfs in die drukke tijd onderdak hadden gevonden.

Op grond van de vertaling van Joseph Smith van Lucas 2:7 kun je ook vermoeden dat ze geen invloedrijke mensen kenden; er staat dat er *niemand* was die hen onderdak in de herbergen kon geven.

We weten niet zeker wat de geschiedschrijver bedoeld heeft, maar wat we wel weten is dat deze twee straatarm waren. Bij het reinigingsoffer dat de ouders na de geboorte

van het kind brachten, werd een tortelduif gebruikt in plaats van het voorgeschreven lam, een vervanging die door de Heer in de wet van Mozes was toegestaan om de last van de allerarmsten te verlichten (zie Leviticus 12:8).

De wijzen kwamen later met geschenken, en voegden daarmee een element van pracht en weelde aan deze gebeurtenis toe. Maar hier moet worden opgemerkt dat ze van ver kwamen, waarschijnlijk uit Perzië, een reis van zeker enige honderden kilometers. Tenzij ze lang voor de verschijning van de ster op weg waren gegaan, is het zeer onwaarschijnlijk dat ze op de avond van Jezus' geboorte gearriveerd zijn. Daar komt bij dat Matteüs schrijft dat het gezin in een 'huis' woonde (Matteüs 2:11).

Mogelijk wijst dit ons op een belangrijk onderscheid dat ook wij bij de feestdagen moeten maken. Misschien moeten we de boodschappen en het inpakken en het versieren scheiden, al is het maar een beetje, van de stillere, persoonlijke momenten waarop we nadenken over de betekenis van het Kind (en zijn geboorte), de reden waarom we cadeaus geven.

Het goud, de wierook en de mirre werden nederig geschenken en dankbaar ontvangen. Dat moet met onze cadeaus ook zo zijn, elk jaar en altijd. Zoals mijn vrouw en kinderen kunnen beamen, dolt er niemand meer dan ik bij het geven en krijgen van cadeautjes. Maar precies om die reden moet ik, net als u, ook stilstaan bij dat eenvoudige tafereel – ja, bij de armoede – van een nacht zonder engelenhaar of inpakpapier of de spullen van deze wereld. Alleen als we dat ene heilige, onversierde object van onze toewijding zien – het Kind van Betlehem – begrijpen we waarom het zo passend is om cadeautjes te geven.

Als vader heb ik vaak nagedacht over Jozef – die sterke, stille, bijna onbekende man die waardiger dan welke andere man op aarde geweest moet zijn om de begeleider en pleegvader van de Zoon van God te zijn. Het was Jozef die uit alle mannen gekozen werd om Jezus te leren werken. Het was

Erst vreesden de herders met grote vreeze toen de engelen Jezus' geboorte aankondigden. Maar daarna verheugden zij zich in de 'grote blijdschap' en werden zij de eerste opgetekende getuigen van het kind 'in doeken gewikkeld en liggende in een kribbe' (zie Lucas 2:8-16).

menselijk gezelschap afdalen naar een stal, een grot vol dieren, om daar de Zoon van God ter wereld te brengen.

Ik vraag me af wat Jozef gevoeld moet hebben toen hij de mest en de troep opzij veegde. Ik vraag me af of er tranen in zijn

Jozef die Hem uit de boeken van de Wet onderwees. Het was Jozef die Hem, in de beschermde omgeving van zijn werkplaats, aangaf wie Hij was en wat Hij uiteindelijk zou worden.

Ik studeerde aan de Brigham Young University en was aan het einde van mijn eerste jaar als kandidaat toen ons eerste kind, een zoon, werd geboren. We waren arm, maar niet zo arm als Jozef en Maria. Mijn vrouw en ik studeerden en werkten beiden, en om onze huur te kunnen betalen waren we daarnaast de hoofdbewoners van een studentenflat naast het terrein van de universiteit. We hadden een Volkswagenje met een accu die bijna op was want we konden geen nieuwe betalen (geen Volkswagen en ook geen accu).

Maar nu ik terugdenk aan onze eigen bijzondere nacht, denk ik dat ik alles wat in deze wereld erbaar is, zou hebben gedaan en op elke toekomst een wissel zou hebben getrokken, om er zeker van te zijn dat mijn vrouw de schone lakens, de steriele instrumenten, de zorgame verpleegsters en de vaardige artsen kreeg die onze eerstgeborene zoon ter wereld hebben gebracht. Als zij of het kind bijzondere zorg nodig had gehad in de beste particuliere kliniek, denk ik dat ik zelfs mijn leven als borg zou stellen om die te krijgen.

Ik vergelijk die gevoelens (die ik ook bij elk volgend kind heb gehad) met die welke Jozef gehad moet hebben in de straten van een stad die niet de zijne was, zonder vrienden of familie in de buurt, of iemand die bereid was een helpende hand toe te steken. In deze laatste en pijnlijkste uren voor haar bevalling had Maria ongeveer 160 kilometer van Nazaret in Galilea naar Betlehem in Judea gereden of gelopen. Ik weet zeker dat Jozef in stilte gehuild moet hebben om haar kalme moed. Nu, alleen en onopgemerkt, moesten zij van

ogen brandden terwijl hij haastig het schoonste stro bij elkaar zocht en de dieren op afstand hield. Zal hij zich hebben afgevraagd: 'Kunnen er ongezonere, meer ziekelijke, meer verachtelijke omstandigheden zijn waaronder een kind geboren kan worden? Is deze plek passend voor een koning? Moet de moeder van de Zoon van God gevraagd worden om op zo'n smerige en onbekende plaats het "dal van diepe duisternis" (Psalm 23:4) te betreden? Is het verkeerd dat comfort voor haar te willen? Kan het wel dat Hij hier geboren wordt?'

Maar ik weet zeker dat Jozef niet gemopperd en dat Maria niet geklaagd heeft. Ze wisten veel en deden wat in hun vermogen lag.

Misschien wisten deze ouders toen al dat deze Zoon die hun geboren werd aan het begin van zijn sterfelijke leven en aan het einde daarvan beneden elke menselijke pijn en teleurstelling zou moeten afdalen. Hij zou dat doen om hulp te kunnen bieden aan hen die ook het gevoel hebben dat ze kansarm geboren zijn.

Ik heb ook nagedacht over Maria, die meest begenadigde vrouw in de geschiedenis van de wereld. Zelf nog maar een kind werd zij bezocht door een engel die woorden tot haar sprak die niet alleen haar eigen leven maar het hele mensdom zouden raken: 'Wees gegroet, gij begenadigde, de Here is met u (...) gij hebt genade gevonden bij God' (Lucas 1:28, 30). De kracht van haar geest en de diepgang van haar voorbereiding bleken uit een antwoord waaruit zowel onschuld als rijpheid sprak: 'Zie, de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord' (Lucas 1:38).

Hier houdt het voor mij op, hier kan ik alleen maar gissen naar de gevoelens die een moeder heeft als ze weet dat zij een

levende ziel ontvangen heeft, ervaart hoe het leven in haar buik begint en groeit, en dan het kind uitdraagt. Bij zulke gelegenheden stappen vaders opzij en kijken zij toe, maar moeders voelen en vergeten nooit meer. Ook hier kiest Lucas zijn woorden zorgvuldig in zijn beschrijving van die heilige nacht in Betlehem:

‘En het geschiedde, toen zij daar waren, dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zou,

‘en zij baarde haar eerstgeboren zoon en [zij] wikkelde Hem in doeken en [zij] legde Hem in een kribbe’ (Lucas 2:6–7, cursivering toegevoegd).

Deze korte voornaamwoorden trompetten in onze oren dat, na het Kind zelf, Maria hier de belangrijkste persoon is, dat zij de vorstelijke koningin, de moeder der moeders is, midden in de schijnwerpers bij dit meest dramatische moment ooit. En diezelfde voornaamwoorden trompetten ook dat, op haar dierbare man na, zij zeer alleen was.

Ik heb me afgevraagd of deze jonge vrouw, zelf eigenlijk ook nog een beetje kind, niet gewild had dat haar moeder, of een tante, of haar zuster, of een vriendin bij de bevalling was geweest van haar eerste kind. De geboorte van een zoon als deze verdiende de hulp en aandacht van elke vroedvrouw in Judea! Ieder van ons zou haar toewensen dat iemand haar hand vasthield, haar voorhoofd koelde, en als het allemaal voorbij was, haar in schoon, koel linnen rust te gunnen.

Maar dat gebeurde niet. Slechts met Jozefs onervaren hulp bracht zij haar eerstgeboren zoon ter wereld, zij wikkelde Hem in de kleine kleertjes die zij had meegenomen, en legde Hem misschien op een kussentje van hooi.

Toen barstte aan beide zijden van de sluier gezang los: ‘Ere zij God in den hoge’, zongen ze, ‘en vrede op aarde bij mensen des welbehagens’ (Lucas 2:14). Maar behalve die hemelse getuigen waren deze drie alleen: Jozef, Maria en het kindje dat Jezus genoemd zou worden.

Op dit brandpunt in de wereldgeschiedenis, een punt dat

verlicht werd door een nieuwe ster die speciaal voor die gebeurtenis aan het firmament verscheen, waren er waarschijnlijk geen andere toeschouwers dan een arme jonge timmerman, een wonderschone maagdelijke moeder, en stille dieren in een stal die niet het vermogen hadden om de heiligheid die zij hadden gezien, te verwoorden.

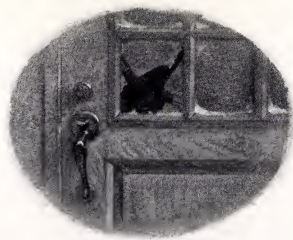
Al gauw zouden de herders komen, en later de wijzen uit het Oosten. Maar eerst was er dat kleine gezin, zonder engelenhaar of speelgoed of kerstbomen. Met een baby – zo is Kerstmis begonnen.

Voor die baby mogen we in koor uitroepen: ‘Hoor der eng’len lied, zo schoon: Ere zij Gods Een’ge Zoon! (...) Al uw glorie legt Gij af, ons tot redding uit het graf, dat wij ongerept en rein nieuwgeboren zouden zijn’ (Lofzang 148).

Als Jezus in de ogen keek van kinderen die van Hem hielden (ogen die altijd het beste zagen wat en wie Hij werkelijk was), waarbij Hij misschien wel terugdacht aan de omstandigheden van zijn eigen geboorte, zijn eigen jeugd, en dan dacht aan de zuiverheid en het geloof en de oprechte nederigheid die van elke celestiale ziel vereist zal worden, zal Hij vaak gezegd hebben: ‘Wanneer gij u niet bekeert en wordt als de kinderen, zult gij het Koninkrijk der hemelen voorzeker niet binnengaan’ (Matteüs 18:3).

Kerstmis is dus voor kinderen – van alle tijdperken. Daarom is denk ik mijn lievelingskerstlied een kinderliedje. Ik zing dat met meer gevoel dan alle andere:

*Geen wieg voor een Koning, een kribbe alleen,
geen plaats in een woning voor 'r Kindeke klein. (...)
Ik bid U, Heer Jezus, laat stralen het licht,
en houd zo mijn ogen op U steeds gericht.
Blijf bij mij, Heer Jezus, wijk niet van mijn zij!
Ik bid U, schenk immer uw liefde aan mij.
Ach, help mij te worden als 'n kindeke klein,
en uw heilige woning eens waardig te zijn.
(Lofzang 144) □*

Het was vier dagen voor Kerstmis, en je kon haast voelen hoe iedereen bij ons thuis er naar toe leefde. Heidi was druk bezig haar cadeautjes voor mama in te pakken, terwijl Erin helemaal in de ban was van de helder gekleurde lampjes voor het raam. Ik was opgewonden omdat het bedrijf waar John werkte vanavond de medewerkers en hun echtgenotes op een diner en een voorstelling zou onthalen.

Nadat we de meisjes bij de oppas hadden afgezet, gingen John en ik op weg. Onderweg naar het bedrijfsfeest stonden we stil bij onze vele zegeningen.

Het feest was een groot succes. Het was al ruim na middernacht toen we de oprit opreden. John ging vooruit om de deur open te maken en het licht aan te doen, terwijl ik onze twee slapende meisjes in dekens pakte om ze tegen de winterse nachtlucht te beschermen.

Plotseling kwam John weer naar me toe rennen en riep: 'Er is ingebroken!' Terwijl ik Erin in mijn armen hield, voelde ik een rilling door me heen gaan. Toen we ons huis inspecteerden ontdekten we dat al onze kerstcadeaus verdwenen waren. De dieven hadden alles meegenomen – zelfs onze tiendekwitanties en patriarchale zegens. Wat een domper. Wat konden we nu doen? We voelden ons zo hulpeloos!

De pret die in ons gezin altijd hand in hand gaat met de viering van de geboorte van onze Heiland, had plaatsgemaakt voor een kil, leeg gevoel. De

De geest van Kerstmis konden ze niet stelen

Debbie Pfozter

cadeaus waren nog wel te vervangen, maar de liefde en zorg die in elk cadeau waren gestoken, absoluut niet.

We hielden een gezinsraad en besloten binnen te blijven en stiltejes Kerstmis te vieren, waarbij het accent zou liggen op de viering van de geboorte van de Heiland.

Die zondag deed het nieuws van de inbraak de ronde. Zondagsavonds, toen John en ik in de huiskamer zaten met het licht uit, hoorden we het geluid van dichtslaande autoportieren. We sprongen allebei op in de veronderstelling dat de inbrekers waren teruggekomen. Snel stormden we naar de voordeur. We konden niet geloven wat we zagen.

Het schijnsel van aangestoken kaarsen flikkerde in de ijzige lucht, terwijl 25 leden van de wijk kerstliederen zongen om ons op te beuren. Het kostte ons moeite om onze tranen in te houden.

Toen ze wegreden voelden we dat de verbittering in ons hart plaatsmaakte voor vreugde. Toen we naar binnen liepen, ging de telefoon – de eerste van de vele telefoontjes van burens die ons die avond belden om te vragen hoe ze ons konden helpen. We deden Erins favoriete lampjes weer aan en besloten toch een kerstfeest te houden, hoe bescheiden ook.

De volgende dag zou het kerstavond zijn, maar het begon al om elf uur 's morgens – het ene na het andere bezoek van leden van de kerk die cadeaus en eten kwamen brengen. Eén zuster had een ingeving gekregen om ons geld te geven, en het bleek hetzelfde bedrag te zijn als was gestolen. Scouts kwamen ons hun bijdrage brengen. Leden van een naburige ring hadden van de inbraak gehoord en stuurden de kerstman zelf. Heidi kon haar ogen niet geloven. Deze parade van liefde en hulp ging door tot bijna middernacht.

Tegen de tijd dat we die kerstnacht naar bed gingen, was ons hart vervuld van dankbaarheid jegens anderen. Als levende voorbeelden van de geest van Kerstmis hadden zij die op onze nood reageerden, een nachtmerrie veranderd in een feest van liefde zoals die van Christus. □

‘Waar gaan de engelen naartoe?’

Debbie Orullian

Ik had altijd van de warmte en het groen van de winters in Zuid-Californië genoten, maar Kerstmis in Helsinki was als iets uit een sprookjesboek. Er lag sneeuw op de grond, er stonden dennebomen in het park en de sterren schitterden zo dat ze binnen handbereik leken. Ik kon de engelen haast horen zingen: ‘Vrede op aarde bij mensen des welbehagens!’

Mijn hart was vervuld van vrede toen mijn collega, zuster Pels, en ik onze plaatsen in een zelfbedieningsrestaurant innamen. Onze vergadering was ongeveer zeven uur 's avond afgelopen, en we waren blij dat we nog een hapje konden eten en ons even konden ontspannen voordat onze bus kwam.

Plotseling vlogen de deuren open en kwamen er zo'n twintig gekostumeerde mensen binnen. Eén was als Jozef verkleed, een ander als Maria, en nog anderen als herders, de wijzen en engelen met vleugels. Kennelijk waren ze net van een plaatselijk kerstspel gekomen. Onder grappen en gelach kochten ze hun eten en gingen ze zitten om het op te eten.

Enkele ogenblikken later kwam er nog een man het restaurant binnen. Hij hoorde kennelijk niet bij die eerste groep. Zijn haar zat in de war en hij droeg oude kleren met

scheuren. Toen hij zijn maal had opgehaald, liep hij rond om een plekje te vinden. Toen hij zag dat er een plaats vrij was bij de spelers van het kerstspel, begon hij zich tussen twee van de wijzen in te wurmen. Toen hij dat deed, hield hij per ongeluk zijn dienblad te schuin. Zijn limonade viel op de grond.

De groep grinnikte toen hij terugliep en een tafel vond naast die van ons. Hij liet zich op de stoel zakken en zat er maar, met zijn hoofd naar beneden, zonder naar zijn eten te kijken, haast zonder naar iets te kijken behalve de vloer. Ik bedacht dat deze maaltijd bijzonder voor hem moest zijn geweest, een zeldzaamheid die hij zich nauwelijks kon veroorloven. Dat hij zijn drinken was kwijtgeraakt, had hem aangegrepen. Ik werd ontroerd toen ik naar hem keek.

‘We moeten iets doen’, zei ik tegen zuster Pels.

‘Nou, je krijgt hier gratis een nieuwe als je je drinken laat vallen’, zei zuster Pels. Ze stond meteen op en liep naar de toonbank. Toen ze dat

ILLUSTRATOR: ROBERT MCKAY

deed, zag heel Bethlehem het naamplaatje dat ze als zending droeg. Sommigen van de groep keken stomverbaasd.

Een paar minuten later gaf zuster Pels de man een nieuwe beker drinken, terwijl een serveerster het gemorste opruimde. De man staaarde naar het drinken, en draaide zich toen om en staaarde naar zuster Pels en mij. Zijn ogen waren vol tranen. 'Dank u, zei hij met een brok in de keel. 'Het leven is op 't ogenblik erg moeilijk voor me.'

Hij vertelde ons dat hij 54 was en dat hij zeeman was geweest. Hij was nu alleen. Zijn vader was juist overleden en de rest van de familie was er ook niet meer.

'Wie zijn jullie?' vroeg hij.

'Wij zijn zendelingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen', antwoordde ik. 'We zijn in Finland om over het evangelie van Jezus Christus te vertellen, en over een tweede getuige van Hem, die het Boek van Mormon wordt genoemd. Wilt u er één hebben?'

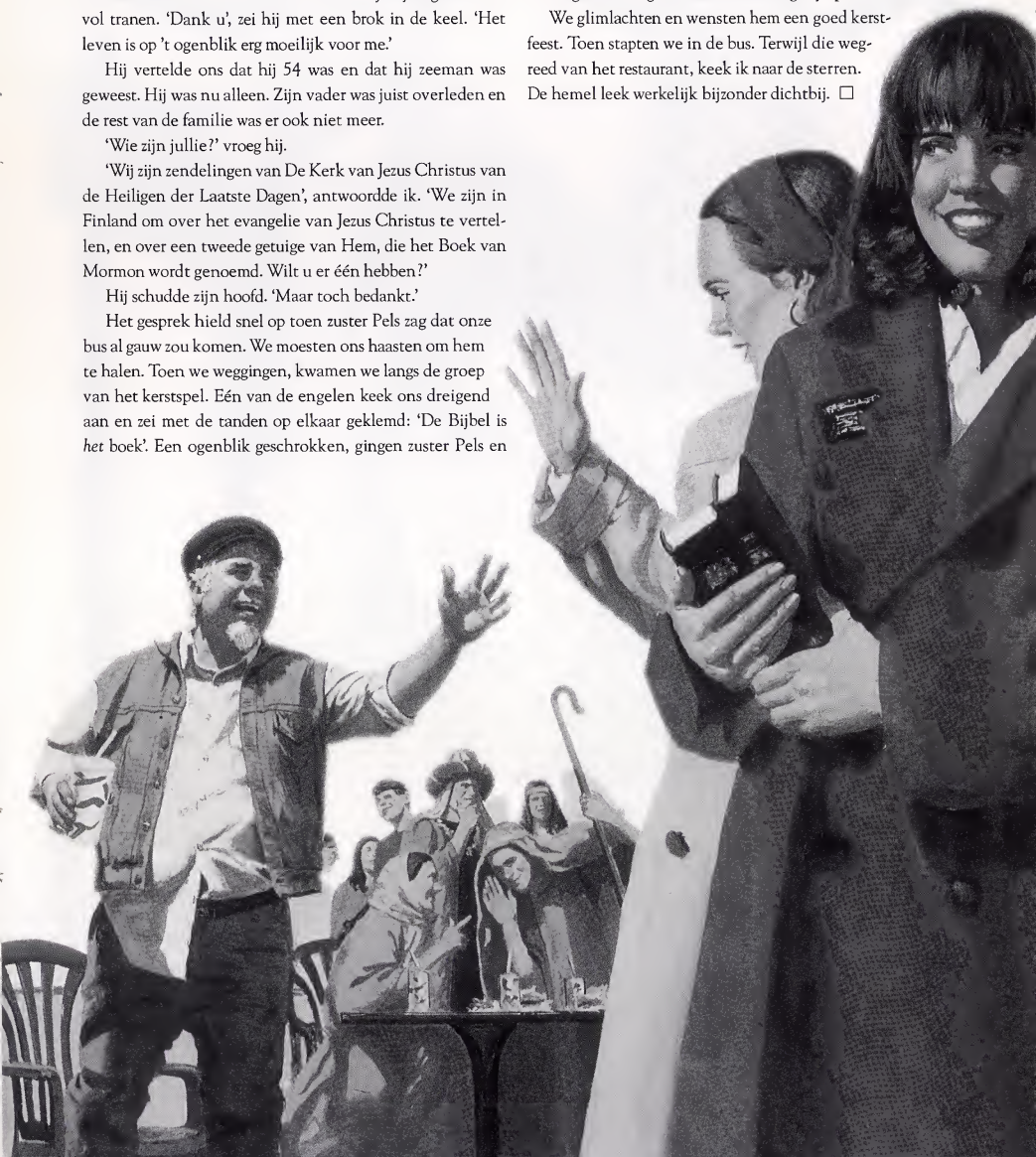
Hij schudde zijn hoofd. 'Maar toch bedankt.'

Het gesprek hield snel op toen zuster Pels zag dat onze bus al gauw zou komen. We moesten ons haasten om hem te halen. Toen we weggingen, kwamen we langs de groep van het kerstspel. Eén van de engelen keek ons dreigend aan en zei met de tanden op elkaar geklemd: 'De Bijbel is het boek'. Een ogenblik geschrokken, gingen zuster Pels en

ik voorzichtig de deur uit. De afgetakelde, eenzame vreemdeling kwam achter ons aan.

'Waar gaan de engelen naartoe?' vroeg hij. Verbaasd keken we achterom naar het restaurant, naar de spelers van het kerstspel. Maar toen merkten we dat hij naar ons keek. 'Waar gaan de engelen naartoe?' vroeg hij opnieuw.

We glimlachten en wensten hem een goed kerstfeest. Toen stapten we in de bus. Terwijl die wegreed van het restaurant, keek ik naar de sterren. De hemel leek werkelijk bijzonder dichtbij. □

ILLUSTRATOR: ROBERT NOTZELUS

IK VERAFSCHUWDE KERSTMIS

Patricia R. Roper

Gebaseerd op een ware gebeurtenis

De kerstman hangt mij mijlener de keel uit', riep ik, kijkend naar een afbeelding van dat koddige mannetje op een etalageruit in het winkelcentrum.

Mama trok haar wenkbrauwen op. 'Jij kunt nog wel wat van de geest van Kerstmis gebruiken, zeg!', zei ze.

Ik haastte me met haar naar de auto, terwijl ik naar woorden zocht om haar uit te leggen hoe ik erover dacht. 'Ach, ik ben de kerstman, het engelenhaar en al dat kerstgedoe gewoon zat', zei ik toen ik mijn boodschappen in de kofferbak zette. 'Ik bedoel: we horen toch de geboorte van de Heiland te vieren?'

'Ik ben het met je eens. Het kerstfeest wordt veel te commercieel', zei mama.

We reden langs het stadhuis en zagen daar een affiche waarop de mensen werd gevraagd een kerstgift voor de behoeftigen te doen. 'En daar heb je nog zoiets', flapte ik er uit. 'Ik verafschuw de manier waarop de mensen met Kerstmis vanuit een plotseling opkomend schuldgevoel al hun oude spullen weggeven voor liefdadigheid. Waarom kunnen de mensen niet het hele jaar vrijgevig zijn?' 't Is of ze iemand voor de gek houden.'

Mama glimlachte. 'Kerstmis is toch een goed moment om ermee te beginnen.'

Maar het kon me niet schelen wat ze wilde zeggen. Ik was nu eenmaal kwaad op iedereen, en tegen de tijd dat we de oprit opreden had ik allang besloten dat ik me niet anders zou gedragen, alleen omdat het Kerstmis was. Ik zou niet zo

schijnheilig zijn als de rest van de wereld. En wat de geboorte van de Heiland betrof – die zou ik gewoon in april vieren.

Na het eten maakten we de tafel leeg en begonnen we aan ons huiswerk. 'Zeg, kun je me helpen met deze algebra-opgave?', vroeg mijn broer Tom.

'Ik moet mijn huiswerk doen', snauwde ik.

'Toe nou, het is Kerstmis', smeekte hij. Dat had hij nou net niet moeten zeggen! Ik maakte hem duidelijk dat het me niet kon schelen of het Kerstmis was. 'Vraag het maar aan iemand die tijd heeft', zei ik.

'Ik kan het beter vragen aan iemand die zich vreemd gedraagt. Je kunt de zegeningen gebruiken.' zei Tom.

'Hou 's op', klonk mama's stem streng. 'Zo is het welletjes. Ik zal je wel helpen, Tom. Je zus koestert dit jaar een wrok tegen Kerstmis.'

Het was moeilijk me op mijn huiswerk te concentreren, want ik begon me steeds akeliger te voelen. Ik begreep maar niet waarom ik me slechter voelde in plaats van beter. Uiteindelijk was ik geen kerstschijnheilige die maar vrolijk deed terwijl overall ter wereld mensen pijn en honger leden.

Net op dat ogenblik werd er aangebeeld. Mama keek me aan, en liep toen rustig naar de deur. Ze keek zo verbaasd dat de rest van het gezin al gauw bij haar kwam staan – ik ook.

Daar stonden onze huisonderwijzers, verkleed als herders. Ze wachtten tot iedereen om hen heen stond. 'We zijn op weg naar Bethlehem,' zei een van de herders, 'en we dachten: kom, we gaan even langs om jullie te vertellen

wat er is gebeurd. Zie je, we hielden de wacht bij onze kudde toen er plotseling een engel aan ons verscheen. Eerst waren we ontzettend bang, maar de engel zei: "Weest niet bevreesd, want zie, ik verkondig u grote blijdschap, die heel het volk ten deel zal vallen: U is heden de Heiland geboren, namelijk Christus, de Here, in de stad van David" (Lucas 2:10-11).

De eenvoud en oprechtheid van hun boodschap hadden iets dat me diep raakte. Mijn lip begon te trillen, en ik moest er snel op bijten om hem in bedwang te houden. Ik hoorde niets meer. Ik had het veel te druk, want ik bedacht hoe vreselijk ik me had gedragen, en dat alles omdat ik geen schijnheilige wilde zijn. Ik had maar lopen moppen hoe verschrikkelijk iedereen was, terwijl ik niet bereid was om mezelf in wat beters te veranderen. De mensen waar ik over klaagde waren tenminste een deel van het jaar vrijgevig en vriendelijk. Ik was dat beslist niet geweest.

'We gaan kijken naar dat wonder dat heeft plaatsgevonden,' zei de andere herder. Met die woorden verdwenen ze in

de nacht. Wij bleven stil achter, terwijl we hun prachtige boodschap overdachten.

Toen trof het me. Ze gingen nog anderen over deze wonderbare gebeurtenis vertellen, zodat ook die de ware geest van Kerstmis zouden voelen.

Ik veegde mijn tranen weg en schraapte mijn keel. 'Ik heb zelf ook nog een paar kerstboodschappen te brengen,' zei ik. En ik gaf mama de grootste omhelzing waartoe ik in staat was. 'Het spijt me dat ik zo naar tegen je heb gedaan.'

Mama glimlachte. 'Ach, daar ben je moeder voor.'

Ik keek naar Tom, die triomfantelijk zat te grijnzen.

'Het moeilijkste vind ik nog dat ik me ook bij jou moet verontschuldigen, Tom,' begon ik. 'Maar als ik het niet deed, zou je me niet geloven dat er vanavond een verandering in mijn hart is gekomen.' Hij haalde zijn schouders op en liep me straal voorbij. Ik zag dat zijn oren rood waren geworden, een duidelijk teken dat hij zich opgelaten voelde.

Ik liep hem achterna naar de keukentafel en ging zitten. 'Tom,' vroeg ik, 'kan ik je soms helpen met je algebra?' □

Algemene oktoberconferentie

Nieuw algemeen zondagsschoolpresidium,
mutaties in de Zeventig, nieuwe tempels

Salt Lake City -- Tijdens de 165ste algemene oktoberconferentie van de kerk, die op 30 september en 1 oktober is gehouden, is de reorganisatie van het algemeen zondagsschoolpresidium bekendgemaakt. Tevens ontvingen twee leden van het Eerste Quorum der Zeventig hun emeritaat en werden zeven leden van het Tweede Quorum der Zeventig ontheven. Bovendien zijn er twee nieuwe tempels aangekondigd. (*Het volledige conferentieverslag verschijnt in De Ster van januari.*)

Ouderling Harold G. Hillam, lid van het Presidium der Zeventig, is de nieuwe algemeen president van de zondagsschool. Ouderling F. Burton Howard, voormalig tweede raadgever, is nu eerste raadgever, en ouderling Glenn L. Pace de nieuwe tweede raadgever.

Als algemeen zondagsschoolpresident werd ontheven ouderling Charles Didier, die nu werkzaam is in het presidium van het gebied Europa-Oost; als eerste raadgever ouderling J Ballard Washburn, die nu werkzaam is als president van de Las Vegas Nevada-tempel; en ouderling F. Burton Howard als tweede raadgever.

Twee leden van het Eerste Quorum der Zeventig, de ouderlingen Ted E. Brewerton en Hans B. Ringger, ontvingen hun emeritaat. Ouderling Brewerton (70), Canadees van geboorte, is in 1978 in het Eerste Quorum der Zeventig geroepen. Hij is in verschillende functies werkzaam geweest, onder andere in het algemeen zondagsschoolpresidium. Onlangs was hij nog president van het gebied Noord-Amerika-Noordoost.

De Zwitser Hans Ringger (69) is in 1985 in het Eerste Quorum der Zeventig geroepen. Zijn laatste functie was die van raadgever in het presidium van het gebied Mediterrane landen, voordien was hij werkzaam als president van het gebied Europa.

Er zijn zeven leden van het Tweede Quorum der Zeventig ontheven, na vijf jaar in het quorum werkzaam te zijn geweest: ouderling Eduardo Ayala (58) uit Coronel (Chili), die zitting heeft gehad in het presidium van het gebied Zuid-Amerika-Noord; ouderling LeGrand R. Curtis (71) uit Salt Lake City, die in het algemeen jongemannenpresidium werkzaam is geweest en in het presidium van het gebied Noord-Amerika-Noordwest; ouderling Helvécio Martins (65) uit Rio de Janeiro, die zitting heeft gehad in het presidium van het gebied Brazilië; ouderling J Ballard Washburn (66) uit Blanding (Utah), die werkzaam is geweest in het algemeen zondagsschoolpresidium en in presidium van het gebied Utah-Noord; en ouderling Durrel A. Woolsey (70) uit Escalante (Utah) die recentelijk in het presidium van het gebied Oceanië is werkzaam geweest.

Nieuwe tempels

President Gordon B. Hinckley heeft de plannen bekendgemaakt voor de bouw van twee tempels. Hij voegde daar bovendien aan toe dat overwogen wordt in nog eens zes gebieden, waaronder Venezuela, een tempel te bouwen. De president zei dat hij drie jaar geleden een tempel in Hartford (Connecticut) heeft aangekondigd, voor de leden in New York en New England. De moeilijkheden waarop men is gestuit bij het vinden van een goede bouwplaats hebben er echter geleid tot de beslissing daar 'op dit moment' niet te bouwen. In plaats daarvan, zei hij, zal er een tempel gebouwd worden in White Plains (New York) en een in Boston (Massachusetts) om 'in de behoeften van de heiligen in New York en New England te kunnen voorzien'. 'Ik wil heel graag', zo zei president Hinckley, 'dat de heiligen der laatste dagen overal ter wereld op redelijke afstand van een tempel wonen.' Hij voegde daaraan toe dat 'we met de tempelbouw 'zo snel gaan als we kunnen. Ik bid voortdurend dat we het tempo op de een of andere manier kunnen opschroeven om veel meer van onze mensen toegang te verschaffen tot een huis des Heren.' Behalve de twee aangekondigde tempels, heeft de kerk 47 tempels in bedrijf, zes in aanbouw en zes op de tekenafel. ■

Voor sommigen was het wel zoeken, vooral voor hen die van ver kwamen. Maar nadat iedereen de juiste ingang van het recreatiedomein De Ster te Sint-Niklaas had gevonden, verscheen vader Abraham ten tonele. Nee, niet Pierre Kartner, maar de enige echte, de stamvader van het verbondsvolk.

Na een oudtestamentische verwelkoming legde de stamvader ons het doel en het verloop uit van de door de ring georganiseerde familiedag. Hij had voor iedereen een boodschap uit de Schriften meegebracht en daardoor weten we nu ook waar Abraham de mosterd haalt.

We werden in groepjes van tien verdeeld en trokken met een vragenlijst het domein rond. Een wandel-rally met als doel zoveel mogelijk punten te verzamelen. Maar die kreeg men niet zomaar; wetenschap, milieu en schriftkennis lagen ten grondslag aan het welslagen ... maar het ging er wel gezellig aan toe. Sommigen liepen ontspannen te keuvelen, andere floten een deuntje, genietend van het park en het warme herfstzonnetje.

's Middags werden we op onze sportiviteit getest. Ai, au, oei ... er zit het een en ander vastgeroest. Of het nu voet-, volley-, of basketbal was, badminton of trampolinespringen, iedereen deed enthousiast mee.

Vader Abraham.

Familiedag ring Antwerpen

Fred Ruys

Sommigen namen ook deel aan een deskundig geleide kruidenwandeling. Ja, anderen gingen zelfs stiekem met de kleinsten in de speeltuin ravotten. Zeg kindje, mag papa nu ook eens schommelen? Ook waren er, ik zou het bijna vergeten, enkele buitengewone sportievelingen die zich onledig hielden met het oefenen van de polsspieren: ijs lepelen

opeen terrasje. Een heel aparte sport! Het 'sluitingsuur' was er veel te vlug, niettemin waren er enkele glunderende gezichten. De weermaker had het spel meegespeeld. Geen drupje voor vier uur.

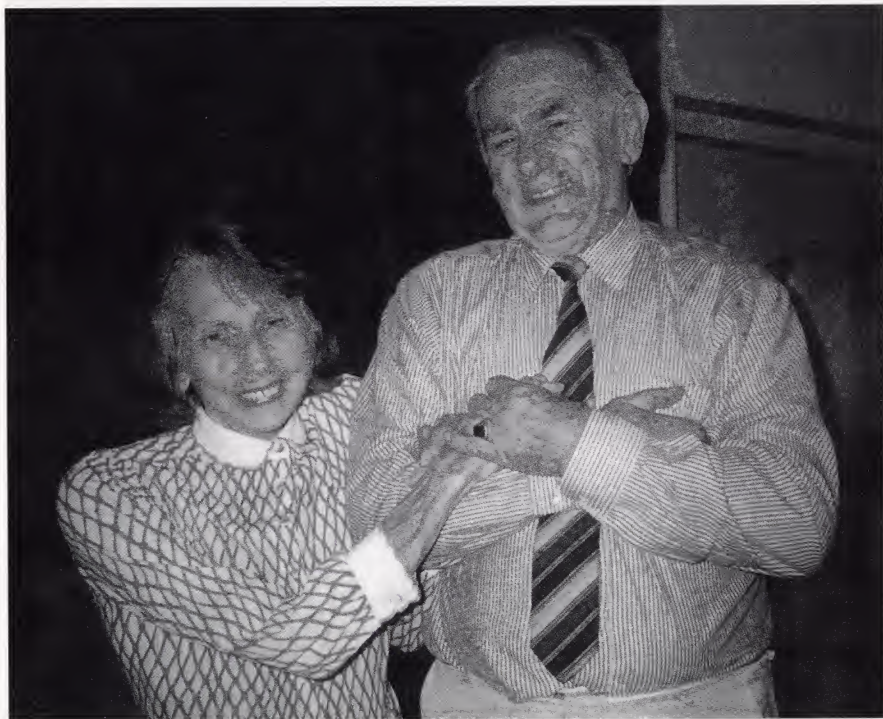
Ook was er voor iedereen taart. Helaas raakten de 'taartenzusters' betrokken bij een auto-ongeluk. Gelukkig kwamen de zus-

ters met enkele kneuzingen en de schrik vrij. De taarten waren er slechter aan toe, waardoor het ZHV-presidium van de ring nog snel voor een alternatief diende te zorgen.

We kunnen alleen maar dankbaar zijn voor deze fijne dag, voor het vele voorbereidende werk dat eraan vooraf is gegaan, en voor de fijne sfeer onder de aanwezigen. ■

Het venster van de geest

Paul en Shirlee Connors, afdeling public relations te Frankfurt

Broeder en zuster Jansen uit de gemeente Leiden.

Waddinxveen -- Nora Jansen heeft geen gemakkelijk leven achter de rug. Vanaf haar achtste is ze vanwege tuberculose bijna elf jaar aan bed gekluisterd geweest in een sanatorium in Zwitserland. Zelfs nadat zij op haar negentiende eindelijk het sanatorium mocht verlaten, bleef zij een zwakke gezondheid houden. Zij heeft haar hele verdere leven te maken gehad met allerlei slopende ziekten. Zo kreeg zij twee jaar geleden een ernstige beroerte. Ook lijdt

zij veel pijn door heupslijtage, waardoor ze weer aan bed gekluisterd is en zich slechts met moeite kan bewegen. Pijn, zo zegt ze, is mijn tweede natuur.

Velen zouden het lang geleden hebben opgegeven, maar deze dappere dame niet, die in 1955 lid van de kerk is geworden en nu deel uitmaakt van de gemeente Leiden in de ring Den Haag.

Zuster Jansen heeft een innemende glimlach en een charmant voorko-

men. Zij zegt: 'Voor elke pijn die ik heb geleden, is er een zegen geweest. God geeft en neemt. Ik kan zeggen dat mij veel goeds ten deel is gevallen. Mijn hemelse Vader heeft mij altijd in staat gesteld om mijn geloof te vergroten.'

Die zegeningen blijken duidelijk uit haar leven. Een daarvan is haar liefhebbende en toegewijde echtgenoot, Harry Jansen, met wie zij al dertig jaar getrouwd is en die altijd aan haar zijde is. Hij is sinds 1956 lid van

de kerk en vervult nu de functie van zondagschoolpresident in de gemeente Leiden. Broeder Jansen is in de Tweede Wereldoorlog bij het Ca-

nadese leger geweest, na dwars door de Duitse linies uit Nederland te zijn ontsnapt. 'Hij was een echte held', zegt zuster Jansen trots. Andere zegeningen, zegt ze, zijn haar drie zoons uit een eerder huwelijk en 21 kleinkinderen. Een van haar kleinzoons,

Rémy van der Put (25), die een zending heeft vervuld in het zendingsgebied Parijs, legt uit waarom zijn oma's leven zo gezegend is.

'God heeft haar gezegend met talenten in schilderen, beeldhouwen en schrijven', zegt hij. 'Mijn oma gelooft dat God haar die talenten heeft

vele schilderijen heeft weggemoffeld die ze door de jaren heen heeft gemaakt.

'In haar jongere jaren had ze ook een

prachtige zangstem', zegt hij. 'Ze heeft haar muzikale talenten gebruikt als koördirigente, dirigente van de zustershulpvereniging van de ring, en zangleidster in het jeugdwerk en de zustershulpvereniging. Ze moedigde iedereen aan van

Het schilderij 'De tuin van de liefde'.

gegeven ter compensatie van de pijnen waarmee ze heeft te leven. Als ik bij haar ben, kijk ik steevast in elke hoek van het huis waar mijn oma de

muziek te houden en dat te gebruiken om hun geloof te sterken. Ook mij heeft ze gelukkig aangemoedigd om carrière te maken in de muziek.'

Het schilderij 'Het voorbestaan'.

Rémy, die zelf ook een prachtige zangstem bezit, studeert momenteel zang en Frans aan de Leidse universiteit in de hoop het eens tot operabariton te brengen. Hij is de quorumpresident ouderlingen en dirigent van de gemeente Gouda in de ring Rotterdam. Hij is getrouwd met een Amerikaanse, Lynn Atchley uit Boise (Idaho).

'De familie van Lynn is belangrijk voor mij en niet alleen omdat ze met een van mijn kleinzoons is getrouwd', zegt zuster Jansen. 'Onlangs zijn we erachter gekomen dat een van haar familieleden mij jaren geleden de zendelingenlessen heeft gegeven en mij heeft gedoopt. Gods wegen zijn wonderbaarlijk.'

Als haar gevraagd wordt wat in haar leven het beste bewijs is van haar geloof en prestaties, erkent zuster Jansen dat haar artistieke talenten daarbij belangrijk zijn. Maar ze is van mening dat haar grootste gave het verlangen is om zendingswerk te doen. Dat is met recht verbazingwekkend als men rekening houdt met haar slechte gezondheid. Ze legt uit dat ze, zelfs nu ze aan bed gekluisterd is, er niet van weerhouden kan worden dit eerbare werk voor de overledenen te doen.

Met haar familiehistorisch onderzoek wist zuster Jansen sommige geslachten in haar familie op te sporen tot de 16e eeuw en in één geval tot de tijd van Karel de Grote, zo'n 700 jaar verder terug. De verslagen geven aan dat ze verantwoordelijk is voor de doop van meer dan 3000 van haar voorouders.

Ook de levenden hebben hun voordeel gedaan met haar onwrikbare geloof in de Heer. Grotendeels door haar inspanningen zijn er 34 uit haar familie lid van de kerk geworden.

Toch zijn het de schilderijen van zuster Jansen die iemands aandacht het eerst opeisen. Die bevinden zich aan bijna elke muur van haar woning. Een van de opvallendste heet gewoon 'Het voorbestaan'. Het schilderij laat Elohim op zijn troon zien, omringd door Jehova, Michaël en de honende Lucifer. Verderaf kijkt eenschare toe. Een groot aantal

gezichten in de wachtende schare zijn verrassend echt, maar om een goede reden. Alle zijn portretten van zuster Jansens kinderen, kleinkinderen en andere familieleden die op hun beurt wachten om naar de aarde te gaan.

Zuster Jansen is trots op het schilderij, hoewel ze zegt dat het nog niet af is. Ze hoopt dat haar gezondheid haar in de toekomst zal toestaan om deze zeer originele voorstelling van het voorsterfelijk bestaan af te maken. 'Ik heb er al drie jaar niet aan kunnen werken', zegt ze, 'maar ik ga ervan uit dat ik het op zekere dag zal kunnen voltooien.'

Er is nog een aspect dat opvalt aan de schilderijen van zuster Jansen: de levensechtheid van mensen en voorwerpen. De bloemen in haar schilderijen zien er zo echt uit dat men de neiging heeft voorover te leunen om er aan te ruiken. De huisdieren komen de mensen zo bekend voor alsof ze die zelf hebben gehad. Maar ze schildert toch het liefst mensen. Het is duidelijk waarom, want de figuren lijken te gaan leven als ze het gezicht, wat ze het venster van de geest noemt, aanbrengt.

'De ogen fascineren me', zegt ze. 'Ze zeggen zoveel over iemand. Je kunt iemands geest zien als je goed kijkt.'

Een van haar schilderijen van Jezus Christus is daarvan een perfect voorbeeld. 'Ik heb de ogen van een zending die ik kende, gebruikt. Die waren vriendelijk en mooi. Als u naar dit schilderij kijkt, ziet u natuurlijk de Heiland. Maar u kunt er ook iets van die begaafde zending uithalen.'

'Ik ben nog niet klaar', zegt zuster Jansen. 'Zo gauw de Heer mij toestaat, ga ik verder met wat ik het liefst doe: schilderen. Ik heb nog veel werk te doen.' ■

Leuven: jong en dynamisch

Albert Mesotten

Korte geschiedenis

In de geschiedenis der Nederlanden is de stad Leuven de oudste universiteitsstad (sinds 1425!) en daarom leeft deze mooie stad pas echt vanaf oktober, als de meer dan 30.000 studenten een nieuw academisch jaar beginnen.

Leuven is sinds kort tevens de hoofdplaats geworden van het Vlaams Gewest.

Gelegen op slechts 30 km van Brussel is 'Groot-Leuven', d.w.z. Leuven en haar randgemeenten, een erg gewaardeerde woonplaats voor de duizenden pendelaars die in Brussel werken.

De stad kan bogen op talrijke historische monumenten, zoals de Sint-Pieterskerk, het stadhuis, het Groot-Begijnhof en andere monumenten in Brabantse Gotiek.

De geschiedenis van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is pas laat begonnen. In 1897 waren er in Vlaanderen, te Brussel, Antwerpen en Mechelen, regelmatig vergaderingen onder leiding van de president Wells van het zendingsgebied Europa.

Als in 1948 de eerste Antwerpse districtsconferentie wordt gehouden, is er nog steeds alleen sprake van gemeenten in Antwerpen, Mechelen, Brussel, Gent en een eerste poging in Brugge.

Pas in 1974 zorgt presi-

dent Neil Kooyman, president van het Zendingsgebied Nederland, ervoor dat er in Vlaanderen nog meer steden worden geopend voor zendingswerk, waaronder Leuven.

De eerste zendelingen vertelden daarover het volgende: 'President Kooyman sprak een plechtig gebed uit op een van de heuvels te Leuven en reed daarna door de verschillende gebieden van 'Groot-Leuven', waarbij Kessel-lo bijzondere aandacht kreeg.'

De eerste twee zendelingen vestigden zich in de Vaartstraat 28 te Leuven, in een klein appartementje, op de derde verdieping, waar later ook de eerste zondagsschool- en priesterschapsvergaderingen werden gehouden, gevolgd door een korte avondmaalsdienst.

De eerste zendelingen hebben wel enkele onderzoekers gevonden maar

geen van hen heeft zich laten dopen. Toen kwamen ouderling Manning en ouderling Owens naar Leuven en op 30 augustus 1974 volgde eindelijk de eerste dopeling, broeder Albert Mesotten, wonende te Kessel-lo, in het gebied waar president Kooyman de zendelingen had aanbevolen te werken! Broeder Jacques Plovier, zelf door ouderling Manning onderricht, doopte en ouderling Manning bevestigde het eerste lid.

Leuven werd een 'afhankelijke unit' van Brussel en onze vergaderplaats bleef nog een jaar lang het flatje van de zendelingen. De bedden waren de zitplaatsen en het jeugdwerk vond soms in de lift plaats om ruimte te winnen. We waren slechts met een drietal volwassenen, enkele kinderen en vier zendelingen!

Het duurde nog tot 20 juni 1975

De zusters-
hulpvereniging.

vooraleer de familie Morrens als lid toetraden.

Nadat de unit in Leuven achtereenvolgens gepresideerd was door de ouderlingen Manning, Chambers, Burton, Muir en Hoyt werd op 14 maart 1976 broeder Mesotten aangesteld als de presiderende ouderling in een vergadering die, met een tiental leden, plaatsvond in de Mechelsestraat 100 te Leuven.

De unit groeide gestadig door. Er werd een nieuwe vergaderplaats gehuurd op de Tervuurse Vest 120, waar op 18 juli 1976 Leuven een gemeente werd met ongeveer twintig leden.

In september 1979 ten slotte ver-

huisden we naar ons huidige kerkgebouw, een groot herenhuis, gekocht van een doktersgezin. De leden hebben met man en macht gewerkt om er een gebedshuis van te maken. Het was een tijd van grote offers maar ook van buitengewone zegeningen!

Zeer specifiek aan de gemeente Leuven is het feit dat het dikwijls een doorstroombegemeente is. Veel leden worden in hun studententijd gedoopt, om daarna de definitieve thuisunit te gaan versterken.

Leuven heeft een sterke leiding. Haast altijd zijn er zusters en broeders in de ring (vroeger in het district) werkzaam. Momenteel dienen

er twee broeders in de hogeraad, we hebben een tempelwerker, tevens onze consulent familiegeschiedenis. Ook heeft de gemeente Leuven al verschillende zendelingen het veld in gestuurd: broeder Jos Peeters (1977-1979), momenteel translation supervisor in Frankfurt, zuster Lieve Gidts (1992-1994), en broeder Peter Mesotten (1993-1995, momenteel quorumpresident ouderlingen).

Onze gemeente vandaag

President Frans Verhaegen is onze geliefde gemeentepresident. Hij heeft een bijzonder plaatsje in zijn hart voor de minder-actieven. Hij is

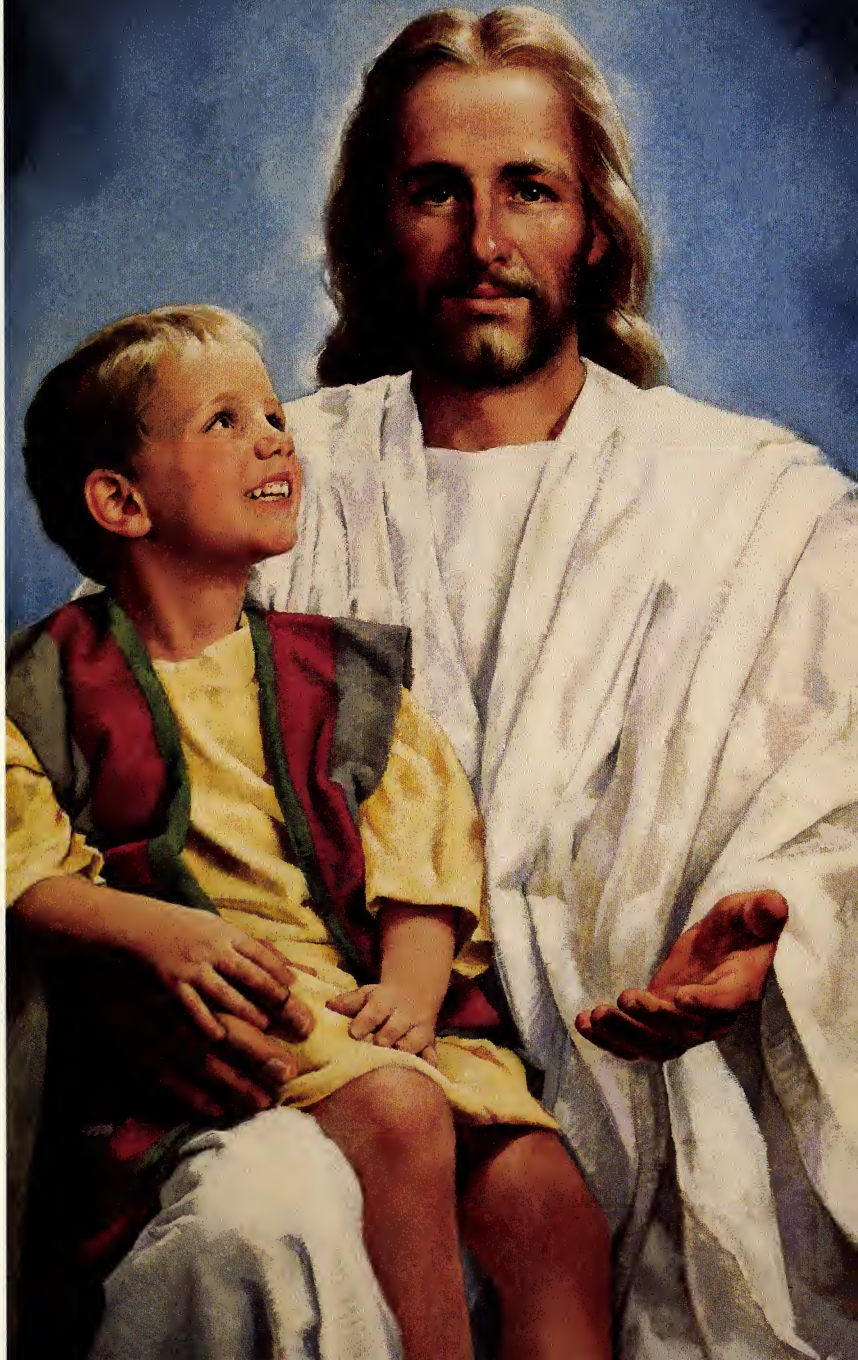
Het ouderlingenquorum.

DE KINDERSTER

95E JAARGANG

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

DECEMBER 1995

K E R S T M I S I

1 De mensen in het land Zarahemla waren erg slecht geworden (zie Helaman 13:1–2).

2 Samuël, een Lamanitische profet, ging naar ze toe. Hij waarschuwde de mensen in Zarahemla dat ze zouden worden vernietigd als ze zich niet bekeerden (zie Helaman 13:3–6).

3 Hij zei dat Jezus Christus spoedig geboren zou worden. Door zijn offer konden ze vergeving krijgen van hun zonden. Maar dan moesten ze zich wel bekeren (zie Helaman 14:2, 12–15).

4 Samuël profeteerde dat Jezus Christus over vijf jaar zou worden geboren. Op de avond vóór zijn geboorte zouden er grote lichten aan de hemel te zien zijn. Er zou een dag, een nacht en een dag zijn zonder duisternis. En er zou een nieuwe ster verschijnen 'zoals gij er nimmer één hebt aanschouwd' (zie Helaman 14:2–6).

5 Er waren mensen die de woorden van Samuël geloofden. Zij lieten zich dopen door Nephi, een goede man, die in het land Zarahemla woonde (zie Helaman 16:1).

ILLUSTRATOR: SHAPUNA MOONNET KAWASAKI

N A M E R I K A

6 Maar veel mensen in Zarahemla verhardden hun hart en wilden zich niet bekeren (zie Helaman 16:2).

7 Toen het bijna tijd was voor de vervulling van Samuëls profetie, kozen de slechte mensen een dag uit. Op die dag zouden ze iedereen doden die in de profetieën geloofden, als de tekens dan nog niet verschenen waren (zie 3 Nephi 1:9).

8 Die dag bad Nephi de hele dag voor hen. Zijn vader, die ook Nephi heette, had veel van die mensen gedoopt (zie 3 Nephi 1:2, 10–12).

9 De Heer beloofde Nephi dat de tekens van zijn geboorte die avond zouden worden vervuld. Toen de zon onderging, was er geen duisternis. De goede mensen, en zelfs enkele slechte mensen, wisten dat Jezus Christus, de Zoon van God, de volgende dag geboren zou worden. Er verscheen ook een nieuwe ster aan de hemel (zie 3 Nephi 1:12–21).

10 'En aldus ging het twee en negentigste jaar voorbij, en het bracht het volk verblijvend nieuws wegens de tekenen, die waren verschenen, volgens de woorden der profetie van alle heilige profeten' (3 Nephi 1:26). □

Maria's wiegelied

Uitdrakkingsvol $\text{♩} = 72-80$

ILLUSTRATOR: PHYLLIS LUCH

E^b **Fm**

1. Goe - de - nacht, goe - de - nacht, mijn lie - ve Kind, goe - de -
 2. Uw hoofd - je, nu zo lief en klein, draagt

B^b **E^b**

nacht en slaap maar zacht. Uw le - ven, dat nu
 eens een ko - nings - kroon. Uw hand - jes, als ze

Fm **B^b7** **E^b**

net be - gint, is door ve - len lang ver - wacht. De
 gro - ter zijn, bren - gen ze - gen, lie - ve Zoon. De

Tweede stem naar believen

De ster - ren schij - nen he - mels
De he - le schep - ping zingt met

ster - ren schij - nen he - mels licht op uw
he - le schep - ping zingt met mij: De

licht op uw godd' - lijk aan - ge - zicht. Goe - de - nacht, goe - de - nacht, mijn
mij: de vre - de komt na - der - bij.

mooi - en godd' - lijk aan - ge - zicht, Goe - de - nacht, goe - de - nacht, mijn
vre - de komt nu na - der - bij.

lie - ve Kind, goe - de - nacht en slaap maar zacht.

lie - ve Kind, goe - de - nacht en slaap maar zacht.

Tekst: naar Jan Underwood Finborough (1954 -). © 1989 HLD
Muziek: Duits volksliedje, bew. Darwin Wolford (1936 -). Bew. © HLD
Dit liedje mag voor incidenteel, niet-commercieel gebruik in de kerk of
thuis worden gekopieerd.

Jesaja 9:6
Lucas 2:7-19
Matteüs 2:1-2

Boswellia-boom

Commiphora Myrrha-boom

OP ONDERZOEK UIT

CADEAUS VOOR EEN PASGEBOREN KONING

Geraldine A. Garretson

Als je op bezoek ging bij een koning, wat voor cadeau nam je dan mee? Toen Jezus geboren was in Betlehem, zagen de wijzen zijn ster en ze brachten hem goud, wierook en mirre. Zelf zou je voor een koning misschien ook wel goud gekozen hebben, maar wat zijn wierook en mirre? Laten we eens terug in de tijd reizen om daar achter te komen.

Stel je voor dat je in het oude Egypte bent, waar mummies worden geprepareerd. Er hangen vreemde, sterke geuren in de lucht. Vervolgens word je meegenomen naar een tempel van de oude Grieken. Er hangen wolken van sterk ruikende wierook om de beelden van hun goden. En later, in de grote tempel in het oude Jeruzalem, ruik je dezelfde mysterieuze geuren.

En als je dan met een karavaan op een kameel naar het noorden reist langs de woeste wegen van het Arabische schiereiland, ruik je diezelfde geuren

weer. Je vraagt de leider van de karavaan waar die opwindende geuren vandaan komen. Hij kijkt je verbaasd aan. 'Hoe is het mogelijk dat je wierook en mirre niet kent?' vraagt hij. 'Hoe kan het dat je de reukstoffen van de koningen niet kent?'

Je gastheer legt uit dat wierook en mirre gemaakt worden van het sap van twee soorten wilde bomen die in de zuidpunt van Arabië groeien. Met een beitel wordt de papierachtige buitenbast van de boom verwijderd. Het sap vloeit naar buiten en verhardt zich tot doorzichtige klodders, 'tranen' genoemd, die vervolgens geoogst worden. Het oogsten van de wierook en de mirre wordt aan slechts enkele families toevertrouwd, en hele koninkrijken bestaan van de handel in die stoffen.

Er is vooral veel vraag naar wierook voor het gebruik bij de tempelceremonies van veel godsdiensten, en voor godsdienstig gebruik thuis.

Goud

Het wordt verbrand voor zijn sterk geurende rook, en het wordt verwerkt in parfums om zelf te dragen. De mensen denken dat een prettige geur heilig en goed is. Zij denken dat het God zal behagen en hen zal beschermen tegen kwade geesten en ziekten.

Mirre, zo wordt je verteld, wordt gebruikt voor dure medicijnen, cosmetica en parfums, en wordt ook wel in plaats van wierook gebruikt. Bovendien wordt het verwerkt in zalven waarmee doden worden gebalsemd. Verder wordt het gebruikt bij het koken, wordt het geslikt als medicijn voor allerhande ziekten, en wordt het op wonden gelegd om de genezing te bevorderen.

Je vraagt naar de prijs, maakt een berekening en komt er stomverbaasd achter dat wierook ongeveer achthonderd gulden per pond kost en mirre zelfs meer dan zesduizend gulden per pond.

De leider van de karavaan zegt dat zijn kostbare lading per kameel over een afstand van meer dan 3200 kilometer vervoerd wordt, en daarna overzee naar koningen en tempels in verafgelegen landen wordt verzonden.

Je bedankt je gastheer en keert terug naar deze tijd om meer onderzoek te doen. Je ontdekt dat wierook van Boswelliabomen komt en dat het woord *wierook* de Nederlandse vorm is van het woord *weihrauch*, dat in de achtste eeuw in het zuiden van Duitsland ontstaan is, en dat 'heilige rook' of 'gewijde rook' betekent. Tegenwoordig kun je wierook kopen voor ongeveer 25 gulden per pond! En het wordt nog steeds voor reukoffers gebruikt. Er is een soort wierook dat in Arabië wordt gekookt en als medicijn tegen maagpijn wordt gebruikt. Een andere soort wordt gekauwd voor sterke tanden en gezond tandvlees.

Mirre, wat 'bitter' betekent, komt van de *Commiphora*

Myrrha-boom. Tegenwoordig kost het ook ongeveer vijftig gulden per pond. Het wordt gebruikt in parfums, mondspoelmiddelen, tandpasta en medicijnen.

De leider van de karavaan zou verbaasd en verdrietig zijn als hij merkte dat wierook en mirre niet meer belangrijk zijn. Veel steden en koninkrijken die floreerden vanwege de handel in die goederen zijn nu ruïnes. In plaats van de drieduizend kilo die er jaarlijks geogst werden, worden er nu nog slechts enkele kilo's geproduceerd. Sommige eeuwenoude bomen worden kapot gehakt om als brandhout te dienen, en de bladeren worden aan de kamelen gevoerd. Maar in Arabië, Afrika en India kun je de bomen en de kwekers nog vinden. En net als vroeger komt de beste wierook en mirre uit een klein gebied in het zuiden van Oman, op het Arabische schiereiland.

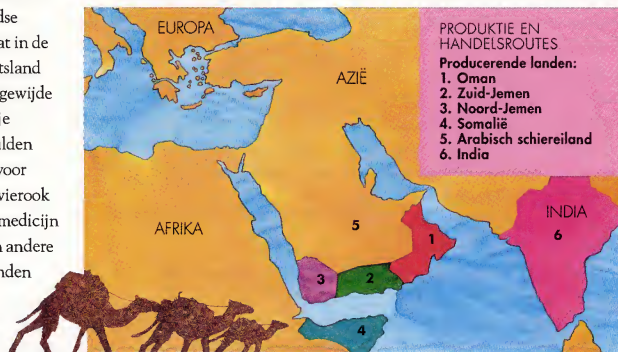
We weten niet wat er gebeurd is met de geschenken die de wijze mannen het kindje Jezus gebracht hebben, maar zijn ouders moeten zo'n koninklijk eerbetoon gewaardeerd hebben. De wijze mannen hadden goed gekozen. Hun geschenken waren passende symbolen van het godschap en de koninklijke waardigheid van de Koning der koningen. □

Wierook

Mirre

GEVEN

Karen Ashton

'Het is zaliger te geven dan te ontvangen' (Handelingen 20:35).

Heb je weleens een stuk speelgoed, een spelletje of een sportartikel zo graag willen hebben dat je er telkens en telkens weer om vroeg, en dat je je zelfs al voorstelde hoe blij je zou zijn als je ermee speelde? Wanneer je het eindelijk gekregen had, was het dan net zo leuk als je had verwacht? Was je teleurgesteld? Was je het spelen ermee beu? Brak het of versleet het door het spelen? Soms denken we dat we blij zijn als we iets hebben, maar dingen maken ons niet voor altijd blij.

Vaak worden we juist blij door iets vriendelijks of attents voor iemand anders te doen. Heb je weleens plannetjes gemaakt voor een bijzondere verrassing voor een vriend of huisgenoot? Was dat niet leuk? Heb je weleens heel hard gewerkt om iemand een cadeautje te geven waarvan je wist dat hij of zij het graag wilde hebben? Was dat niet spannend! Of heb je weleens tijd besteed aan iemand die je liefde en aandacht nodig had? De blij gevoelens die we krijgen wanneer we andere mensen liefhebben en dienen, kunnen heel erg lang blijven.

In het dertiende geloofsartikel worden we hieraan herinnerd: 'Wij geloven (...) goed te moeten doen aan alle mensen'. Doen we goed aan andere mensen, dan worden wij heel erg blij.

Jesus heeft gezegd: 'Het is zaliger te geven dan te ontvangen' (zie Handelingen 20:35). Je zou kunnen zeggen dat je blijer wordt van geven dan van krijgen.

Instructies

Trek de mal van het geschenkdoosje over op een stuk stevig papier of karton. Versier of kleur hem. Snij of knip hem uit langs de doorlopende lijnen. Knip de twee gaatjes eruit. Vouw de zijkanten en de stroken langs de stippellijnen. Lijm de boven- en onderstroken aan elkaar.

Bedenk welk familielid of welke vriend(in) je met een bijzonder cadeau van tijd en liefde wilt verrassen. Schrijf op een van de cadeaubonnetjes wat je voor die persoon zult doen. Doe het bonnetje door een van de zijopeningen in de geschenkdoos. Haal een draadje door de gaatjes in de bovenkant en knoop de uiteinden aan elkaar. Je geschenkdoos is nu klaar om aan de kerstboom te hangen of om aan iemand te geven. Je kunt de geschenkdoos ook als mal gebruiken om nog veel meer van zulke doosjes te maken van dik geschenk- of behangpapier.

Ideeën voor de participatieperiode

1. Praat met de kinderen over geschenken van tijd, liefde en dienstbetoon. Deel kartonnen wegwerpbordjes uit en laat elk kind zijn eigen gezicht tekenen op de voorkant. Plak aan de

achterkant een briefje met de volgende tekst: Dit jaar geef ik iets van mijzelf weg: mijn glimlach, mijn liefde, mijn hulp. Laat de kinderen het bord als cadeautje inpakken om weg te geven met de feestdagen.

2. Maak een lijst met geschenken die onze hemelse Vader en Jezus ons hebben gegeven. Schrijf elk geschenk op een afzonderlijk strookje papier. Doe elk strookje in een doosje en verpak ze in cadeaupapier. Nummer de doosjes en schrijf er vervolgens een aanwijzing op om de kinderen erachter te laten komen welk geschenk er in het doosje zit. Verspreid de doosjes door het klaslokaal. Geef elk kind een vel papier en een potlood of pen. Laat de kinderen de doosjes en de aanwijzingen bekijken en opschrijven wat er volgens hen in elk doosje zit. Laat ze weer gaan zitten. Doe de doosjes een voor een open. Bespreek de geschenken die onze hemelse Vader ons heeft gegeven en welke geschenken we Hem daarvoor kunnen geven.

3. Verstop een grote verscheidenheid aan kleine voorwerpen die kleine kinderen goed kennen in een papieren zak. Haal de voorwerpen een voor een uit de zak en vertel daarbij welke geschenken van liefde en vriendelijkheid de kinderen thuis kunnen geven met gebruik van die voorwerpen. Enkele voorbeelden: een stuk speelgoed – je kunt je speelgoed opruimen; een plaatjesboek – je kunt samen met een jonger broertje of zusje naar plaatjes kijken; een afbeelding van een lachend kind – je kunt vrolijk zijn. □

DE STER

Register 1995

Het register bestaat uit twee delen: op onderwerp en op auteur.

Naar artikelen uit *De Kinderster* wordt
verwezen met de letter *k* vóór het bladzijdenummer.

REGISTER OP ONDERWERP

A

Aarde

De hemel op aarde: een fotografische verhandeling, nov, 34

Aäronisch priesterschap

De taken van een herder, *James E. Faust*, jul, 41

Opdat allen mogen horen, *Thomas S. Monson*, jul, 44

Afval

Afval en herstelling, *Dallin H. Oaks*, jul, 76
De herstelde waarheid, *M. Russell Ballard*, jan, 59

De openbaringen van de hemel, *L. Aldin Porter*, jan, 57

Amado, Carlos H.

Ouderling *Carlos H. Amado*, mei, k4

Apostelen

Bijzondere getuigen, apr, k8
'Het schild des geloofs', *Boyd K. Packer*, jul, 6

Argentinië

Evangeliegolven in Argentinië, *Larry A. Hiller*, feb, 10

Australië

Die ontzagwekkende Australiërs, mei, 34

Avondmaal

In elke taal, *William Powley*, dec, 8

B

Barmhartigheid

Barmhartigheid – de goddelijke gave, *Thomas S. Monson*, jul, 52

Begrip

Ik heb gevoelens, *Katherine Quinn Fowkes*, okt, k5

Bekentenis

Vergeving ontvangen, *Richard G. Scott*, jul, 68

Bekering (zie ook getuigenis, verzoening)

Balsem voor mijn geest, *Michaela Bladová*, jun, 26

De kracht van een getuigenis, *Hilary Hunt*, feb, 24

De juiste keuzen doen, *Richard G. Scott*, jan, 33

De enige ware en geldige basis, *Dieter F. Uchtdorf*, jan, 38

Ik zal Jocey nooit vergeten, *Brian M. Waite*, feb, 8

Ik moest het proberen, *David Hersam*, apr, 40
Met het verleden leven, *Jon B. Fish*, apr, 18

Mijn eerste boek in het Italiaans, *Salvatore Flore en Wolfgang Hiemer*, mrt, 8

Ons eeuwige gezin, *Berenice Berubén Modad*, mrt, 26

Onthoud u van alle goddeloosheid, *Neal A. Maxwell*, jul, 60

Tot het einde toe in liefde volharden, *Hartman Rector jr.*, jan, 21

Uit het diepst van mijn ziel, *Harpel Paticawen*, sep, 8

Vergeving ontvangen, *Richard G. Scott*, jul, 68

Wankelend, voetje voor voetje, *Albert Peters*, jun, 28

Wie moet er veranderen?, *Teresa Hunsaker*, mrt, 24

Bennett, Naea

In de voetsporen van zijn vader, *Janet Thomas*, sep, 46

Beproevingen (zie tegenstand)

Boek van Mormon
De gemakkelijke dingen, *Rex D. Pinegar*, jan, 73

De wonderbare vertaling van het Boek van Mormon, *Robert K. Dellenbach*, jul, 9

De herstelde waarheid, *M. Russell Ballard*, jan, 59

Kerstmis in Amerika, dec, k2

Mijn eerste boek in het Italiaans, *Salvatore Flore en Wolfgang Hiemer*, mrt, 8

Standvastig in het geloof, *Howard W. Hunter*, jan, 89

Voorlezen uit de Schriften, *Perry en Jana Brätt*, sep, 24

Boodschap van het Eerste Presidium

'Als gij gewillig zijt en luistert', *Gordon B. Hinckley*, jun, 2

De Heer dienen en de duivel weerstaan, *James E. Faust*, nov, 2

De succesformule, *Thomas S. Monson*, aug, 2
Deze begunstigde tijd, *Gordon B. Hinckley*, sep, 2

Een tempelgericht volk, *Howard W. Hunter*, mei, 2

Geloof: de essentie van ware godsdiens, *Gordon B. Hinckley*, okt, 2

Het gelovig gebed, *Thomas S. Monson*, mrt, 2
Kerstgeschenken, kerstzegeningen, *Thomas S. Monson*, dec, 2

Met hand en hart, *Thomas S. Monson*, feb, 2
Onze enige onverzwakte hoop, *Gordon B. Hinckley*, apr, 2

Braziliië
Een gebed in Itacoatiara, *Christaine Da Silva Brasil*, okt, k2

Brodilová, Františka
Haar zendingsgebied was Tjecho-Slowakije, *Ruth Mcomber Pratt en Ann South Niendorf*, sep, 26

Brothers, Marau

Marau Brothers uit Papeete op Tahiti, *Vivian Paulsen*, mrt, k2

C

Cayetano, Bienvenido

Een armvol liefde, *Miles T. Tivason*, okt, 42

Celestiale koninkrijk

Afval en herstelling, *Dallin H. Oaks*, jul, 76
Wij hebben een werk te doen, *Gordon B. Hinckley*, jul, 79

Chili

Het incident op het Robinson Crusoe-eiland, *Patricia Covarrubias Solar*, mrt, 40

Communicatie

U kunt uw tieners aan het praten krijgen, *William G. Dyer*, nov, 28

Creativiteit

Verborgene schatten, *Truman G. Madsen*, mei, 30

D

Dagboek

De drieweekse uitdaging, *Wendy Fisher*, aug, 8

Dankbaarheid

Dankjewelspel, *Rebecca M. Taylor*, feb, k6
'Meer dankbaarheid geef mij', nov, 25
'Niels' bedankje, *Clare Mishica*, aug, k14

Diensbetoon

'Als gij gewillig zijt en luistert', *Gordon B. Hinckley*, jun, 2

Bij de ingang van de tempel, *Dennis Ray*, dec, 10

'De meeste van deze', *Sara Kuester*, nov, 24
De succesformule, *Thomas S. Monson*, aug, 2

De Heer dienen en de duivel weerstaan, *James E. Faust*, nov, 2

Een prachtig cadeau, *Gretchen A. Hoertsch*, feb, k14

Het belang van een getuigenis, *Robert D. Hales*, jan, 17

Je bisschop werkelijk steunen, *Annette Paxman Bowen*, aug, 20

Julia Mavimbela, *Dale Lebaron*, mrt, 42
'Meer vreugd' in mijn plicht', apr, 25

Met hand en hart, *Thomas S. Monson*, feb, 2
Onbeperkte behoeften en beperkte middelen, *Glenn L. Pace*, mrt, 16

Redder in nood, *Jenny S. Hatch*, jun, k14
Standvastig in het geloof, *Howard W. Hunter*, jan, 89

Tot het einde toe in liefde volharden, *Hartman Rector jr.*, jan, 21

Discipelschap

De grootste redevoorering, *Danel W. Bachman*, feb, 26

Dood

De kinderen van het verbond, *Russell M. Nelson*, jul, 29
De macht om van binnenuit te genezen, *Merrill J. Bateman*, jul, 12

Doop

De geest van Elia, *Russell M. Nelson*, jan, 77
De doop van Jezus, nov, k2
'Leer de kinderen', *Patricia P. Pinegar*, jan, 71
Verbonden huldigen, *Bonnie D. Parkin*, jul, 71

Dunn, Loren C.

Ouderling Loren C. Dunn, okt, k6

E

Eenheid

Een tafel, omringd met liefde, *LeGrand R. Curtis*, jul, 74
Erfgenamen van het koninkrijk van God, *James E. Faust*, jul, 55

Eerbied

Aanbidding door muziek, *Dallin H. Oaks*, jan, 8
Eerbied in het jeugdwerk, *Julie H. Jensen*, mrt, k7
Leer de kinderen waarheid van dwaling onderscheiden, *Michaelene P. Grassi*, jan, 11
Persoonlijke openbaring: de gave de toets en de belofte, *Boyd K. Packer*, jan, 54
Voor kleine vrienden, *Diana Eckersell Janson*, nov, k4

Eerste Presidium

De taken van een herder, *James E. Faust*, jul, 41
Dit werk draait om mensen, *Gordon B. Hinckley*, jul, 46

Eeuwig huwelijk

'Sta in heilige plaatsen', *Lance B. Wickman*, jan, 76

Eigenaarde

Erfgenamen van het koninkrijk van God, *James E. Faust*, jul, 55

Estland

Geroppen om te getuigen: het begin van de kerk in Estland, *Barbara Lewis*, sep, 10

Evangelie

De enige ware en geldige basis, *Dieter F. Uchtdorf*, jan, 38
Diepe wortels, *Joseph B. Wirthlin*, jan, 68
Laat de bal niet vallen, *Gordon B. Hinckley*, jan, 42

F

Familiegeschiedenis

'Kostbare en zeer grote beloften', *Howard W. Hunter*, jan, 6

De geest van Elia, *Russell M. Nelson*, jan, 77

Faust, James E.

President James E. Faust, *Neal A. Maxwell*, okt, 16

Featherstone, Vaughn J.

Ouderling Vaughn J. Featherstone, *Rebecca M. Taylor*, aug, k12

Fictie

Andrea krijgt antwoord op vragen over het geloof, *Ruth Liljenquist*, k13
Dankjewelspel, *Rebecca M. Taylor*, feb, k6
De generaal, *Alma J. Yates*, sep, k12
Een prachtig cadeau, *Gretchen A. Haertsch*, feb, k14
Een leerzaam uitstapje, *Bruce T. Forbes*, nov, k11
Een goede naam, *Ruth Liljenquist*, okt, k10
Het zendingskerstfeest van opa en oma, *Jana Jones Steed*, dec, k10
Jesaja en de tijdmachine, *Patricia Warnock*, mrt, k13
'Niels' bedankje, *Clare Mishica*, aug, k14
Redder in nood, *Jenny S. Hatch*, jun, k14
Te oud om te duiken, *Heather Klassen*, mei, k6
Twee keer kort en een keer lang, *Coleen C. Heaton*, apr, k10
Zendingszaad zaaien, *Gaylynn Watson*, aug, k8

Filipijnen

Een armoeliefde, *Miles T. Tuason*, okt, 42
Ik zal Joyce nooit vergeten, *Brian M. Waite*, feb, 8

Frankrijk

Gérard & Annie Giraud-Carrier: steeds aan het begin, *Barbara Workman*, nov, 14

G

Gebed

Als je wensen hebt, *Gerri Christensen*, okt, 26
Bid en wacht, *Justin C. Buchanan*, aug, 10
De generaal, *Alma J. Yates*, sep, k12
De wezen en weduwen – geliefd door God, *Thomas S. Monson*, jan, 62
Een gebed om eten, *Juana Lidia Campos Molina*, feb, 40
Een tafel, omringd met liefde, *LeGrand R. Curtis*, jul, 74
Een tijd om te kiezen, *Thomas S. Monson*, jul, 89
Een gebed in Itacoatiara, *Christaine Da Silva Brasil*, okt, k2
Geen vreemdeling meer, *John Nelson Schneider*, nov, 32
Het incident op het Robinson Crusoe-ëiland, *Patricia Covarrubias Solar*, mrt, 40
Het gelovig gebed, *Thomas S. Monson*, mrt, 2
Ik moest het proberen, *David Hersam*, apr, 40

Leer de kinderen waarheid van dwaling onderscheiden, *Michaelene P. Grassi*, jan, 11
'Meer ernst bij 't aanbidden', jun, 25
Mijn eigen bijbel, *Sonia Bellorin*, aug, 24
Persoonlijke openbaring: de gave de toets en de belofte, *Boyd K. Packer*, jan, 54
Seminarie in Soweto, *Peggy H. Andersen*, aug, 12
Wij hebben het geloof behouden, *Eduardo Ayala*, jul, 26

Gebiedsautoriteiten

Dit werk draait om mensen, *Gordon B. Hinckley*, jul, 46

Geboden

Ik geloof in het onderhouden van de geboden, *Karen Lofgreen*, mrt, k8

Gebourtenbeperking

De tempel is een gezinsaanleggenheid, *J Ballard Washburn*, jul, 11

Gehoorzaamheid

'Als gij gewillig zijt en luistert', *Gordon B. Hinckley*, jun, 2
De gemakkelijke dingen, *Rex D. Pinegar*, jan, 73
De Heer dienen en de duivel weerstaan, *James E. Faust*, nov, 2
De sleutels die nooit roesten, *James E. Faust*, jan, 65
De generaal, *Alma J. Yates*, sep, k12
Het belang van een getuigenis, *Robert D. Hales*, jan, 17
Ik geloof in gehoorzaamheid, *Karen Lofgreen*, mei, k8
Ik geloof dat ik de wet moet gehoorzamen, *Susan L. Warner*, okt, k8
Keer eervol terug, *Robert D. Hales*, sep, k5
Naar de stem van de Geest leren luisteren, *David Moraza Brito*, okt 46
Thuiskomen, *Clyn D. Barrus*, nov, k5
Tot het einde toe in liefde volharderen, *Hartman Rector jr.*, jan, 21
Twee keer kort en een keer lang, *Coleen C. Heaton*, apr, k10

Gelijkenissen

De tarwe en het onkruid, *Corliss Clayton*, mei, k10

Geloof [zie ook getuigenis]

'Als gij gewillig zijt en luistert', *Gordon B. Hinckley*, jun, 2
Antwoorden op levensvragen, *M. Russell Ballard*, jul, 20
De plaat van Cameron, *Ruth Cosby*, mei, 42
De openbaringen van de hemel, *L. Aldin Porter*, jan, 57
Een gebed om eten, *Juana Lidia Campos Molina*, feb, 40
Geloof: de essentie van ware godsdienst, *Gordon B. Hinckley*, okt, 2
Het gelovig gebed, *Thomas S. Monson*, mrt, 2

'Het schild des geloofs', *Boyd K. Packer*, jul, 6
Het belang van een getuigenis, *Robert D. Hales*, jan, 17
'Meer blijven in Christus, meer sterkte in u', mrt, 25
Persoonlijke openbaring: de gave de toets en de belofte, *Boyd K. Packer*, jan, 54
Red de kinderen, *Gordon B. Hinckley*, jan, 51
Roeien met beide riemen, *Chieko N. Okazaki*, jan, 85
Wij hebben een werk te doen, *Gordon B. Hinckley*, jul, 79
Wij hebben het geloof behouden, *Eduardo Ayala*, jul, 26
'Zie op tot God en leef', feb, 33
'Onverzakte hoop', *Neal A. Maxwell*, jan, 30

Geloofsartikelen

Andrea krijgt antwoord op vragen over het geloof, *Ruth Liljenquist*, k13
Ik geloof in de geloofsartikelen, *Karen Lotfgreen*, feb, k12

Geschenken

Kerstgeschenken, kerstzegeningen, *Thomas S. Monson*, dec, 2

Getuigenis (zie ook bekering, geloof)

Bid en wacht, *Justin C. Buchanan*, aug, 10
De kracht van een getuigenis, *Hilary Hunt*, feb, 24
De herstelde waarheid, *M. Russell Ballard*, jan, 59
De mosterdzaadlerkracht, *Janet Schiller*, jun, 24
Een getuigenis geeft je een goed gevoel, *Bryan Dayle*, apr, k6
Het belang van een getuigenis, *Robert D. Hales*, jan, 17
Niets om over te lachen, *Camille Nugent*, sep, 14
Persoonlijke openbaring: de gave de toets en de belofte, *Boyd K. Packer*, jan, 54
Uit het diepste van mijn ziel, *Harpel Paticawen*, sep, 8
Voor mij geschapen, *Bethany M. Galbraith*, nov, 42
Wie ben ik eigenlijk?, *Derek Tucker*, jun, 20
'Zoekt en gij zult vinden', *Elaine L. Jack*, jan, 82

Gezag

'Het schild des geloofs', *Boyd K. Packer*, jul, 6

Gezin

Aanbidding door muziek, *Dallin H. Oaks*, jan, 8
De gemakkelijke dingen, *Rex D. Pinegar*, jan, 73
Een rechtschapen echtgenoot en vader, *Howard W. Hunter*, jan, 45
Laten we vestingen bouwen, *Horacio A. Tenorio*, jan, 20
'Leer de kinderen', *Patricia P. Pinegar*, jan, 71
'Maak u een ark', *W. Don Ladd*, jan, 24

Gezinsavond

Laten we vestingen bouwen, *Horacio A. Tenorio*, jan, 20
'Leer de kinderen', *Patricia P. Pinegar*, jan, 71
Leer de kinderen waarheid van dwaling onderscheiden, *Michaelene P. Grassli*, jan, 11

Gezinsband (zie ook ouderschap)

Broers, *Sheila Kindred*, jun, k6
De kinderen van het verbond, *Russell M. Nelson*, jul, 29
De token van een herder, *James E. Faust*, jul, 41
De tempel is een gezinsaanleggenheid, *J Ballard Washburn*, jul, 11
De tijd vinden, *Ronda Hinrichsen*, mei, 24
Een tafel, omringd met liefde, *LeGrand R. Curtis*, jul, 74
Een luisterend oor, *Ted Hindmarsh*, apr, 46
Een uitverkoren vrouw, *L. Tom Perry*, jul, 66

Gezinsband (zie ook ouderschap)

Hartverwarmende woorden, *Sara Brown Neilson*, mrt, 30
Het huwelijk en het grote plan van geluk, *Joe J. Christensen*, jul, 58
Ons Nieuw Testament op band, *Carole Garfield Seegmiller*, feb, 46
Onthoud u van alle goddeloosheid, *Neal A. Maxwell*, jul, 60
Ouders, geef het nooit op, *F. Melvin Hammond*, feb, 16
Te oud om te denken, *Heather Klassen*, mei, k6
Tijd met papa, *Susan Zimmerman*, jun, 18
U kunt uw tieners aan het praten krijgen, *William G. Dyer*, nov, 28
Zendingszaad zaaïen, *Gayelynn Watson*, aug, k8

Gezinsgebed

De gemakkelijke dingen, *Rex D. Pinegar*, jan, 73
Laten we vestingen bouwen, *Horacio A. Tenorio*, jan, 20
Leer de kinderen waarheid van dwaling onderscheiden, *Michaelene P. Grassli*, jan, 11
'Leer de kinderen', *Patricia P. Pinegar*, jan, 71

Giraud-Carrier, Gérard & Annie

Gérard & Annie Giraud-Carrier: steeds aan het begin, *Barbara Workman*, nov, 14

God

Afval en herstelling, *Dallin H. Oaks*, jul, 76

H

Hales, Robert D.

Ouderling *Robert D. Hales*: keer eervol terug, *Larene Gaunt*, apr, 26

Handicaps

De plaat van Cameron, *Ruth Cosby*, mei, 42

Heilige Geest

De tempel is een gezinsaanleggenheid, *J Ballard Washburn*, jul, 11
De juiste keuzen doen, *Richard G. Scott*, jan, 33
De stem van de geest, *James E. Faust*, sep, 16
De openbaringen van de hemel, *L. Aldin Porter*, jan, 57
Diepe wortels, *Joseph B. Wirthlin*, jan, 68
Ik voel de Geest niet. Mankeert er wat aan mij?, nov, 20
Met het verleden leven, *Jan B. Fish*, apr, 18
Naar de stem van de Geest leren luisteren, *David Moraza Brño*, okt 46
Oproepbaar door de Heer, *Eva C. Bean*, nov, 41
Persoonlijke openbaring: de gave de toets en de belofte, *Boyd K. Packer*, jan, 54
'Zoekt en gij zult vinden', *Elaine L. Jack*, jan, 82

Heiliging

'Zoek heiligheid geef mij', dec, 25

Heilsplan

Antwoorden op levensvragen, *M. Russell Ballard*, jul, 20
De wonderbare vertaling van het Boek van Mormon, *Robert K. Dellenbach*, jul, 9
Het huwelijk en het grote plan van geluk, *Joe J. Christensen*, jul, 58

Herstelling

Afval en herstelling, *Dallin H. Oaks*, jul, 76
Luister naar de stem van de profeet en wees gehoorzaam, *Robert D. Hales*, jul, 14

Hofmaken

Het huwelijk en het grote plan van geluk, *Joe J. Christensen*, jul, 58 F

Holland, Jeffrey R.

Ouderling *Jeffrey R. Holland* van het Quorum der Twaalf Apostelen, *Dan L. Searle*, aug, 26

Hongarije

Seminarie aan de Donau, *Marvin K. Gardner*, apr, 34

Hoopmoed (zie nederigheid)

Hoop

De plaat van Cameron, *Ruth Cosby*, mei, 42
Meer hoop door zijn woord, okt, 25
'Onverzakte hoop', *Neal A. Maxwell*, jan, 30

Huisbezoek

Oproepbaar door de Heer, *Eva C. Bean*, nov, 41

Huisbezoekboodschap

'Geef mij meer reinheid', sep, 25
'Meer ernst bij 't aanbidden', jun, 25
Meer hoop door zijn woord, okt, 25
'Meer heiligheid geef mij', dec, 25
'Meer zien op mijn Heiland', feb, 25

'Meer vreugd' in mijn plicht', apr, 25
'Meer dankbaarheid geef mij', nov, 25
'Meer leed over zonde', aug, 25
'Meer rust in mijn lof', mei, 25
'Meer blijven in Christus, meer sterkte in u', mei, 25

Huisonderwijs

De taken van een herder, *James E. Faust*, jan, 41
'Wachters op de toren', *Helvécio Martins*, jul, 40

Huisonderwijzers

De gemakkelijke dingen, *Rex D. Pinegar*, jan, 73

Humanitaire hulp

Erfgenamen van het koninkrijk van God, *James E. Faust*, jul, 55

Huwelijk

De juiste keuzen doen, *Richard G. Scott*, jan, 33
De kinderen van het verbond, *Russell M. Nelson*, jul, 29
Een rechtschapen echtgenoot en vader, *Howard W. Hunter*, jan, 45
Harterwarmende woorden, *Sara Brown Neilson*, mrt, 30
Het huwelijk en het grote plan van geluk, *Joe J. Christensen*, jan, 58
Uw huwelijk en de bergrede, *Paul K. Browning*, sep, 28

I

IJver

Wij hebben een werk te doen, *Gordon B. Hinckley*, jul, 79

Indianen

Kunstwerken van mormoonse Indianen in het zuidwesten van de Verenigde Staten: heilige relaties, sep, 34

Informatie voor jou

feb, 20
apr, 42

Italië

Mijn eerste boek in het Italiaans, *Salvatore Flore en Wolfgang Hiemer*, mrt, 8

J

Jamaica

Niets om over te lachen, *Camille Nugent*, sep, 14

Jezus Christus (zie ook verzoening, opstanding)

Afval en herstelling, *Dallin H. Oaks*, jul, 76
De vraag van mijn broertje, *Ken Checketts*, mei, 8

De beeldspraak van de Meester, *Jay M. Todd*, mrt, 32

De macht om van binnenuit te genezen, *Merrill J. Bateman*, jul, 12

De geboorte van Jezus, dec, 32

Dit is het werk van de Meester, *Gordon B. Hinckley*, jul, 63

'Het schild des geloofs', *Boyd K. Packer*, jul, 6
Kerstmis haal je niet in de winkel, *Jeffrey R. Holland*, dec, 12

'Kostbare en zeer grote beloften', *Howard W. Hunter*, jan, 6

Levend water tegen geestelijke dorst, *Joseph B. Wirthlin*, jul, 16

Naar de gelijkenis van de Zoon, *R. Val Johnson*, feb, 34

'Nieuw licht op Jezus' leven en leringen, jun, 32

Onthoud u van alle goddeloosheid, *Neal A. Maxwell*, jul, 60

Onze enige onverzwakte hoop, *Gordon B. Hinckley*, apr, 2

Paasoverpeinzingen, *Andrew W. Peterson*, jul, 73

Standvastig in het geloof, *Howard W. Hunter*, jan, 89

Vergewen ontvangen, *Richard G. Scott*, jul, 68

Volg de Zoon van God, *Howard W. Hunter*, jan, 81

'Vrede zij u!', apr, k2

'Wees Hem altijd indachtig', *Henry B. Eyring*, jul, 23

Jongeren

Deze begunstigde tijd, *Gordon B. Hinckley*, sep, 2

K

Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, De

De taken van een herder, *James E. Faust*, jul, 41

Wij hebben een werk te doen, *Gordon B. Hinckley*, jul, 79

Kerk van Jezus Christus

Dit werk draait om mensen, *Gordon B. Hinckley*, jul, 46

Kerkelijke onderwijsinstellingen

Evangeliegolven in Argentinië, *Larry A. Hiller*, feb, 10

Seminarie aan de Donau, *Marvin K. Gardner*, apr, 34

Seminarie in Soweto, *Peggy H. Andersen*, aug, 12

Kerkorganisatie

Dit werk draait om mensen, *Gordon B. Hinckley*, jul, 46
'Het schild des geloofs', *Boyd K. Packer*, jul, 6

Kerkroepingen

Bij de ingang van de tempel, *Dennis Roy*, dec, 10

Kerstmis

Cadeau voor een pasgeboren koning, *Geraldine A. Garretson*, dec, k6

De geboorte van Jezus, dec, 32

De geest van Kerstmis konden ze niet stelen, *Debbie Plotzer*, dec, 18

Het zendingskerstfeest van opa en oma, *Jana Jones Steed*, dec, k10

Ik verafschuwde Kerstmis, *Patricia R. Roper*, dec, 22

Je cadeaulijstje, *Lisa A. Johnson*, dec, 46
Kerstgeschenken, kerstzegeningen, *Thomas S. Monson*, dec, 2

Kerstkunst, dec, k13

Kerstmis in Amerika, dec, k2

Kerstmis haal je niet in de winkel, *Jeffrey R. Holland*, dec, 12

'Waar gaan de engelen naartoe?', *Debbie Crullian*, dec, 20

Keuzen

Kies de goede weg, *L. Tom Perry*, nov, k16

Keuzevrijheid

Afval en herstelling, *Dallin H. Oaks*, jul, 76
Antwoorden op levensvragen, *M. Russell Ballard*, jul, 20

De geest van Elicia, *Russell M. Nelson*, jan, 77

Wij hebben een werk te doen, *Gordon B. Hinckley*, jul, 79

Kinderen

De kinderen van het verbond, *Russell M. Nelson*, jul, 29

Dit is het werk van de Meester, *Gordon B. Hinckley*, jul, 63

Naar onze kleinen luisteren, *Kay Lynn Wakefield*, aug, 34

Pak het moment, *Claudia Eliason*, aug, 38

Kracht

Onze kracht kan onze ondergang worden, *Dallin H. Oaks*, mei, 10

Kritiek

'Opdat gij niet ten val komt', *Perry M. Christenson*, okt, 28

Krok, Matthew

Matthew Krok uit Castlereagh in Australië, *Richard M. Romney*, sep, k2

Kuisheid

De juiste keuzen doen, *Richard G. Scott*, jan, 33

Diepe wortels, *Joseph B. Wirthlin*, jan, 68

Kunst

Kunstwerken van mormoonse Indianen in het zuidwesten van de Verenigde Staten: heilige relaties, sep, 34
Naar de gelijkenis van de Zoon, *R. Val Johnson*, feb, 34

Leiderschap

Je bisschop werkelijk steunen, *Annette Paxman Bowen*, aug, 20

Liao, Domingos

Het leven van Domingos Liao, *Richard M. Romney*, dec, 40

Lidmaatschap

De Heer is mijn kracht, *Ana Lugoboni Luz*, nov, 27

Lied

Gelooft, *Beatrice Goff Jackson en Michael Finlinson Moody*, sep, k6

Kies toch goed, jun, k12

Maria's wiegelied, *Jan Underwood*

Pinborough en Darwin Walford, dec, k4

Op een mooie lentedag, *Virginia Maughan Kammeyster en Crawford Gates*, apr, k13

Liefde

Broers, *Sheila Kindred*, jun, k6

De geest van Kerstmis konden ze niet stelen, *Debbie Pfozter*, dec, 18

De succesformule, *Thomas S. Monson*, aug, 2

Je bisschop werkelijk steunen, *Annette Paxman Bowen*, aug, 20

Met hand en hart, *Thomas S. Monson*, feb, 2

Naar onze kleinen luisteren, *Kay Lynn Wakefield*, aug, 34

Oproepbaar door de Heer, *Eva C. Bean*, nov, 41

Te oud om te duiken, *Heather Klassen*, mei, k6

Lofzangen

Aanbidding door muziek, *Dallin H. Oaks*, jan, 8

M

Magee, Clare

Clare Magee Uit Portadown, Noord-Ierland, *Richard M. Romney*, mei, k2

Mavimbela, Julia

Julia Mavimbela, *Dale Lebaron*, mrt, 42

Mededogen

Aleen winnaars, *Sharon Rucker*, aug, 19

Merrell, V. Dallas

Van vriend tot vriend, *V. Dallas Merrell*, feb, k4

Mishandeling

Een rechtschapen echtgenoot en vader, *Howard W. Hunter*, jan, 45

Red de kinderen, *Gordon B. Hinckley*, jan, 51

Moederschap

De wezen en weduwen – geliefd door God, *Thomas S. Monson*, jan, 62

Een rechtschapen echtgenoot en vader, *Howard W. Hunter*, jan, 45

Roeien met beide riemen, *Chieko N.*

Okazaki, jan, 85

Monson, Thomas S.

President Thomas S. Monson, *Francis M. Gibbons*, okt, 8

Mormorandum

Een woord van wijsheid: afblijven!, okt, 33

'Zie op tot God en leef', feb, 33

Muziek

Aanbidding door muziek, *Dallin H. Oaks*, jan, 8

Persoonlijke openbaring: de gave de toets en de belofte, *Boyd K. Packer*, jan, 54

N

Naastenliefde

Aleen winnaars, *Sharon Rucker*, aug, 19

De vraag van mijn broertje, *Ken Checketts*, mei, 8

De wezen en weduwen – geliefd door God, *Thomas S. Monson*, jan, 62

Laat de bal niet vallen, *Gordon B. Hinckley*, jan, 42

Mijns broeders hoeder, *Thomas S. Monson*, jan, 39

Naastenliefde en kennis, *Aileen H. Clyde*, jan, 87

Tot het einde toe in liefde volhardten, *Hartman Rector jr.*, jan, 21

Nederigheid

Een verbond van liefde, *Aileen H. Clyde*, jul, 24

'Meer rust in mijn lot', mei, 25

Onze kracht kan onze ondergang worden, *Dallin H. Oaks*, mei, 10

'Wees Hem altijd indachtig', *Henry B. Eyring*, jul, 23

Nieuw-Guinea

'Een taal' in Papoea-Nieuw-Guinea, *Michael R. Morris*, aug, 40

Nieuwe Testament

De wereld van Paulus' zendingsreizen, *Kent P. Jackson*, okt, 34

De doop van Jezus, nov, k2

De tarwe en het onkruid, *Corliss Clayton*, mei, k10

De grootste redevoering, *Danel W. Bachman*, feb, 26

De beeldspraak van de Meester, *Jay M. Todd*, mrt, 32

Een vruchtbaar land, *Ruth Lijfenquist*, aug, k2

Ons Nieuwe Testament op band, *Carole Garfield Seegmiller*, feb, 46

Noord-Ierland

Clare Magee Uit Portadown, Noord-Ierland, *Richard M. Romney*, mei, k2

Muren brokkelen af, *Richard M. Romney*, jun, 12

Onderricht

De mosterdzaadleerkracht, *Janet Schiller*, jun, 24

De beeldspraak van de Meester, *Jay M. Todd*, mrt, 32

'Het schild des geloofs', *Boyd K. Packer*, jul, 6

Pak het moment, *Claudia Eliason*, aug, 38

Onkreukbaarheid

Onbetaalbare onkreukbaarheid, *Joseph B. Wirthlin*, nov, 44

Onrecht

'Opdat gij niet ten val komt', *Perry M. Christenson*, okt, 28

Onzedelijkheid

Onthoud u van alle goddeloosheid, *Neal A. Maxwell*, jul, 60

Oorlog

Barmhartigheid – de goddelijke gave, *Thomas S. Monson*, jul, 52

Wij hebben een werk te doen, *Gordon B. Hinckley*, jul, 79

Op onderzoek uit

Cadeaus voor een pasgeboren koning, *Geraldine A. Garretson*, dec, k6

Een vruchtbaar land, *Ruth Lijfenquist*, aug, k2

Gezitheren tenten en stenen van modder, *Vivian Paulsen*, feb, k10

150 jaar in het paradijs, *Vivian Paulsen*, mrt, k4

Openbaring

De herfelde waarheid, *M. Russell Ballard*, jan, 59

De openbaringen van de hemel, *L. Aldin Porter*, jan, 57

Persoonlijke openbaring: de gave de toets en de belofte, *Boyd K. Packer*, jan, 54

Opstanding

Diepe wortels, *Joseph B. Wirthlin*, jan, 68

'Ik ben de opstanding en het leven', *Alexander B. Morrison*, apr, 10

Ouderen

Dit is het werk van de Meester, *Gordon B. Hinckley*, jul, 63

Ouders

Laten we vestingen bouwen, *Horacio A. Tenorio*, jan, 20

Ouderschap (zie ook gezinsband)

Afval en herstelling, *Dallin H. Oaks*, jul, 76

De taken van een herder, *James E. Faust*, jul, 41

Dit werk draait om mensen, *Gordon B. Hinckley*, jul, 46

Een luisterend oor, *Ted Hindmarsh*, apr, 46

Harterwarmende woorden, *Sara Brown Neilson*, mrt, 30

Het priesterschap: ons erfgoed, *Jeffrey R. Holland*, jul, 35
In de voetsporen van zijn moeder, *David Dalton*, nov, 19
Naar onze Kleinen luisteren, *Kay Lynn Wakefield*, aug, 34
Onthoud u van alle goddeloosheid, *Neal A. Maxwell*, jul, 60
Ouders, geef het nooit op, *F. Melvin Hammond*, feb, 16
Tijd met papa, *Susan Zimmerman*, jun, 18
U kunt uw tieners aan het praten krijgen, *William G. Dyer*, nov, 28

P

Participatieperiode

Geven, *Karen Ashton*, dec, k8
Ik geloof in het onderhouden van de geboden, *Karen Lofgreen*, mrt, k8
Ik geloof dat Jezus terug zal komen, *Susan L. Warner*, sep, k10
Ik geloof dat het priesterschap mij tot zegen is, *Karen Lofgreen*, jun, k10
Ik geloof in de geloofsartikelen, *Karen Lofgreen*, feb, k12
Ik geloof dat de Schriften het woord van God zijn, *Karen Lofgreen*, aug, k6
Ik geloof in gehoorzaamheid, *Karen Lofgreen*, mei, k8
Ik geloof in het plan van onze Hemelse Vader, *Karen Lofgreen*, apr, k4
Reine gedachten, *Karen Ashton*, nov, k8

Pasen

Paasoverpeinzingen, *Andrew W. Peterson*, jul, 73

Patriarchale zegen

Mijn wonder, *Rebecca Rose*, nov, 12

Paulus

De wereld van Paulus' zendingsreizen, *Kent P. Jackson*, okt, 34

Persoonlijke groei

De Heer is mijn kracht, *Ana Lugoboni Luz*, nov, 27

Persoonlijke ontwikkeling

Verborgenen schatten, *Truman G. Madsen*, mei, 30

Plechtige vergadering

De macht om van binnenuit te genezen, *Merrill J. Bateman*, jul, 12
Het priesterschap: ons erfgoed, *Jeffrey R. Holland*, jul, 35
Luister naar de stem van de profeet en wees gehoorzaam, *Robert D. Hales*, jul, 14
Plechtige vergaderingen, *David B. Haight*, jan, 13

Priesterschap

Barmhartigheid – de goddelijke gave, *Thomas S. Monson*, jul, 52

Dan zal uw vertrouwen sterk worden, *Richard C. Edgley*, jan, 36
De enige ware en geldige basis, *Dieter F. Uchtdorf*, jan, 38
De taken van een herder, *James E. Faust*, jul, 41
Dit werk draait om mensen, *Gordon B. Hinckley*, jul, 46
Een rechtschapen echtgenoot en vader, *Howard W. Hunter*, jan, 45
Het priesterschap eren, *Eddie Gene Gonzales jr.*, mei, 46
Het priesterschap: ons erfgoed, *Jeffrey R. Holland*, jul, 35
'Het schild des geloofs', *Boyd K. Packer*, jul, 6
Ik geloof dat het priesterschap mij tot zegen is, *Karen Lofgreen*, jun, k10
In elke taal, *William Powley*, dec, 8
Opdat allen mogen horen, *Thomas S. Monson*, jul, 44

Profeten

Luister naar de stem van de profeet en wees gehoorzaam, *Robert D. Hales*, jul, 14

R

Rampen

Onbeperkte behoeften en beperkte middelen, *Glenn L. Pace*, mrt, 16

Rechten

Dit is het werk van de Meester, *Gordon B. Hinckley*, jul, 63

Ruimtereis

Het zicht vanuit de shuttle, mrt, 29

S

Samoa

Wankelend, voetje voor voetje, *Albert Peters*, jun, 28

Satan

De Heer dienen en de duivel weerstaan, *James E. Faust*, nov, 2

Schriften

Een leerzaam uitstapje, *Bruce T. Forbes*, nov, k11

Schriftstudie

Bijbelverhalen, *Dallin H. Oaks*, mrt, k10
De tijd vinden, *Ronda Hinrichsen*, mei, 24
Een tijd om te kiezen, *Thomas S. Monson*, jul, 89
'Gij zult u aan deze vrucht vergasten', *Janette C. Hales*, jul, 83
Ik geloof dat de Schriften het woord van God zijn, *Karen Lofgreen*, aug, k6
Jesaja en de tijdmachine, *Patricia Warnock*, mrt, k13
Meer hoop door zijn woord, okt, 25
Mijn eigen bijbel, *Sonia Bellorin*, aug, 24

Ons Nieuwe Testament op band, *Carole Garfield Seegmiller*, feb, 46
Uw huwelijk en de bergrede, *Paul K. Browning*, sep, 28
Voorlezen uit de Schriften, *Perry en Jana Bratt*, sep, 24

Searfoss, Richard

Het zicht vanuit de shuttle, mrt, 29

Seminar (zie kerkelijke onderwijsinstellingen)

Smith, Joseph

Afval en herstelling, *Dallin H. Oaks*, jul, 76
De herstelde waarheid, *M. Russell Ballard*, jan, 59
De sleutels die nooit roesten, *James E. Faust*, jan, 65
De openbaringen van de hemel, *L. Aldin Porter*, jan, 57
De enige ware en geldige basis, *Dieter F. Uchtdorf*, jan, 38
Het belang van een getuigenis, *Robert D. Hales*, jan, 17
Joseph Smith, waarlijk een profeet, *Gordon B. Hinckley*, jun, 8
'Sta in heilige plaatsen', *Lance B. Wickman*, jan, 76
Vijanden werden zijn vrienden, *Duane C. Knowles*, dec, 26

Spiritualiteit

De stem van de geest, *James E. Faust*, sep, 16
Deze begunstigde tijd, *Gordon B. Hinckley*, sep, 2
'Meer zien op mijn Heiland', feb, 25

Sterfelijk leven

Antwoorden op levensvragen, *M. Russell Ballard*, jul, 20
Vergeving ontvangen, *Richard G. Scott*, jul, 68

Steuverlening aan leiders

Plechtige vergaderingen, *David B. Haight*, jan, 13
Sla acht op de stem van de profeet, *L. Tom Perry*, jan, 15
Wonderen van de herstelling, *Jeffrey R. Holland*, jan, 27

Symbolen

De beeldspraak van de Meester, *Jay M. Todd*, mrt, 32

T

Tahiti

De Tahitiaanse kringloop, *Janet Thomas*, mrt, 10
In de voetsporen van zijn vader, *Janet Thomas*, sep, 46
Marau Brothers uit Papeete op Tahiti, *Vivian Paulsen*, mrt, k2

Talenten

De Heer is mijn kracht, *Ana Lugobani Luz*, nov, 27

Het licht dat je in je hebt, *Gordon B. Hinckley*, jul, 91

Tegenspoed

Antwoorden op levensvragen, *M. Russell Ballard*, jul, 20

Diepe wortels, *Joseph B. Wirthlin*, jan, 68

Laten we vestingen bouwen, *Horacio A. Tenorio*, jan, 20

'Meer rust in mijn lot', mei, 25

Televisie

Wij hebben een werk te doen, *Gordon B. Hinckley*, jul, 79

Tempels en tempelwerk (zie ook familiegeschiedenis)

De geest van Elia, *Russell M. Nelson*, jan, 77

De tempel is een gezinsaanleggenheid, *J Ballard Washburn*, jul, 11

Een gebed in Itacotiara, *Christaine Da Silva Brasil*, okt, k2

Een tempelgericht volk, *Howard W. Hunter*, mei, 2

Een eeuwige omhelzing, *Eduardo Pantoja Solis*, apr, 8

'Kostbare en zeer grote beloften', *Howard W. Hunter*, jan, 6

Ons eeuwige gezin, *Berenice Beruben Modad*, mrt, 26

'Sta in heilige plaatsen', *Lance B. Wickman*, jan, 76

Waardevolle beginselen voor succes, *Claudio R. M. Costa*, jan, 23

Wonderen van de herstelling, *Jeffrey R. Holland*, jan, 27

Thuis

Een tafel, omringd met liefde, *LeGrand R. Curtis*, jul, 74

Laten we vestingen bouwen, *Horacio A. Tenorio*, jan, 20

Tiende

Het huwelijk en het grote plan van geluk, *Joe J. Christensen*, jul, 58

Het priesterschap: ons erfgoed, *Jeffrey R. Holland*, jul, 35

Tsjechië

Balsem voor mijn geest, *Michaela Bladová*, jun, 26

Tsjecho-Slowakije

Haar zendingsgebied was Tsjecho-Slowakije, *Ruth Mcomber Pratt en Ann South Niendorf*, sep, 26

V

Van vriend tot vriend

Ouderling Loren C. Dunn, okt, k6

Ouderling Carlos H. Amado, mei, k4

Ouderling V. Dallas Merrell, feb, k4

Ouderling Vaughn J. Featherstone, *Rebecca M. Taylor*, aug, k12

Vasten

Hoe kan ik mijn vasten zinvoller maken, mei, 26

Veel plezier!

feb, k8

mrt, k12

apr, k16

mei, k12

jun, k5

aug, k5

sep, k8

okt, k4

nov, k10

Verbonden (zie ook doop, tempels en tempelwerk)

De tempel is een gezinsaanleggenheid, *J Ballard Washburn*, jul, 11

De kinderen van het verbond, *Russell M. Nelson*, jul, 29

Een verbond van liefde, *Aileen H. Clyde*, jul, 24

Verbonden huldigen, *Bonnie D. Parkin*, jul, 17

Zoals Jezus ons ziet, *Cecil O. Samuelson*, jul, 28

Vergeving

'Opdat gij niet ten val komt', *Perry M. Christenson*, okt, 28

Verhalen uit het Boek van Mormon

Hagoth, aug, k16

Helaman en de tweeduizend

strijders, apr, k14

Koningsgezinden tegen vrijen, feb, k2

Nephi en Lehi in de gevangenis, okt, k13

Opperbevelhebber Moroni en

Pahoran, jun, k2

Verleiding

Blijf ervan af, *H. Burke Peterson*, sep, 42

Onze kracht kan onze ondergang worden, *Dallin H. Oaks*, mei, 10

Vergeving ontvangen, *Richard G. Scott*, jul, 68

Verzoening

De wezen en weduwen - geliefd door God, *Thomas S. Monson*, jan, 62

'Onverzwakte hoop', *Neal A. Maxwell*, jan, 30

Vergeving (zie ook Jezus Christus, bekering)

Antwoorden op levensvragen, *M. Russell Ballard*, jul, 20

Onthoud u van alle goddeloosheid, *Neal A. Maxwell*, jul, 60

Vergeving ontvangen, *Richard G. Scott*, jul, 68

Volharding

Wij hebben het geloof behouden, *Eduardo Ayala*, jul, 26

Voor kleine vrienden

Dankjewelspel, *Rebecca M. Taylor*, feb, k6

Eerbied in het jeugdwerk, *Julie H. Jensen*, mrt, k7

Voor kleine vrienden, *Diana Eckersell Janson*, nov, k4

Voorbeeld

De kracht van je voorbeeld, *Joe J. Christensen*, aug, 16

In de voetsporen van zijn moeder, *David Dalton*, nov, 19

Laten we vestingen bouwen, *Horacio A. Tenorio*, jan, 20

Ons voorbeeld zegt genoeg, *Annette Antonelli*, okt, 24

Vooruitgang

Met het verleden leven, *Jon B. Fish*, apr, 18

Vraag en antwoord

Hoe kan ik mijn vasten zinvoller maken, mei, 26

Ik voel de Geest niet. Mankeert er wat aan mij?, nov, 20

Vrienden in het nieuws

nov, k14

Vriendschap

Een trio in volmaakte samenklank, *Adrian Gostick*, feb, 42

Vriendschap sluiten

Clare Magee uit Portadown, Noord-Ierland, *Richard M. Romney*, mei, k2

Horváth Gergő, Imre en Péter, uit Boedapest, *Janet Peterson*, dec, k14

Marau brothers uit Papeete op Tahiti, *Vivian Pausen*, mrt, k2

W

Waarheid

De succesformule, *Thomas S. Monson*, aug, 2

Welzijnsorg

Laat de bal niet vallen, *Gordon B. Hinckley*, jan, 42

Onbeperkte behoeften en beperkte middelen, *Glenn L. Pace*, mrt, 16

Roeien met beide riemen, *Chieko N. Okazaki*, jan, 85

Wereldsgedzindheid

De stem van de geest, *James E. Faust*, sep, 16

Woord van wijsheid

De openbaringen van de hemel, *L. Aldin Porter*, jan, 57

Diepe wortels, *Joseph B. Wirthlin*, jan, 68

Een woord van wijsheid: afblijven!, okt, 33

Persoonlijke openbaring: de gave de toets en de belofte, *Boyd K. Packer*, jan, 54

Z

Zekerheid

Geloof: de essentie van ware godsdienst,
Gordon B. Hinckley, okt, 2

Zendingswerk

De Tahitiaanse kringloop, *Janet Thomas*,
mrt, 10

De kracht van je voorbeeld, *Joe J.*
Christensen, aug, 16

Diepe wortels, *Joseph B. Wirthlin*, jan, 68

Dieper liggende wonden genezen, *Paul B.*
Thurgood, apr, 22

Een trio in volmaakte samenklank, *Adrian*
Gostick, feb, 42

Engelen aan mijn zijde, *Lara Mayo Bangertier*,
sep, 33

Geroepen om te getuigen: het begin van de
kerk in Estland, *Barbara Lewis*, sep, 10

Het zedingskerstfeest van opa en oma, *Jana*
Jones Steed, dec, k10

Het koninkrijk groeit in Afrika, *James O.*
Mason, jan, 26

150 jaar in het paradijs, *Vivian Paulsen*,
mrt, k4

Met het verleden leven, *Jon B. Fish*, apr, 18

Opdat allen mogen horen, *Thomas S.*
Monson, jul, 44

Volg de Zoon van God, *Howard W. Hunter*,
jan, 81

Wonderen van de herstelling, *Jeffrey R.*
Holland, jan, 27

Zedingszaad zaaien, *Gayelynn Watson*,
aug, k8

Zonde

Vergeving ontvangen, *Richard G. Scott*,
jul, 68

Zuid-Afrika

Seminarie in Soweto, *Peggy H. Andersen*,
aug, 12

REGISTER OP AUTEUR

A

Allen, Andrea

Vertrouw op de Heer, jul, 86

Andersen, Peggy H.

Geminarie in Soweto, aug, 12

Antonelli, Annette

Ons voorbeeld zegt genoeg, okt, 24

Ashton, Karen

Geven, dec, k8

Reine gedachten, nov, k8

Ayala, Eduardo

Wij hebben het geloof behouden, jul, 26

B

Bachman, Danel W.

De grootste redevoering, feb, 26

Ballard, M. Russell

Antwoorden op levensvragen, jul, 20

De herstelde waarheid, jan, 59

Bangerter, Lara Mayo

Engelen aan mijn zijde, sep, 33

Barros, Clyn D.

Thuiskomen, nov, k5

Bateman, Merrill J.

De macht om van binnenuit te genezen,

jul, 12

Bean, Eva C.

Oproepbaar door de Heer, nov, 41

Bellorin, Sonia

Mijn eigen bijbel, aug, 24

Bladová, Michaela

Balsem voor mijn geest, jun, 26

Bowen, Annette Paxman

Je bisschop werkelijk steunen, aug, 20

Brasil, Christaine Da Silva

Een gebed in Itacoatiara, okt, k2

Brütt, Perry en Jana

Voorlezen uit de Schriften, sep, 24

Brito, David Moraza

Naar de stem van de Geest leren

luisteren, okt 46

Brough, Monte J.

De zoektocht naar onze identiteit, jul, 38

Browning, Paul K.

Uw huwelijk en de bergrede, sep, 28

Buchanan, Justin C.

Bid en wacht, aug, 10

C

Checketts, Ken

De vraag van mijn broertje, mei, 8

Christensen, Geri

Als je wensen hebt, Geri Christensen, okt, 26

Christensen, Joe J.

De kracht van je voorbeeld, aug, 16

Het huwelijk en het grote plan van geluk,

jul, 58

Christenson, Perry M.

'Opdat jij niet ten val komt', okt, 28

Clayton, Corliss

De tarwe en het onkruid, mei, k10

Clyde, Aileen H.

Een verbond van liefde, jul, 24

Naastenliefde en kennis, jan, 87

Cole, Hilarie

Hij zal er zijn om je te helpen, jul, 87

Cosby, Ruth

De plaat van Cameron, mei, 42

Costa, Claudio R. M.

Waardevolle beginselen voor succes, jan, 23

Curtis, LeGrand R.

Een tafel omringd met liefde, jul, 74

D

Dalton, Davida

In de voetsporen van zijn moeder, nov, 19

Dayley, Bryan

Een getuigenis geeft je een goed gevoel,

apr, k6

Dellenbach, Robert K.

De wonderbare vertaling van het Boek van

Mormon, jul, 9

Dyer, William G.

U kunt uw tieners aan het praten krijgen,

nov, 28

E

Eaton, Melanie

De beloning is de moeite waard, jul, 85

Edgley, Richard C.

Dan zal uw vertrouwen sterk worden, jan, 36

Eliason, Claudia

Pak het moment, aug, 38

Eyring, Henry B.

'Wees Hem altijd indachtig', jul, 23

F

Faust, James E.

De sleutels die nooit roesten, jan, 65

De Heer dienen en de duivel weerstaan,
nov, 2

De taken van een herder, jul, 41

De stem van de geest, sep, 16

Erfgenamen van het koninkrijk van God,

jul, 55

Fish, Jon B.

Met het verleden leven, apr, 18

Fisher, Wendy

De drieweekse uitdaging, aug, 8

Flore, Salvatore

Mijn eerste boek in het Italiaans, mrt, 8

Forbes, Bruce T.

Een leerzaam uitstapje, nov, k11

Fowkes, Katherine Quinn

Ik heb gevoelens, okt, k5

G

Galbraith, Bethany M.

Voor mij geschapen, nov, 42

Gardner, Marvin K.

Seminarie aan de Donau, apr, 34

Garretson, Geraldine A.

Cadeaus voor een pasgeboren koning,

dec, k6

Gates, Crawford

Op een mooie lentedag, apr, k13

Gaunt, Larene

Ouderling Robert D. Hales: keer eervol terug,

apr, 26

Gibbons, Francis M.

President Thomas S. Monson, okt, 8

Gonzales jr., Eddie Gene

Het priesterschap eren, mei, 46

Gostick, Adrian

Een trio in volmaakte samenklank, feb, 42

Grassli, Michaelene P.

Leer de kinderen waarheid van dwaling

onderscheiden, jan, 11

H

Haertsch, Gretchen A.

Een prachtig cadeau, feb, k14

Haight, David B.

Plechtige vergaderingen, jan, 13

Een nieuwe profet steun verlenen, jul, 33

Hales, Janette C.

'Gij zult u aan deze vrucht vergasten', jul, 83

Hales, Robert D.

Het belang van een getuigenis, jan, 17

Keer eervol terug, sep, k5

Luister naar de stem van de profeet en wees gehoorzaam, jul, 14

Hammond, F. Melvin
Ouders, geef het nooit op, feb, 16

Hatch, Jenny S.
Redder in nood, jun, k 14

Heaton, Coleen C.
Twee keer kort en een keer lang, apr, k 10

Hersam, David
Ik moest het proberen, apr, 40

Hiemer, Wolfgang
Mijn eerste boek in het Italiaans, mrt, 8

Hiller, Larry A.
Evangeliegolven in Argentinië, feb, 10

Hinckley, Gordon B.
'Als gij gewillig zijt en luistert', jun, 2
Deze begunstigde tijd, sep, 2
Dit werk draait om mensen, jul, 46
Dit is het werk van de Meester, jul, 63
Geloof: de essentie van ware godsdienst, okt, 2
Het licht dat je in je hebt, jul, 91
Joseph Smith, waarlijk een profeet, jun, 8
Laat de bal niet vallen, jan, 42
Onze enige onverzwakte hoop, apr, 2
Red de kinderen, jan, 51
Wij hebben een werk te doen, jul, 79

Hindmarsh, Ted
Een luisterend oor, apr, 46

Hinrichsen, Ronda
De tijd vinden, mei, 24

Holland, Jeffrey R.
Het priesterschap: ons erfgoed, jul, 35
Kerstmis haal je niet in de winkel, dec, 12
Wonderen van de herstelling, jan, 27

Hunsaker, Teresa
Wie moet er veranderen?, mrt, 24

Hunt, Hilary
De kracht van een getuigenis, feb, 24

Hunter, Howard W.
Een tempelgericht volk, mei, 2
Een rechtschapen echtgenoot en vader, jan, 45
'Kostbare en zeer grote beloften', jan, 6
Standvastig in het geloof, jan, 89
Volg de Zoon van God, jan, 81

J

Jackson, Beatrice Goff
Geloof, sep, k6

Jackson, Kent P.
De wereld van Paulus' zendingsreizen, okt, 34

Janson, Diana Eckersell
Voor kleine vrienden, nov, k4

Jensen, Julie H.
Eerbied in het jeugdwerk, mrt, k7

Jack, Elaine L.
'Zoekt en gij zult vinden', jan, 82

Johnson, Lisa A.
Je cadeaulijstje, dec, 46

Johnson, R. Val
Naar de gelijkenis van de Zoon, feb, 34

K

Kammeyer, Virginia Maughan
Op een mooie lentedag, apr, k13

Kindred, Sheila
Broers, jun, k6

Klassen, Heather
Te oud om te duiken, mei, k6

Knowles, Duane C.
Vijanden werden zijn vrienden, dec, 26

Kuester, Sara
'De meeste van deze', nov, 24

L

Ladd, W. Don
'Maak u een ark', jan, 24

Leavitt, Melvin
Ouderling Carlos H. Amado, mei, k4

Lebaron, Dale
Julia Mavimbela, mrt, 42

Lewis, Barbara
Geroepen om te getuigen: het begin van de kerk in Estland, sep, 10

Liljenquist, Ruth
Andrea krijgt antwoord op vragen over het geloof, k13
Een goede naam, okt, k10
Een vruchtbaar land, aug, k2

Lofgreen, Karen
Ik geloof in gehoorzaamheid, mei, k8
Ik geloof in het plan van onze Hemelse Vader, apr, k4
Ik geloof in de geloofsartikelen, feb, k12
Ik geloof in het onderhouden van de geboden, mrt, k8
Ik geloof dat het priesterschap mij tot zegen is, jun, k10
Ik geloof dat de Schriften het woord van God zijn, aug, k6

Luz, Ana Lugoboni
De Heer is mijn kracht, nov, 27

M

Madsen, Truman G.
Verborgten schatten, mei, 30

Martins, Helvécio
'Wachters op de toren', jul, 40

Mason, James O.
Het koninkrijk groeit in Afrika, jan, 26

Maxwell, Karen
Leidsters die groei stimuleren, jul, 88

Maxwell, Neal A.
Onthoud u van alle goddeloosheid, jul, 60
'Onverzwakte hoop', jan, 30
President James E. Faust, okt, 16

Modad, Berenice Ruben
Ons eeuwige gezin, mrt, 26

Michael R. Morris
'Eén taal' in Papoea-Nieuw-Guinea, aug, 40

Mishica, Clare
'Niels' bedankje, aug, k14

Molina, Juana Lidia Campos
Een gebed om eten, feb, 40

Monson, Thomas S.
Barmhartigheid – de goddelijke gave, jul, 52
De wezen en weduwen – geliefd door God, jan, 62
De succesformule, aug, 2
Een tijd om te kiezen, jul, 89
Het gelovig gebed, mrt, 2
Kerstgeschenken, kerstzegeningen, dec, 2
Met hand en hart, feb, 2
Mijns broeders hoeder, jan, 39
Opdat allen mogen horen, jul, 44

Morrison, Alexander B.
'Ik ben de opstanding en het leven', apr, 10

Moody, Michael Finlison
Geloof, sep, k6

Neilson, Sara Brown
Harterwamende woorden, mrt, 30

Nelson, Russell M.
De kinderen van het verband, jul, 29
De geest van Elia, jan, 77

N

Nugent, Camille
Niets om over te lachen, sep, 14

O

Oaks, Dallin H.
Onze kracht kan onze ondergang worden, mei, 10
Aanbidding door muziek, jan, 8
Bijbelverhalen, mrt, k10
Afval en herstelling, jul, 76

Okazaki, Chieko N.*Roeien met beide riemen, jan, 85***Orullian, Debbie***'Waar gaan de engelen naartoe?', dec, 20*

P

Pace, Glenn L.*Onbepakte behoeften en beperkte middelen, mrt, 16***Packer, Boyd K.***Persoonlijke openbaring: de gave, de toets en de belofte, jan, 54
'Het schild des geloofs', jul, 6***Parkin, Bonnie D.***Verbonden huldigen, jul, 71
Een calorierarm feestmaal, jul, 82***Paticawan, Harpel***Uit het diepst van mijn ziel, sep, 8***Paulsen, Vivian***150 jaar in het paradijs, mrt, k4
Marau Brothers uit Papeete op Tahiti, mrt, k2
Op onderzoek uit, Gesteuharen tenten en stenen van modder, feb, k10***Pearce, Virginia H.***Het woord van God beproeven, jul, 81***Perry, L. Tom***Een uiverkoren vrouw, jul, 66
Kies de goede weg, nov, k16
Sla acht op de stem van de profeet, jan, 15***Peters, Albert***Wankelend, voetje voor voetje, jun, 28***Peterson, Janet***Horváth Gergő, Imre en Péter uit Boedapest, dec, k14***Peterson, H. Burke***Blijf ervan af, sep, 42***Peterson, Andrew W.***Paasoverpeinzigen, jul, 73***Pfotzer, Debbie***De geest van Kerstmis konden ze niet stelen, dec, 18***Pinborough, Jan Underwood***Maria's wiegelied, dec, k4***Pinegar, Rex D.***De gemakkelijke dingen, jan, 73***Pinegar, Patricia P.***'Leer de kinderen', jan, 71***Porter, L. Aldin***De openbaringen van de hemel, jan, 57***Powley, William***In elke taal, dec, 8*

R

Ray, Dennis*Bij de ingang van de tempel, dec, 10***Rector, Hartman, jr.***Tot het einde toe in liefde volharden, jan, 21***Romney, Richard M.***Clare Magee Uit Portadown, Noord-Ierland, mei, k2
Het leven van Domingos Liao, dec, 40
Matthew Krok uit Castlereagh in Australië, sep, k2
Muren brokkelen af, jun, 12***Roper, Patricia R.***Ik verafschuwde Kerstmis, dec, 22***Rose, Rebecca***Mijn wonder, nov, 12***Rucker, Sharon***Alleen winnaars, aug, 19*

S

Samuelson, Cecil O.*Zoals Jezus ons ziet, jul, 28***Schiller, Janet***De mosterdzaadleerkracht, jun, 24***Schneider, John Nelson***Geen vreemdeling meer, nov, 32***Scott, Richard G.***De juiste keuzen doen, jan, 33
Vergeving ontvangen, jul, 68***Searle, Don L.***Ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen, aug, 26***Seegmiller, Carole Garfield***Ons Nieuwe Testament op band, feb, 46***Solar, Patricia Covarrubias***Het incident op het Robinson Crusoeïeland, mrt, 40***Solis, Eduardo Pantoja***Een eeuwige omhelzing, apr, 8***Steed, Jana Jones***Het zendingskerstfeest van opa en oma, dec, k10***Taylor, Rebecca M.***Dankjewelspel, feb, k6
Ouderling Vaughn J. Featherstone, aug, k12*

T

Tenorio, Horacio A.*Laten we vestingen bouwen, jan, 20***Thomas, Janet***De Tahitiaanse kringloop, mrt, 10
In de voetsporen van zijn vader, sep, 46***Thurgood, Paul B.***Dieper liggende wonden genezen, apr, 22***Todd, Jay M.***De beeldspraak van de Meester, mrt, 32***Tuason, Miles T.***Een armvol liefde, okt, 42***Tucker, Derek***Wie ben ik eigenlijk?, jun, 20*

U

Uchtdorf, Dieter F.*De enige ware en geldige basis, jan, 38*

W

Waite, Brian M.*Ik zal Jozey nooit vergeeten, feb, 8***Wakefield, Kay Lynn***Naar onze kleinen luisteren, aug, 34***Warner, Susan L.***Ik geloof dat ik de wet moet gehoorzamen, okt, k8
Ik geloof dat Jezus terug zal komen, sep, k10***Warnock, Patricia***Jesaja en de tijdmaschine, mrt, k13***Washburn, J. Ballard***De tempel is een gezinsaanleggenheid, jul, 11***Watson, Gayelynn***Zendingszaad zaaien, aug, k8***Wickman, Lance B.***'Sta in heilige plaatsen', jan, 76***Wirthlin, Joseph B.***Diepe wortels, jan, 68
Levend water tegen geestelijke dorst, jul, 16
Onbetaalbare onkreukbaarheid, nov, 44***Wolford, Darwin***Maria's wiegelied, dec, k4***Woodliff, D. A.***Paasmandje, apr, k16***Workman, Barbara***Gérard & Annie Giraud-Carrier: steeds aan het begin, nov, 14*

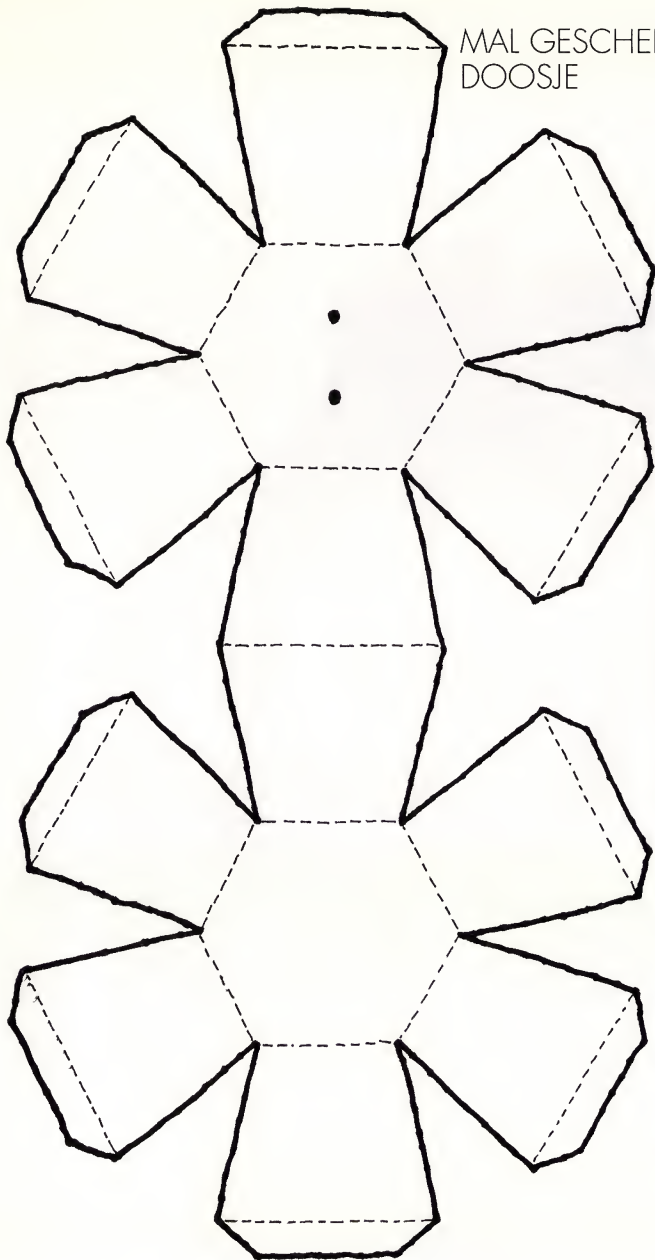
Y

Yates, Alma J.*De generaal, sep, k12*

Z

Zimmerman, Susan*Tijd met papa, jun, 18*

MAL GESCHENK-
DOOSJE

CADEAUBONNETJES

ILLUSTRATOR: SHAUNA MOONEY KANASAKI
FOTOGRAAF: MAREN E. MECHAM

Het zendingskerstfeest van opa en oma

Jana Jones Steed

(Gebaseerd op brieven die de grootouders van de dochter van de autrice haar geschreven hebben toen ze op zending waren)

Carla had hetzelfde opgewonden, blije gevoel dat ze elk jaar met de kerst had. Maar ze had ook een beetje een leeg gevoel. Opa en oma waren duizenden kilometers ver weg op zending in Paraguay. Er lagen cadeautjes van ze onder de boom, maar mama had ze gekocht en er 'Van opa en oma' op geschreven. Dat was niet hetzelfde. Carla was wel blij dat opa en oma onze hemelse Vader dienden, maar dat nam haar lege gevoel niet weg.

Enkele weken later was Carla mama aan het helpen om de laatste kerstversieringen op te ruimen toen de postbode een brief bracht. De brief was aan Carla gericht, en hij kwam uit Paraguay! Ze scheurde hem meteen open, en toen ging ze gezellig bij mama op de bank zitten om hem te lezen:

Lieve Carla,

Ik heb met de kerst veel aan je gedacht.

In gedachten zag ik je met je mama en papa bij de kerstboom cadeautjes uitpakken,

en later je kerstdiner eten. Ons kerstfeest in Paraguay was heel anders, en ik dacht dat je er wel wat over zou willen horen.

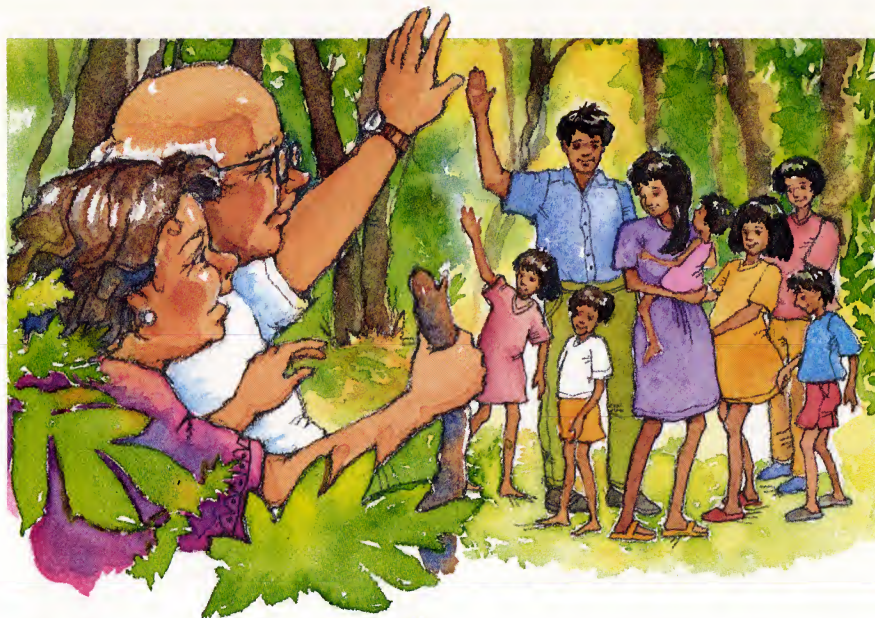
We hadden besloten om met de kerst een bezoek te brengen aan de familie Ugarte. Zij wonen tachtig kilometer verder in het oerwoud, in een klein dorpje, Itakyry. Ze hebben daar een klein houten kerkgebouwtje, waar we zouden overnachten. De familie Ugarte bestaat uit een oma, een vader en een moeder, en elf kinderen. Hun huis heeft maar twee kamers en twee bedden, dus konden we niet bij hen overnachten. We legden wat cadeautjes achterin de auto en vertrokken vroeg op de dag voor kerst. Twee jonge zendelingen gingen met ons mee.

In Itakyry was zuster Ugarte erg verdrietig. Het was de dag voor het kerstfeest, en ze had geen cadeautjes voor haar kinderen. Ze had al haar geld en tijd nodig alleen al om haar gezin de broodnodige dingen te geven.

Er was niets over voor cadeaus of zelfs maar iets extra lekkers voor een kerstdiner.

Die hele ochtend werkte ze hard. Ze deed de was in de beek en legde het wasgoed op de struiken om te drogen. Ze zorgde voor de tuin en

kookte rijst met zwarte bonen voor het middageten. Na de maaltijd wiegde ze de baby en verstelde kleren. Tijdens het werken bad ze: 'Hemelse Vader, stuur alstublieft onze goede vrienden, de zendingen, voor de kerst hiernaartoe. Ik weet dat het een lange reis is voor ze, maar het zou die dag bijzonder maken. Alstublieft, hemelse Vader.'

Wij wisten niet dat ze wilde dat wij kwamen. De Geest zei ons gewoon dat het goed zou zijn als we het deden. Er was een brug weggespoeld, waardoor we de laatste paar kilometer door het oerwoud moesten lopen. Je had moeten zien hoe blij de familie Ugarte was toen ze ons tussen de bomen door zagen komen!

De kinderen snaptten het niet goed toen opa de volgende ochtend probeerde voor kerstman te spelen. Maar ze waren blij met de cadeautjes die we uitdeelden. We hadden voor de kleine meisjes elk een popje, lekkere zeepp voor de oudere meisjes, en opwindspeelgoed voor de jongens.

We misten onze eigen lieve kleinkinderen, maar dit kerstfeest

in Paraguay betekent iets heel bijzonders voor ons. De beste cadeaus die we met het kerstfeest kunnen geven, zijn die van liefde en dienstbetoon.

Ik zie ernaar uit om te horen hoe jouw kerstfeest was, Carla. Ik hoop dat het ook dat bijzondere kerstgevoel met zich mee heeft gebracht, en hoop dat je ons niet te erg gemist hebt.

Liefs van
oma en opa

Carla kreeg weer dat opgewonden, blij kerstgevoel – en het gevoel van leegte was helemaal weg. □

KERSTBOOMVERSIERINGEN

Om de kerstboomversieringen te maken heb je kerstcadeaupapier of kerstkaarten nodig; steviger, effen papier; een schaar; gekleurd dun karton; lijm; en voor elk een kort draadje.

1. Plak een plaatje uit het cadeaupapier of een kerstkaart op stevig papier. Knip daarna het plaatje uit, maar laat aan de breedste randen een extra strook van het stevig papier zitten (zie de illustratie).

2. Knip een strook dun karton uit die lang genoeg is om het plaatje helemaal te omranden (zie de illustratie) en laat de uiteinden een beetje overlappen. Plak de overlapping vast.

3. Vouw de randjes aan de kanten van het plaatje naar achteren en plak ze vast aan het kartonnen cirkeltje.

4. Neem een draadje dubbel, haal het door de bovenkant van de cirkel, en knoop het vast.

watervaste lijm; een schaar; een witte plastic zak (of strooiglitter).

1. Overtuig je ervan dat het potje niet zal gaan lekken: vul het met water, schroef het deksel erop en zet het ondersteboven.

2. Giet het water uit het potje en droog het deksel af. Verf het deksel aan de buitenkant en laat het helemaal drogen.

3. Lijm het plastic poppetje aan de binnenkant van het deksel en laat de lijm drogen. (Laat de lijm niet naar de rand van het deksel lopen, want dan wil het potje niet meer goed genoeg dicht en kan het gaan lekken.)

4. Knip zoveel stukjes uit de plastic zak dat je er de bodem van het potje mee kunt bedekken. Je kunt in plaats van plastic ook strooiglitter gebruiken.

5. Vul het potje bijna helemaal met water en schroef het deksel er goed op. Als je mogelijk lekken van het potje nog beter tegen wilt gaan, doe dan vlak voor het op het potje schroeven watervaste lijm aan de binnenrand van het deksel.

6. Zet het potje ondersteboven, schud het, en laat het sneeuwen. □

LAAT HET SNEEUWEN

Om een sneeuwbol te maken heb je een klein, schoon glazen potje nodig met een schroefdeksel; acrylverf; een kwast; een klein plastic poppetje;

De 'mooie, blauwe Donau' stroomt door het centrum van Boedapest, de hoofdstad van Hongarije. Boedapest bestaat eigenlijk uit twee steden – Boeda en Pest, die elk aan een kant van de rivier liggen. Hoog op de heuvels aan de kant van Boeda wonen drie HLD-jongens, Horváth Gergő, Imre en Péter, bij hun ouders. (Let op: In Hongarije noem je eerst de achternaam, en daarna pas de voornaam.)

Boedapest is een van de voornaamste steden in het oosten van Europa en biedt een breed scala aan historische en culturele ervaringen. De familie Horváth gaat graag naar de opera en het ballet. Omdat het gezin echter slechts

drie theaterabonnementen heeft, gaan de jongens om de beurt mee naar balletuitvoeringen en opera's. Ze hebben *Die Zauberflöte* (de toverfluit) van Mozart al vaak gezien; het is Gergő's lievelingsopera. Imre wil naar alle balletuitvoeringen, want hij kijkt graag naar de elegante dansers.

Muziek maakt ook deel uit van hun leven thuis, op school en in de kerk. Gergő en Imre zijn op school met blokfluitles begonnen en begeleiden soms lofzangen in de avondmaalsdienst. Twee lofzangen die ze graag spelen, zijn 'Jezus werd eertijds veracht' en 'Ziet, wij zaaien'. Péter zingt graag, 'Ik ben een kind van God' is een van zijn

VRIENDSCHAP SLUITEN

HORVÁTH GERGŐ, IMRE EN PÉTER, UIT BOEDAPEST

Janet Peterson

FOTOGRAFEN: MARVIN K. GARDNER, JANET PETERSON

lievelingsliedjes. De broers Horváth zingen vaak tijdens de opening van het jeugdwerk, tijdens lessen en in de participatieperiode.

'Ons gezin speelt en werkt graag samen', zegt zuster Horváth. Zij legt uit dat het gezin elk jaar een grote moestuin inzaait, want 'het groeit hier zo goed'.

Péter en zijn broers tuinieren graag. In de winter bekijken ze catalogi van tuincentra en besluiten wat ze willen kweken. Dit jaar heeft Gergő 25 aardbeienplanten besteld, terwijl Imre frambozenplanten gekozen heeft. Elk jaar zaait zuster Horváth binnenshuis zaadjes in bakjes. Ze verhuist ze naar buiten zodra het weer iets warmer

wordt. Ze houdt veel van bloemen, vooral van het vlijtig liesje. Alle leden van het gezin hebben geleerd dat een moestuin aanleggen een proces is dat tijd kost. Om fruit te kunnen oogsten moet je hard werken: water geven, onkruid wieden, en de tere jonge plantjes beschermen.

Péter, Imre en Gergő helpen hun moeder graag in de keuken. Vooral als ze bezoek krijgen voor de maaltijd. Goulash en stoofschotel met paprika en kip, twee beroemde Hongaarse gerechten, worden door hen graag bereid en gegeten. En ze genieten ook van de taarten die hun moeder als toetje maakt.

Hun vader, Imre, is een gepensioneerd ingenieur. 's Zomers trekt hij vaak met de jongens de heuvels rond Boedapest in. En in de wintermaanden schaakt hij vaak met ze. Gergő, Imre en Péter vinden bovendien dat elke tijd van het jaar een goede is om te worstelen. Verder fietst Péter graag door de buurt, speelt Imre voetbal wanneer hij de kans krijgt, en doet Gergő graag computerspelletjes met zijn broers.

De jongens gaan alledrie naar de basisschool, waar ze rekenen, techniek, taal en maatschappijleer krijgen. Imre blinkt uit in lezen en Gergő in rekenen.

De moeder van de jongens, Erzsébet, werd in juni 1990 lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen nadat haar nicht haar had voorgesteld aan twee zendingen uit het zendingsgebied Wenen-Oost. Hoewel hun vader geen lid is, staat hij achter zijn gezinsleden in hun activiteit in de kerk. Alle drie de jongens zijn op hun achtste gedoopt.

Een maand na de doop van zuster Horváth werd Hongarije een zendingsgebied en kwamen er meer zendingen. Omdat het hoofdkantoor van het zendingsgebied zich in Boedapest bevindt, hebben Gergő, Imre en Péter al veel tijd doorgebracht met zendingen. Pas aangekomen zendingen logeren vaak bij de Horváths als het zendingshuis vol is. Imre was vooral erg enthousiast toen hij kennismaakte met een zending, ouderling Thomas Emery Peterson, die dezelfde voornamen had als hij: Imre (Emery) Thomas. Alledrie de jongens willen op zending.

Elk jaar reist het hele gezin naar Freiberg (Duitsland) zodat zuster Horváth daar naar de tempel kan. Ze zegt: 'De kinderen gaan graag naar Freiberg en herinneren ons er altijd aan dat het tijd is om weer te gaan. Hoewel zij buiten de tempel zijn en ik binnen, voelen we ons dan toch heel dicht bij elkaar. Dat is heel belangrijk voor me.'

Gergő, Imre en Péter zien uit naar de tijd dat ze zelf naar de tempel kunnen, of dat nu in Freiberg is, of – zoals ze soms weleens dromen – in hun eigen woonplaats, Boedapest. □

Bovenaan: Péter kookt zijn lievelingseten, stoofpot met kip en paprika. **Hierboven:** De familie Horváth is blij als de zendingen 's avonds langskomen. **Onder:** Imre en Gergő spelen een lofzang op de blokfluit.

Het jeugdwerk.

zelf minder-actief geweest en heeft zeer veel respect voor de huisonderwijzers, die zijn gezin altijd zijn blijven bezoeken om het in liefde en met geduld aan te sporen wederom in de kudde Gods te komen. Bovendien begon de stap huiswaarts toen hijzelf werd uitgenodigd huisonderwijzer te worden en raadgever in het gemeentepresidium.

De avondmaalsdienst wordt bezocht door ongeveer zestig leden, waarvan zo'n veertig een tempelaanbeveling bezitten.

De jongemannen dragen hun steentje bij tot het huisonderwijs. Dat blijkt een enorme stimulans voor de jongemannen te zijn.

Elke woensdag is er gelegenheid om volleybal te spelen in de tuin bij het kerkgebouw. Daarna is het seminarie onder leiding van zuster De Boeck, die al negentien jaar wacht op toestemming van haar man om zich te mogen laten dopen. Tegelijk start ook het instituut onderleiding van zuster Verhaegen.

Het jeugdwerk heeft in Leuven altijd een speciale plaats ingenomen. De meeste JM'ers en JV'ers hebben er zelfs moeite mee om op hun twaalfde het jeugdwerk te verlaten, vooral omwille van de interessante participatieperiode.

Leuven heeft in de jaren tachtig een harde les moeten leren, namelijk dat

eenheid in visie en de ondersteuning van de leiders en leidsters op ring- en gemeenteneiveau absoluut noodzakelijk zijn voor de groei van de gemeente! Het gemeentepresidium, ZHV-presidium en quorum-presidium ouderlingen waken dan ook voortdurend over die eenheid, die zo gemakkelijk in gevaar komt als we persoonlijke ambities hoger stellen dan de opbouw van Gods koninkrijk.

Leuven zal groeien, getuige ook de doop van ons recentste lid, broeder Alex Stroobants, de gemeente zal een wijk worden, en nog wel in een nieuw kerkgebouw, waarvan de bouw gepland staat voor 1997. ■

De zondagschoolklas van de jonge alleenstaanden.

Frankfurt-tempel

Tempeldiensten 1996

Maandag: gesloten

Dinsdag-donderdag: 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00 uur

Vrijdag: 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00* uur

Engels: 19.00 uur

Zaterdag: 8.00, 9.00*, 10.00, 11.00*, 12.00, 13.00, 14.00 uur

* Dienst in het Engels. Elke dienst kan echter met een hoofdtelefoon in het Engels gevolgd worden.

Er kunnen zo nodig maximaal drie extra diensten op de aangegeven tijden worden gehouden. Die extra diensten kunnen van tevoren worden aangevraagd.

Een tempelweek begint op dinsdagmorgen en eindigt op zaterdagmiddag. De taal van de week is altijd de moedertaal van de ring die voor die week is uitgenodigd. De volgende talen kunnen met een hoofdtelefoon ontvangen worden, zij het dat dat afhankelijk is van de gekozen combinatie (vier of acht talen) per dienst: Chinees (mandarijn en kantonees), Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Grieks, Hongaars, Italiaans, Japans, Koreaans, Kroatisch, Nederlands, Noors, Pools, Portugees, Russisch, Spaans, Tsjechisch en Zweeds. Mocht de taal van de week niet uw taal zijn, meldt dat dan bij de receptie, zodat u hulp kunt krijgen.

De bezoekers wordt verzocht minstens een half uur voor aanvang van de dienst in de tempel aanwezig te zijn.

Let u erop dat u zich *altijd van te voren moet aanmelden* voor een eigen begiftiging en voor de doop voor de doden, verzegelingen en werk aan het inzenderdossier.

De eigen begiftiging is, op afspraak, bij alle diensten mogelijk behalve die van 8.00 uur. U wordt verzocht voor de eigen begiftiging anderhalf uur van te voren aanwezig te zijn.

Werken aan het inzenderdossier is, op afspraak, van dinsdag tot en met zaterdag mogelijk. Let u erop dat u zich aan de juiste volgorde voor de verordeningen houdt.

Doop voor de doden en verzegelingen vinden uitsluitend op afspraak plaats.

De kindercreche is uitsluitend voor kinderen die aan hun ouders verzegeld worden. Zorgt u alstublieft voor een oppas met wie uw kinderen bekend zijn als assistent(e) van de daar werkzame zusters.

Men moet zich vier weken van tevoren aanmelden daar anders de bedden in het gastenverblijf gaan naar andere leden die de tempel willen bezoeken.

Denk er alstublieft aan dat doopgroepen **alleen** in het gastenverblijf bij de tempel kunnen overnachten als er plaats is. Zij dienen zelf accommodatie te regelen bij de jeugdherbergen in de omgeving (waarvan op aanvraag een lijst beschikbaar is).

*In het overzicht staan de ringen in hoofdletters (ANTWERPEN) vermeld
en de zendingsgebieden in kleine letters (Parijs).*

Januari

wk 1. 02-06 MÜNCHEN/HANNOVER
wk 2. 09-13 DÜSSELDORF
wk 3. 16-20 WENEN
wk 4. 23-27 **ROTTERDAM**
wk 5. 30-

Februari

03 DORTMUND
wk 6. 06-10 **ANTWERPEN**
wk 7. 13-17 NEUMÜNSTER
wk 8. 20-24 **APELDOORN**
wk 9. 27-

Maart

02 PARIJS-OOST
wk 10. 05-09 **DEN HAAG**
wk 11. 12-16 HAMBURG
wk 12. 19-23 PARIJS
wk 13. 25-28 **GESLOTEN**
29-30 PRIESTERSCHAPSDAGEN

April

wk 14. 02-06 NÜRNBERG
wk 15. 09-13 STUTTGART
wk 16. 16-20 Parijs
wk 17. 23-27 BRUSSEL/Brussel
wk 18. 30-

Mei

04 WENEN
wk 19. 07-11 MANNHEIM
wk 20. 14-18 PARIJS-OOST
wk 21. 21-25 STUTTGART
wk 22. 28-

Juni

01 **DEN HAAG**
wk 23. 04 **GESLOTEN**
wk 24. 15 **GESLOTEN**
wk 25. 18-22 MÜNCHEN
wk 26. 25-29 HANNOVER

Juli

wk 27. 02-06 BRUSSEL/Brussel
wk 28. 09-13 PARIJS
wk 29. 16-20 **APELDOORN**
wk 30. 23-27 HAMBURG
wk 31. 30-

Augustus

03 NEUMÜNSTER
wk 32. 06-10 Parijs
wk 33. 13-17 DÜSSELDORF
wk 34. 20-24 MÜNCHEN
wk 35. 27-31 **ANTWERPEN**

September

wk 36. 03-07 **ROTTERDAM**
wk 37. 10-14 DORTMUND
wk 38. 17-21 MANNHEIM
wk 39. 24-28 HANNOVER

Oktober

wk 40. 01-05 STUTTGART
wk 41. 08-12 HAMBURG
wk 42. 15-19 PARIJS
wk 43. 22-26 WENEN
wk 44. 29-

November

02 BRUSSEL/Brussel
wk 45. 05-09 NEUMÜNSTER
wk 46. 12-16 PARIJS-OOST
wk 47. 19-23 **DEN HAAG**
wk 48. 26-30 **APELDOORN**

December

wk 49. 03-07 **ROTTERDAM**
wk 50. 10-14 HANNOVER/MÜNCHEN
wk 51. 17-21 NÜRNBERG
wk 52. 01 **GESLOTEN**

PAF nu in het Nederlands verkrijgbaar

Al jaren bestaat de mogelijkheid om familiegeschiedenisgegevens te verwerken met een computer. Voor zowel opslag en verwerking van die gegevens, en voor de inzending van die gegevens naar de tempel, zijn diverse computerprogramma's beschikbaar. Eén van die programma's is van de kerk zelf, namelijk Personal Ancestral File® (PAF). Voor velen was het Engels een struikelblok, maar daar is inmiddels deels een oplossing voor. Met speciale toestemming van de kerk heeft de officieel erkende PAF-gebruikersgroep Nederland een (gedeeltelijke) vertaling in het Nederlands beschikbaar. Coen Heijdemann sprak erover met broeder Rob Hubert, voorzitter van de gebruikersgroep.

Broeder Hubert, vertelt u eens in het kort voor lezers die nieuw zijn op dit gebied, wat genealogiesoftware zoals PAF eigenlijk doet.

Vroeger zochten we gegevens van voorouders op, en vulden ze op formulieren in. Die werden in Amerika met de hand verder verwerkt. Later werden ze in Salt Lake met de hand ingetypt op een computer. Toen veel particulieren een computer kochten, werd het aantrekkelijk om het proces te stroomlijnen. Er werd een programma gemaakt, *Personal Ancestral File*®, dat de leden thuis konden gebruiken. Namen van voorouders kunnen er rechtstreeks ingetypt worden. En in plaats van formulieren in te sturen, kan men nu de gegevens naar een diskette kopiëren en die insturen. De verwerking is daardoor veel sneller dan met het oude systeem. Sterker nog: het oude systeem met formulieren mag eigenlijk niet meer gebruikt worden. *Personal Ancestral File* is niet het enige computerprogramma dat de leden voor tempelinzendingen kunnen gebruiken, maar het is wel het enige dat door de kerk wordt uitgegeven. En daardoor is het ook het meest verkochte genealogieprogramma ter wereld geworden.

En hoe komt er nu ineens een officieel toegestane vertaling van het PAF-programma?

Het idee is niet nieuw, en komt oorspronkelijk ook niet van mij. Al jaren geleden heeft broeder Brouwer, toen nog functionaris bij de Genealogical Society, al aan de afdeling familiegeschiedenis in Salt Lake City gevraagd of ze niet konden overwegen een taalversie te maken of toe te staan van PAF. Na jaren denken hebben ze

uiteindelijk besloten het toe te staan, maar het niet zelf te doen. Er moest iemand komen die het voor ze kon doen, zonder dat zij verantwoordelijk gehouden konden worden voor de eventuele gevolgen van een vertaling. Als voorzitter van de door de

afdeling familiegeschiedenis in Salt Lake gesteunde PAF-gebruikersgroep Nederland, was ik een voor de hand liggende keus. Maar voor de duidelijkheid: De vertaling die nu wordt aangeboden is niet van de kerk, maar alleen goedgekeurd door de kerk. Ik heb als enige zwart op wit een licentie ontvangen uit Salt Lake City om het uit te voeren, en geheel zelfstandig tegen vergoeding van kosten aan te bieden aan geregistreerde PAF-gebruikers.

Was er niet al een Nederlandse PAF op de markt?

Ja en nee. Er circuleerde een door een particulier gemaakte gedeeltelijke Nederlandstalige vertaling, maar die had niet de toestemming van de afdeling familiegeschiedenis van de kerk, en voldeed ook niet aan hun eisen. Het was een lofw aardige poging om Nederlandstaligen aan de slag te laten gaan met PAF, maar bij dit soort zaken is het wel belangrijk om alles volgens de aanwijzingen van de kerk te doen.

De verkoop van deze Nederlandse PAF wordt dus niet door de kerk gedaan, maar is ook niet commercieel?

Dat is juist. Hoewel de kerk hem zelf niet gemaakt heeft, en ook niet zelf verkoopt, heb ik wel moeten toezeggen me aan hun voorschriften te houden. En die zijn onder meer dat dit vertaalde produkt alleen aan geregistreerde gebruikers van PAF versie 2.31 voor de pc mag worden verkocht. Daarvoor mag niet meer in rekening worden gebracht dan de kostprijs van vertaling, diskette, verpakking, verzending enz. In de praktijk komt het neer op een bedrag van NLG 12,50 voor een diskette met PAF 2.31 Nederlands.

U noemt het PAF 2.31 Nederlands, maar in hoeverre is het nu werkelijk Nederlands?

Niet 100% in elk geval. Dat was technisch niet mogelijk. Woorden als *yes, no, male, female, spouse* e.d. zijn nog steeds Engels, en dat kon in dit geval helaas niet anders.

Maar over het algemeen zijn de menu's, vragen en meldingen op het scherm nu Nederlands.

Krijgen de kopers ook een Nederlandstalige handleiding?

De diskette van NLG 12,50 bevat de vernederlandste software. Een handleiding is er niet bij, want die is ten eerste nog niet klaar in het Nederlands, en dat kon bovendien voor dat bedrag niet. Maar zodra de Nederlandse handleiding klaar is, zal die tegen vergoeding van kosten worden aangeboden aan de kopers van deze diskette.

Kan er nu niet verwarring ontstaan? Er is toch sinds kort ook al een ander Nederlandstalig mormoons genealogieprogramma te koop?

Dat klopt, en om de verwarring groter te maken werkt de PAF-gebruikersgroep er ook mee. Eigenlijk is de naam van de groep zelfs omgedoopt in PAF/MFA-gebruikersgroep. (MFA = My Family Ancestry — red.) *My Family Ancestry* Nederlands is een geheel vertaalde versie van een programma uit Utah. Het kan ook gebruikt worden voor invoervan voorouders en voor tempelzendingen, en ik kan me dus indenken dat er mensen zijn die nu in de war raken.

Wat is dan het verschil?

Nou, om het kort te houden: PAF wordt uitgegeven door de kerk. En *Personal Ancestral File* Nederlands is een gedeeltelijke vertaling daarvan. *My Family Ancestry* Nederlands is de volledig Nederlandse vertaling van een bekroond Amerikaans genealogieprogramma dat weliswaar door een mormoon geschreven is, en ook

voor mormoonse tempelzendingen gebruikt wordt, maar een commercieel product is. Weliswaar is *My Family Ancestry* in meer opzichten Nederlands dan deze PAF, maar beide hebben zo hun eigen voordelen. Ik zelf gebruik met veel plezier allebei, maar ze zijn dus niet helemaal hetzelfde.

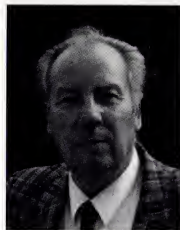
Wat is dan het nut van deze vernederlandste PAF?

De groep die het meest en het duidelijkst nut heeft van deze PAF Nederlands, zijn de mensen die al PAF gekocht hebben. Als ze er al mee werken, maar veel Engelse meldingen en vragen nog niet helemaal begrijpen, dan helpt deze diskette om met hetzelfde programma verder te werken, maar voornamelijk in het Nederlands. Bovendien zijn ze minder geld kwijt: tenslotte hebben ze al PAF gekocht voor bijna zeventig gulden, en hoeven er nu voor slechts 12,50 een diskette Nederlands bij te kopen.

Wat moet men doen om in het bezit van deze diskette te komen?

De eerste vereiste is dat men een registratiekaart kan tonen van PAF 2.31 voor de IBM pc. Wie dat heeft, stuurt een aanvraag voor een bestelformulier naar R. Hubert, PAF/MFA-gebruikersgroep Nederland, Jane Addamsstraat 54, 2037 JM Haarlem. Met het bestelformulier kan men dan voor NLG 12,50 de Nederlandse diskette bestellen. Zoals gezegd kan er nu nog geen handleiding bij worden aangeboden, maar daar wordt verder aan gewerkt en dan hopelijk later tegen kostprijs aan de kopers aangeboden. En als er iemand vragen heeft, kan hij mij gerust bellen. Het telefoonnummer is 023-5330750. ■

Nieuwe zendingen

Namen: Jan en Willy de Bruijn
Unit: Utrecht
Zendingsgebied: Frankfurt-tempel
Aanvang zending: 16 oktober 1995

Naam: Barry ten Have
Unit: Spijkenisse
Zendingsgebied: Manchester
Aanvang zending: 2 november 1995
Opleidingsinstituut: Lingfield

Zendelingenpagina's

Deze maand besteden we aandacht aan twee zendelingenzusters, namelijk zuster Renate Bijkerk uit de wijk Capelle, die een zending vervoult in het zendingsgebied Bristol, en zuster Christa de Vylder uit de gemeente Brussel, die momenteel op zending is in het zendingsgebied Edinburgh.

Christa de Vylder

Hallo allemaal! Ik dien de Here in het zendingsgebied Edinburgh. Ik ben op 10 november 1994 naar het opleidingsinstituut in Lingfield gegaan, waar ik twaalf onvergetelijke dagen heb doorgebracht. Die twaalf dagen waren heel geestrijk, maar vlogen om. Je komt er aan en je kent er niemand, maar aan het eind van die periode zijn die 21 zendelingen je beste vrienden geworden, van wie je niet graag afscheid neemt.

Op 22 november begon het echte zendingsleven. Ik kwam te werken in Dunfermline. We hebben daar een fantastisch gezin tot de wateren van de doop geleid. Een doopdienst doet me steeds terugdenken aan mijn eigen doop. De geest die aanwezig is bij een doopdienst getuigt steeds weer van de volheid en waarheid van het evangelie. Ik weet dat de doop een van de belangrijkste stappen is die men moet nemen om terug te kunnen keren bij onze hemelse Vader. Daarna komt de volgende stap, die voor mij ongelooflijk heerlijk stap naar de tempel om verder vooruitgang te maken. Men zegt ons steeds in de zoneconferenties om een droombeeld over je onderzoekers te hebben, dat ze na een jaar naar de tempel zullen gaan om eeuwige verbonden te sluiten.

Na Dunfermline werd ik overgeplaatst naar Dundee 1 waar ik drie maanden heb gewerkt. Ook daar had ik de kans om een fantastische dame voor eeuwig te zien veranderen. Het is zo een wonderbare ervaring om zielen te vinden die bereid zijn de stappen te nemen die nodig zijn.

Daarna ging ik naar Glasgow. Een reuzestad. De mensen daar zijn zo verschillend van de mensen aan de oostkust van Schotland, maar toch nog steeds vriendelijk en gastvrij.

De mensen, ook al zijn ze niet geïnteresseerd, luisteren naar je als je ze aanspreekt op straat. Dat is heel fijn. Ik hou van de Schotten.

Na twee maanden Glasgow ben ik nu alweer vier maanden in Dundee

2. Dundee is reuze. Ik ben blij dat ik weer terug ben in Dundee. Ook hier gaat het werk goed. Mijn collega en ik hadden het voorrecht om een gezin uit Albanië tot de wateren van de doop te leiden en ook een geweldige man uit Centraal-Afrika. Ze zijn reeds teruggekeerd naar hun vaderland om daar het voorbeeld te zijn voor familie en vrienden. En ook al is het moeilijk om afscheid te nemen van al die vrienden die je op zending maakt, weet ik dat deze vriendschappen eeuwig zijn.

Ik hou van mijn zending. Ik weet dat de Heer mij naar Schotland gestuurd heeft om zijn verloren schapen terug naar zijn kudde te leiden. Het zendingswerk is een van de grootste wonderen in deze tijd. Iemand's leven voor eeuwig zien veranderen dankzij het evangelie is zo wonderbaar en gaat gepaard met veel zegeningen. Mijn Heiland is goed voor mij! Ik zie jullie weer in de lente van '96! ■

Vorige blad-
zijde, rechts-
onder: zuster
Christa de
Vylder met
president en
zuster
Swanney.

Renate Bij-
kerk (l) met
haar Bulgaar-
se collega,
zuster
Androva, in
St. Ives.

Renate Bijkerk

Ik ben zo blij dat ik op zending kon gaan. Een jaar geleden stond ik met een gigantische koffer op het vliegveld, op weg naar het opleidingsinstituut in Lingfield. We hadden een heerlijke tijd daar; je wordt er zo 'klaargestoomd' voor het zendingswerk dat je haast niet kan wachten om de wereld in te gaan en het evangelie aan anderen bekend te maken. Na twaalf dagen instituut vertrokken mijn Bulgaarse collega en ik naar Bristol waar we met het echte werk zouden beginnen.

Mijn eerste werkgebied was Paignton, dat ligt aan de Torbay wat ook wel de Engelse Riviera wordt genoemd. Ik had het best wel naar mijn zin daar zo tussen de palmbomen en vlakbij de zee. Na daar twee maanden te zijn geweest, ging ik in december naar het zendingskantoor in Bristol. Het was een zegen om de zendingspresident van dichtbij mee te maken en te zien hoe hard er achter de schermen wordt gewerkt. Een van de andere zusters die ook in het zendingskantoor werkzaam was en ik mochten na een maand een nieuw gebied gaan openen. We vonden het zo fijn dat we weer naar 'buiten' mochten om de mensen over het

evangelie te gaan vertellen. We waren nog niet buiten of er liep een ongeveer 30-jarige vrouw achter ons die klaar was voor het evangelie. Vlak voor haar doopdienst ben ik overgeplaatst. Soms zijn overplaatsingen een beetje droevig, maar ik ben wel dankbaar dat ik haar de zendingslessen heb kunnen geven.

Ik ging naar Swansea in Wales. Dat was een interessante ervaring. We woonden met vier zusters in een huis en we werden goede vriendinnen van elkaar. Er waren zoveel ontvankelijke mensen in dit gebied dat er nog eens vier zendelingen bij moesten komen.

Daarna werd ik overgeplaatst van Wales in het noorden van ons zendingsgebied naar Cornwall in het zuidelijkste puntje van ons zendingsgebied en van Engeland. Hier is het echt mooi. We wonen in een cottage en in de verte kun je de zee zien. De mensen hier zijn heel vriendelijk. Ik ben nu drie maanden in Cornwall [medio oktober, red.] en ik geniet van mijn zending. Ik was hier aanvankelijk met mijn collega uit het opleidingsinstituut, maar die is nu overgeplaatst en nu train ik een nieuwe zuster. We hebben verleden

maand een bijzondere doopdienst meegemaakt. De doopdienst van Julie. Julie is een vrouw die in het verleden al contact had gehad met de zendelingen. We mochten haar weer de lessen geven en nu was ze bereid het evangelie te aanvaarden. Ze heeft drie kinderen en het is mooi om te zien welke veranderingen het evangelie in haar leven te weeg brengt. Doordat er in augustus, toen zij zich liet dopen, droogte heerste in Cornwall is ze in de Atlantische Oceaan gedoopt. Dat was echt heel mooi.

Ik wil jullie vertellen dat het een heel bijzondere ervaring is om te gaan waar je hemelse Vader wil dat je gaat om de mensen in het evangelie te onderrichten. Dat geeft zoveel vreugde. We zijn kleine instrumentjes in zijn handen. Soms voel ik me net als Ammon in het Boek van Mormon, wanneer hij roemt in zijn Heer en overmand is door vreugde.

Lieve mensen, het evangelie is waar en volmaakt. Het is eeuwig en het enige wat echt gelukkig maakt. Ik ben dankbaar dat ik dat heb mogen leren. Bedankt voor jullie steun. Tot ziens in april.

Engeland / Wales

Renate Bijkerk

England Bristol Mission,
Southfield House, 2 Southfield Road,
Westbury-on-Trym, Bristol,
BS9 3BH, Engeland

Desiree Broekzitter/

Iowah Munters

England London South Mission,
484 London Road, Mitcham, Surrey,
CR4 4ED, Engeland

Ché Pattiasina/

Geoffrey Uyleman

England Leeds Mission,
Technocentre, Station Road,
Horsforth, Leeds, Yorkshire,
LS18 5BJ, Engeland

Natasja Claessens /Barry ten Have

Emilio Nicoli/William Croese

England Manchester Mission,
Paul House, Stockport Road,
Timperley, Altrincham, Cheshire, WA15
7UP, Engeland

Lieven Kempenaers

England Birmingham Mission,
185 Penns Lane, Sutton Coldfield, West
Midlands, B76 8JU, Engeland

Onne de Jonge

England London Mission,
64/68 Exhibition Road, South Kensington,
Londen SW7 2PA,
Engeland

Duitsland

Anneke van Til

Frankfurt-tempel,
Talstrasse 10,

D-61381 Friedrichsdorf

Anton en Annie van Dam/

Jan en Willy de Buijn

Talstrasse 64, D-61381 Friedrichsdorf

Cornelis en Rineke de Buijn/ Romy Mooij/

Hubertina van Schaik

Taunusstrasse 17, D-61381 Friedrichsdorf

Dan van de Wetering

Deutschland-Mission Frankfurt,

Amdtstrasse 18, D-60325 Frankfurt

Bulgarije

Joseph en Else Dezaire

Sofia Bulgaria Mission,
Boul. Tsar Boris III 94,
1612 Sofia, Bulgarije

Schotland

Micha de Jong/Christa De Vylder/ Mirjam Eekelschot

Scotland Edinburgh Mission,
'Boroughfield', 32 Colinton Rd.,
Edinburgh, EH10 5DG, Schotland

Spanje

Sergio Ribeiro

Las Palmas Mission,
Avenida Rafael Cabrera 4-6A,
35002 Las Palmas,
Canarische Eilanden, Spanje

West-Indië

Henny Aroeman

Zendingsgebied West-Indië,
Carliegh House, suite 3,
Golf Club Road, Christ Church,
Barbados, West-Indië

Andy Ruiters

Albergastraat 10,
Paramaribo, Suriname

Verenigde Staten

Dimetri Mooij

Pennsylvania Philadelphia Mission,
300 W. State Street, Suite 107,
Media, Pennsylvania 19063, USA

Jeroen Bulder

California Roseville Mission
8331 Sierra College Blvd., Suite 208,
Roseville, California 95661, USA

Sander van Damme

Arizona Tucson Mission
1840 East River Rd., Suite 102,
Tucson, Arizona 85718, USA

Inge Pardaen

Historic Temple Square Mission
P.O. Box 112110, Salt Lake City, Utah 84147-
2110, USA

Canada

Spencer Hullemann

Canada Calgary Mission,
6940 Fisher Rd. S.E., #122,
Calgary, Alberta T2H 0W3,
Canada

Kurt Okhulzen

Canada Toronto West Mission
338 Queen Street East, Suite 214
Brampton, Ontario
Canada

Nederland

Inge Baetens / Antony den Dulk

Zendingsgebied Amsterdam,
Noordse Bosje 16,
NL-1211 BG Hilversum

Griekenland

Bob De Blick/Peter De Greyt/

Askold Meisner/David Muntinga/

Anna Knight

Zendingsgebied Athene,
Papadiamanti Straat 4,
Paleo Psychiko 15452,
Athene, Griekenland

Ga je op zending?

Stuur ons dan je naam, zendingsgebied, uit welke wijk of gemeente je komt, wanneer je zending begint, naar welk opleidingsinstituut je gaat - en vooraf: een goede pasfoto! Ons adres staat helemaal voorin De Ster.

'Meer heiligheid geef mij'

Door het evangelie leren wij dat we de Heiland, 'de Heilige Israëls', moeten volgen en ernaar moeten streven op Hem te gaan lijken (2 Nephi 25:29). De op een gebed lijkende lofzang 'Heer, geef mij meer reinheid', waar we dit jaar onze aandacht op hebben gevestigd, bevat onze smeekbede 'Meer heiligheid geef mij' (Lofzang 94).

Heiligheid is een goddelijke gave die mogelijk is gemaakt door de verzoening van de Heiland. Als we ons houden aan de verbonden die we met de Heer hebben gesloten en ons van onze zonden bekeren, maakt zijn verzoening het mogelijk dat de Heilige Geest in ons leven komt.

TOEGEWIJDE, CHRISTELIJKE INSPANNING LEIDT TOT HEILIGHEID

Heilig worden vereist bekering, zelfbeheersing en opoffering. Het vereist een voortdurende, toegewijde inspanning en wordt bereikt met één gedachte en één handeling tegelijk. Het vereist een geloof in Christus dat zo diepgaand is dat ons leven dat van Hem begint te weerspiegelen.

Eens vroeg iemand president Gordon B. Hinckley: "Wat is het symbool van uw godsdienst?" Hij antwoordde: "[Christus] heeft aangegeven wat dat symbool moet zijn toen Hij zei: "Wanneer gij mij liefhebt, zult gij mijn geboden bewaren" (Johannes 14:15). (...) Ons leven moet een betekenisvol symbool worden, een symbool dat ons getuigenis verkondigt van de levende Christus, de

eeuwige Zoon van de levende God' (De Ster, april 1995, blz. 4, 7).

Kerkleden overal ter wereld streven ernaar zo te leven dat ze op Christus gaan lijken. Eén van hen is een rustige, oudere zuster, Dolly Ndhlovu. Dolly is in 1984 in Soweto (Zuid-Afrika) lid van de kerk geworden en is sindsdien steeds getrouw geweest in het vervullen van verschillende roepingen. Ze heeft ook haar huis opengesteld voor tientallen weeskinderen, van wie ze velen samen met haar eigen kinderen heeft grootgebracht.

Toen haar zoon afstudeerde, liet Dolly naast haar huis een garage bouwen voor zijn auto. Maar ja, de garage ging uiteindelijk voor een heel ander doel dienen. In de jaren tachtig was er geen kerkgebouw in Soweto, en de mensen vonden het moeilijk om voor doopdiensten helemaal naar Johannesburg te reizen. Dus bouwden Dolly en haar zoon, met toestemming van de priesterschapsleiders, een doopvont in de garage. Veel leden van de gemeente werden daar gedoopt.

Op het ogenblik is Dolly tempelwerkster in de Johannesburg-tempel (Zuid-

Afrika). Haar dagelijkse uitingen van geloof en liefde hebben het leven van velen gezegend – en zorgden er ook voor dat de Heer haar heeft gezegend.

DE DISCIPELEN VAN DE HEER 'STAAN IN HEILIGE PLAATSEN'

De Heer heeft gezegd dat zijn discipelen in heilige plaatsen zullen staan en niet zullen worden bewogen (zie Leer en Verbonden 45:32). Tot die heilige plaatsen behoort de tempel, maar ook andere plaatsen horen daarbij. President Boyd K. Packer heeft gezegd: "Het kerkgebouw, het ringgebouw en de tempel zijn heilig, aangezien ze bijdragen tot de opbouw van de heiligste instelling in de kerk – ons eigen huis – en tot het zegenen van de heiligste relatie in de kerk, het gezin" (*That All May Be Edified*, blz. 234–235).

Als we de heilige invloed van de Heilige Geest in ons huis willen hebben, moeten we het tot een huis van gebed, vasten, geloof, wetenschap, heerlijkheid en orde maken (zie Leer en Verbonden 88:119). Hoewel we het misschien moeilijk kunnen hebben met onvolmaaktheden, kunnen we Christus toch in het middelpunt stellen van ons huis en hart. We kunnen anderen bereiken met vriendelijkheid, onze geest voeden en ons leven vullen met een bewustzijn van God – zodat we meer op de Heiland gaan lijken.

- *Op welke wijze is heiligheid zijn eigen beloning?*
- *Hoe kunnen we van ons huis een heilige plaats maken?* □

VIJANDEN WERDEN ZIJN VRIENDEN

De liefde van Joseph Smith voor zijn vijanden won dikwijls hun respect en hulp.

Duane C. Knowles

Velen van ons zijn getuige geweest van voorvallen waarbij de invloed van de Geest ervoor zorgde dat de bevooroordeelde ideeën van de ongelovige plaatsmaakte voor een bewustzijn van het goede dat het evangelie van vrede in zich draagt. Het hart en het verstand stellen zich open, en Gods zoons en dochters kiezen voor Christus.

De profeet Joseph Smith kwam in aanraking met veel mensen die door zijn getuigenis werden geraakt, het herstelde evangelie aannamen en hem aanvaardden als profeet van de Heer. Samen met zijn getuigenis ontwapenden Josephs christelijke karakter en zijn invloed vaak zelfs enkelen van hen wier hart verblind was jegens hem – en brachten ze zelfs aan zijn kant.

De volgende verhalen uit het leven van de profeet Joseph verduidelijken de opmerking van ouderling Parley P. Pratt dat 'zelfs [Josephs] meest verbitterde vijanden zich meestal gewonnen gaven, zodra hij bij hen een luisterend oor gevonden had'.¹

Links: In oktober 1838 werd de profeet Joseph Smith, hier uitgebeeld in een film van de kerk, verraden en viel hij in handen van regeringsfunctionarissen. Hoewel hij toen ten onrechte vier maanden gevangen werd gehouden, raakte hij bevriend met zijn vijanden en begaf hij zich vrijwillig onder hen.

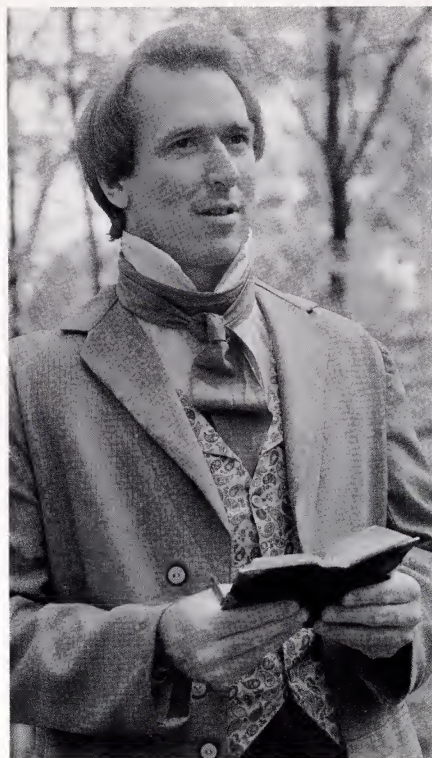
DE WET AAN ZIJN KANT

In juni 1830 ging de profeet naar Colesville (New York) om te prediken en te dopen. Toen hij daar aankwam, hoorde hij dat de gelovigen in die streek verscheidenen van hun vrienden op de doop hadden voorbereid. Nadat ze gedoopt waren, werd er voor die avond een vergadering belegd waarin de nieuwe leden zouden worden bevestigd.

Toen de mensen op de afgesproken tijd bij elkaar begonnen te komen, werd Joseph gearresteerd 'op de beschuldiging dat hij de openbare orde verstoorde en een oproer in het land veroorzaakte door het Boek van Mormon te prediken'. De agent onderging echter een verandering van hart, kennelijk nadat hij de profeet had leren kennen:

'Al gauw nadat ik was gearresteerd, zei de agent me dat zij die het arrestatiebevel hadden uitgevaardigd van plan waren me in handen te spelen van het gepeupel, dat nu in een hinderlaag lag. Maar hij was vastbesloten me uit hun handen te

Boven: Terwijl Joseph zijn ouders bezocht, kwamen gewapende mannen hem arresteren. Toen zijn moeder hem aan hen voorstelde, glimlachte hij, liep naar hen toe en gaf elk van hen een hand. Zijn vriendelijke houding overtuigde hen ervan dat hij een misdadiger noch een huichelaar was.

Een Engelse bekeerling berichtte dat er een man aanwezig was bij de laatste toespraak die Joseph in het openbaar heeft gehouden, van wie hij vermoedde dat het een bendelid was, die zo diep onder de indruk was dat hij zei dat hij de mormonen nooit meer zou bestrijden.

houden, aangezien hij had bemerkt dat ik een ander soort persoon was dan ze hem hadden voorgespiegeld.¹²

Hoewel hij tot taak had zijn gevangene naar de rechtbank te brengen, hield de agent zich aan zijn woord om Joseph tegen het gepeupel te beschermen. De aanvallers omringden de koets van de agent toen hij de stad uit wilde rijden. Voordat ze Joseph konden aanvallen, vrijdelde de agent hun poging door de zweep over de paarden te leggen en de koets langs hen heen te jagen.

Die nacht brachten ze door in een herberg. De agent liet Joseph in het enige bed in hun kamer slapen en ging zelf op de grond liggen met zijn voeten tegen de deur en een geladen musket aan zijn zij, omdat hij volgens Joseph had 'verklaard dat hij, als we op onwettrige wijze zouden worden gestoord, voor me zou vechten en me zo goed mogelijk zou verdedigen'.³

De volgende dag werd Joseph vrijgesproken, en hij en de agent scheidden van elkaar als vrienden.

MILITAIRE MANOEUVRES

In het voorjaar van 1834 liepen zo'n tweehonderd ouderlingen, bekend als Zionskamp, 1500 km van Kirtland (Ohio) naar Missouri om de berooide heiligen hulp te bieden die in Jackson County van huis en haard waren verdreven. De Missourianen werden gedwarsboomd in hun voornemen deze hulptroepen aan te vallen toen er boven hen een zware hagelstorm losbrak.

Twee dagen later ontmoetten kolonel Sconce, de aanvoerder van de bende, en andere leden van de bende, vernederd door het geweld van de storm, de mannen van Zionskamp om zich op de hoogte te stellen van hun bedoelingen. Joseph vertelde:

'Ik stond op, richtte me tot hen en sprak over het lijden van de heiligen in Jackson County, en ook over hoe we in het algemeen werden vervolgd (...); en dat we niet van plan waren (...) wie dan ook kwaad te doen. We wilden alleen onze vrienden in nood hulp bieden. Ik liet hun weten dat de kwaadaardige geruchten die over ons de ronde deden onjuist waren. Ze waren door onze vijanden verzonnen om onze vernietiging te bewerkstelligen. Toen ik mijn lange toespraak had besloten, had de geest hun zo beroerd dat hun hart smolt van medelijden. Ze stonden op, staken me de hand toe en zeiden dat ze hun invloed zouden aanwenden om de beroering tot bedaren te brengen die op veel plaatsen over ons was ontstaan. Ze weenden toen ze over ons leed en de vervolging hoorden, en bemerkten dat onze bedoelingen goed waren. Bijgevolg gingen ze uit onder het volk en trachtten onvermoebaar de gemoeieren te kalmeren.'⁴

Toch mocht dit niet baten, want vier jaar later, op 6 augustus 1838 om precies te zijn, vond er in Gallatin, de hoofdstad van Daviess County, op de dag van de nationale verkiezingen een gebeurtenis plaats die de uitdrijving van de heiligen uit Missouri bespoedigde. Er ontstond een handgemeen toen de heiligen niet werd toegestaan hun stem uit te brengen. Er werd niemand gedood, en hoewel Joseph op die dag niet in Gallatin was geweest, deden al spoedig geruchten de ronde dat hij daar zeven man had gedood.

Enkele dagen later was Joseph bij zijn ouders thuis, met er een groep gewapende mannen voor het huis stilhield. Acht politiemannen kwamen binnen. Ze spraken met Josephs moeder en verzekerden haar dat ze 'Joe Smith en alle mormonen' zouden doden. Ze ontkende dat Joseph Smith in de county was op de dag waarop de mannen zouden zijn gedood. 'Bovendien,' zei ze, 'als u hem zag, zou u hem niet willen doden.'

'Heren,' gaat haar verhaal verder, 'sta me toe u voor te stellen aan de profeet Joseph Smith.' Ze staarden hem aan of hij een spook was. Hij glimlachte, liep naar hen toe en gaf elk van hen een hand, op een wijze die hen ervan overtuigde dat hij een misdadiger noch een huichelaar was.

Joseph ging zitten en legde hen het standpunt (...) van de kerk uit, en welke koers zij had gevaren; en bovendien vertelde hij ze hoe hun vijanden hen vanaf het eerste begin hadden behandeld. Hij bracht ook naar voren dat de broeders die niet volgens de wet hadden gehandeld volgens de wet moesten worden berecht, voordat er nog iemand gewond zou raken. Nadat hij zo nog enige tijd met hen had zitten praten, zei hij: "Moeder, ik denk dat ik nu maar eens naar huis ga – Emma zal wel op me zitten wachten." Daarop sprongen twee van de mannen overeind en verklaarden dat hij niet alleen moest gaan, aangezien dat niet veilig zou zijn – dat ze met hem mee zouden gaan om hem te beschermen. Zodoende gingen ze met z'n drieën weg. Tijdens hun afwezigheid hoorde ik het volgende gesprek tussen de agenten die bij de deur bleven staan:

'Eerste agent: "Voelde je je niet vreemd toen Smith je een hand gaf? Ik heb nog nooit van mijn leven zo'n gevoel gehad."

'Tweede agent: "Ik kon me niet bewegen. Ik zou die man voor niets ter wereld ook maar een haar op zijn hoofd willen krenken."

'Derde agent: "Dit is de laatste keer dat je me meekrijgt om Joe Smith of de 'mormonen' te doden."

'Eerste agent: "Ik denk dat dit wel de laatste keer is dat ik hier op afga. Ik heb nog nooit een man gezien die ongevaarlijker en onschuldiger leek dan de 'mormoonse' profeet."

'Tweede agent: "Het gerucht dat hij mannen heeft gedood is een (...) leugen – daarover is geen twijfel mogelijk; wat een drukte om niets; maar mij krijgen ze zo gek niet meer; dat zal ik ze wel verzekeren."

'De mannen die met mijn zoon mee naar huis gingen beloofden de militie te ontbinden en naar huis te gaan. Zo gebeurde het.'⁵

PREDIKING IN DE GEVANGENIS

Maar er bleven onwaarheden over de heiligen de ronde doen. Joseph deed zijn best om het toenemende vooroordeel te bestrijden, tot oktober 1838 toen hij en andere kerkleiders in Far West (Missouri) werden verraden en in handen van regeringsfunctionarissen vielen.

Joseph en zijn broeders werden uiteindelijk in Richmond (Missouri) berecht en vervolgens vier maanden lang gevangengezet in Liberty. Uiteindelijk werd Joseph begin april 1839 naar Gallatin gebracht voor nog een rechtszaak. Een medegevangene, Alexander McRae, schreef dat Joseph tijdens een schorsing van de rechtszaak een gebaar van vriendschap maakte tegenover de bewakers.

'Vanaf dat moment tot we weg mochten', vervolgt het verslag van McRae, 'konden ze ons geen bewaker geven, of hij werd zo vriendelijk dat ze hem niet meer durfden vertrouwen, en er kwamen dan ook regelmatig nieuwe bewakers. We zaten aan de voornaamste tafel, samen met de rechter, de advocaten enz. en hadden het beste onderkomen waar de overheid voor kon zorgen, met zachte bedden om op te slapen – een voorrecht dat we de tijd dat we eerder gevangen hadden gezeten, niet hadden genoten.'⁶

Peter H. Burnett, advocaat voor de gevangenen, schreef: '[Joseph] had grote invloed op anderen. (...) Nog net voordat

Terwijl hij zich in de gevangenis te Carthage bevond, predikte Joseph (midden, zoals uitgebeeld in een film van de kerk) met zoveel macht dat enkele bewakers beseften dat de beschuldigingen ten opzichte van de gevangenen ten onrechte waren, en veel van hen gingen naar huis.

ik vertrok om terug te gaan naar Liberty, zag ik hem buiten tussen de mensen, vrijuit met hun spreken, waarbij hij zich volkomen op zijn gemak leek te voelen. In de korte periode van vijf dagen was het hem gelukt zijn vijanden zodanig te verzachten, dat hij zich zonder bescherming onder hen kon bewegen zonder het minste gevaar te lopen.⁷

Na de gerechtelijke procedures in Gallatin boden de rechters (die kennelijk in de onschuld van de gevangenen geloofden) Joseph en zijn metgezellen de kans om te ontsnappen. Ze grepen die kans aan om de grens over te steken, naar de staat Illinois.⁸

Vijf jaar later, op 18 juni 1844, negen dagen voor Josephs martelaarschap en temidden van alle opschudding die door benedeleden teweeg werd gebracht, gaf Joseph zijn laatste toespraak in het openbaar. Het is heel goed mogelijk dat de man die zich onder zijn gehoor bevond en die door de Engelse bekeerling Charles Lambert is beschreven, een berouwvol bendelid was:

'Ik was erbij toen de profeet zijn laatste toespraak gaf. (...) Het was machtig. Achter mij stond een lange man te snikken en te huilen. Toen ik me omdraaide om hem aan te kijken, zei hij dat hij de mormonen nooit zou bestrijden; nee, nooit. Hij was voor mij een volslagen vreemde.⁹

Niet later dan 24 juni 1844 had Joseph Smith zich aan de vertegenwoordigers van het wettig gezag overgegeven, die hem wilden vervolgen wegens verraad. Die dag reden hij en zijn metgezellen naar Carthage. Hoewel het tamelijk goed bekend is dat Joseph en zijn medegevangenen tot de gevangenisbewakers in Carthage predikten, is men vaak niet op de hoogte van de reactie van enkele bewakers. Dan Jones, kerklid en ooggetuige, heeft geschreven:

'Een aantal van ons predikte beurtelings tot de bewakers, (...) en verscheidene werden voortijdig afgelost omdat ze toegaven dat ze ertoe waren gebracht te geloven in de onschuld van de gevangenen, hetgeen hen ongeschikt maakte om ze te bewaken! Regelmatig kwamen ze ervoor uit dat ze zich hadden laten beïnvloeden door de praatjes van de benden. (...) Ze geloofden zozeer in ons getuigenis dat ze bekenden dat de beschuldigingen die door de benedeleden werden gedaan, leugens waren met de bedoeling zich op J. Smith te wreken. (...) En meer dan eens hoorde men: "Laten we naar huis gaan, jongens, want ik wil deze mensen niet bestrijden."¹⁰

Twee dagen na het martelaarschap zag broeder Jones de lichamen van Joseph en Hyrum, die in Josephs huis in

Nauvoo lagen opgebaar. Later zou hij schrijven dat hij op dat moment 'zonder enige twijfel de twee wijste en deugdzaamste mannen op aarde' had aanschouwd, 'die ik nog kort daarvoor vanachter de ijzeren tralies van hun gevangenis vriendelijk het evangelie van vrede had zien prediken tot de mannen die hen hun leven wilden benemen.'¹¹ Als het Joseph zou zijn gegeven de aandacht te krijgen van hen die hem uiteindelijk hebben gedood, om hen iets van zijn grote geest en vriendschap te doen voelen, had dat ongetwijfeld ook het hart van enkelen onder hen verzacht.

GOED VOOR KWAAD

Als doelwit van onvermoeibare vervolging en onrecht, was Gods gekozen profeet van de herstelling de belichaming van de vermaning van de Heiland: 'Hebt uw vijanden lief, zegent hen, die u vervloeken, doet wel aan hen, die u haten, en bidt voor hen, die u geweld aandoen en u vervolgen; opdat gij de kinderen moogt zijn van uw Vader, Die in de hemel is' (3 Nephi 12:44–45).

Maar Joseph deed meer dan het uiten van vriendelijke woorden om zijn vijanden zijn liefde en mededogen te tonen. Zijn vriendelijke behandeling van twee wraakgierige vervolgers is daar een voorbeeld van.

Op bevel van de gouverneur van Missouri arresteerden twee agenten, Reynolds en Wilson, Joseph in juni 1843 in Nauvoo. Ze mishandelden hun gevangene op wrede wijze: ze stootten hem met hun pistolen in zijn zijden, bedreigden zijn leven en namen hem mee voor hij zijn gezin kon bezoeken.

De bordjes waren voor de twee agenten al spoedig verhangen, toen ze werden gedwongen om terug te keren naar Nauvoo, waar ze terecht zouden worden omdat ze het leven van Joseph en nog een kerklid hadden bedreigd. Joseph liet een feestmaal bereiden om zijn veilige terugkeer te vieren, en onder zijn gasten bevonden zich Reynolds en Wilson.¹² Die middag liet Joseph zich in een toespraak tot de inwoners van Nauvoo uit over Reynolds en Wilson:

'Ik heb deze mannen naar Nauvoo gebracht, en heb hen toevertrouwd aan de zorg van haar van wie ik was weggerukt, niet om gevangenen in ketenen, maar om gevangenen van vriendelijkheid te zijn. Zij hebben mij in weerwil van de

wet meegenomen, me meedogenloos behandeld, getracht me van mijn rechten te beroven, en ze zouden me hebben meegenomen naar Missouri om me te laten vermoorden, als de Voorzienigheid niet tussenbeide was gekomen. Maar nu bevinden ze zich in mijn handen; en ik heb ze bij mij in huis genomen, hen aan het hoofd van mijn tafel gezet, en hun het beste voorgezet wat er in mijn huis te vinden was; en zij worden bediend door mijn vrouw, die ze hadden beroofd van de mogelijkheid om mij te bezoeken toen ik gevangen werd genomen.'¹³

President Lorenzo Snow gaf een groep vertrekkende zendelingen eens de raad: 'Er is een manier om het hart van ieder mens te bereiken, en het is uw taak om de weg te vinden naar het hart van hen naar wie u bent geroepen.'¹⁴ Zoals de apostel Paulus voor Agrippa (zie Handelingen 26) of Ammon voor de vader van koning Lamoni (zie Alma 20:8–28), bezat de profeet Joseph een opmerkelijke gave om het hart te bereiken, zelfs het hart van een tegenstander, als die persoon alleen maar wilde luisteren.

Die gave is één van de vele eigenschappen die Josephs groetheid als profeet onderstrepen en ons eraan herinneren wat ook wij, in samenwerking met de Heer, kunnen bereiken.⁹ □

NOTEN

- 1 *Autobiography of Parley P. Pratt* (Salt Lake City: Deseret Book Company, 1980), blz. 46.
- 2 *History of the Church*, deel 1, blz. 88.
- 3 *Ibid.*, blz. 89.
- 4 *History of the Church*, 2:106.
- 5 *History of Joseph Smith by His Mother, Lucy Mack Smith* (Salt Lake City: Stevens & Wallis, Inc., 1945), blz. 254–256.
- 6 *History of the Church*, 3:259.
- 7 Peter H. Burnett, *An Old California Pioneer* (Oakland: Biobooks, 1946), blz. 40.
- 8 *History of the Church*, 3:320–321.
- 9 Hyrum L. Andrus, Helen May Andrus, *They knew the prophet* (Salt Lake City: Bookcraft, 1974), blz. 172.
- 10 Dit citaat is deels ontleend aan Dan Jones, 'The Martyrdom of Joseph and Hyrum Smith', *Brigham Young University Studies*, 24 (Winter 1984):99 en deels aan Dan Jones, 'The Martyrdom of Joseph Smith and His Brother, Hyrum!' *ibid.*, 24 (Winter 1984):89, hierna aangeduid als 'Brother'.
- 11 Jones, 'Brother', blz. 94.
- 12 *History of the Church*, 5:440–456, 460.
- 13 *History of the Church*, 5:467.
- 14 *Improvement Era*, december 1899, blz. 128.

DE GEBORTE VAN JESUS

In de kersttijd wordt over de hele wereld het verhaal van de geboorte van de Heiland uitgebeeld door kinderen. Hier wordt het schriftuurlijk verslag ervan vergezeld van foto's van kinderen uit de gemeente Jeruzalem. De foto's zijn genomen op het herdersveld buiten Betlehem, in de wildernis van Judea, en bij het Herodion – een van de paleisforten van koning Herodes.

Lin de zesde maand nu werd de engel Gabriël van God gezonden naar een stad in Galilea, genaamd Nazaret, tot een maagd, die ondertrouwd was met een man, genaamd Jozef, uit het huis van David, en de naam der maagd was Maria.

'En toen hij bij haar binnengekomen was, zeide hij: Wees gegroet, gij begenadigde, de Here is met u.

'Zij ontroerde bij dat woord en overlegde, welke de betekenis van die groet mocht zijn.

'En de engel zeide tot haar: Wees niet bevreesd, Maria; want gij hebt genade gevonden bij God.

'En zie, gij zult zwanger worden en een zoon baren, en gij zult Hem de naam Jezus geven' (Lucas 1:26–31).

'En het geschiedde in die dagen, dat er een bevel uitging vanwege keizer Augustus, dat het gehele rijk moest worden ingeschreven.

'Deze inschrijving had voor het eerst plaats, toen Quirinius het bewind over Syrië voerde.

'En zij gingen allen op reis om zich te laten inschrijven, ieder naar zijn eigen stad.

'Ook Jozef trok op van Galilea, uit de stad Nazaret, naar Judea, naar de stad van David, die Betlehem heet, omdat hij uit het huis en het geslacht van David was, om zich te laten inschrijven met Maria, zijn ondertrouwde vrouw, welke zwanger was' (Lucas 2:1-5).

'En het geschiedde, toen zij daar waren, dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zou, en zij baarde haar eerstgeboren zoon en wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een kribbe, omdat voor hen geen plaats was in de herberg' (Lucas 2:6-7).

'En er waren herders in diezelfde landstreek, die zich ophielden in het veld en des nachts de wacht hielden over hun kudde.

'En opeens stond een engel des Heren bij hen en de heerlijkheid des Heren omstraalde hen, en zij vreesden met grote vreeze.

'En de engel zeide tot hen: Weest niet bevreesd, want zie, ik verkondig u grote blijdschap, die heel het volk zal ten deel vallen:

'U is heden de Heiland geboren, namelijk Christus, de Here, in de stad van David.

'En dit zij u het teken: Gij zult een kind vinden in doeken gewikkeld en liggende in een kribbe.

'En plotseling was er bij de engel een grote hemelse legermacht, die God loofde, zeggende: Ere zij God in den hoge, en vrede op aarde bij mensen des welbehagens' (Lucas 2:8-14).

'En het geschiedde, toen de engelen van hen heengevaren waren naar de hemel, dat de herders tot elkander spraken: Laten wij dan naar Betlehem gaan om te zien hetgeen geschied is en ons door de Here is bekendgemaakt.

'En zij gingen haastig en vonden Maria en Jozef, en het kind liggende in de kribbe.

'En toen zij het gezien hadden, maakten zij bekend hetgeen tot hen gesproken was over dit kind.

'En allen, die er van hoorden, verbaasden zich over hetgeen door de herders tot hen gezegd werd.

'Doch Maria bewaarde al deze woorden, die overwegende in haar hart.

'En de herders keerden terug, God lovende en prijzende om alles wat zij hadden gehoord en gezien, gelijk het hun gezegd was' (Lucas 2:15-20).

'Toen nu Jezus geboren was te Betlehem in Judea, in de dagen van koning Herodes, zie, wijzen uit het Oosten kwamen te Jeruzalem, en vroegen: Waar is de Koning der Joden, die geboren is? Want wij hebben zijn ster in het Oosten gezien en wij zijn gekomen om Hem hulde te bewijzen.

'Toen koning Herodes hiervan hoorde, onstelde hij en geheel Jeruzalem met hem.

'En hij liet al de overpriesters en schriftgeleerden van het volk vergaderen en trachtte van hen te vernemen, waar de Christus geboren zou worden.

'Zij zeiden tot hen: Te Betlehem in Judea. (. . .)

'Toen riep Herodes de wijzen in het geheim en deed bij hen nauwkeurig navraag naar de tijd, dat de ster geschenen had.

'En hij liet hen naar Betlehem gaan, en zeide: Gaat en doet nauwkeurig onderzoek naar dat kind; en zodra gij het vindt, bericht het mij, opdat ook ik hem hulde ga bewijzen' (Matteüs 2:1-8).

'Zij hoorden de koning aan reïden weg; en zie, de ster, die zij hadden gezien in het Oosten, ging hun voor, totdat zij kwam en stond boven de plaats, waar het kind was.

'Toen zij de ster zagen, verheugden zij zich met zeer grote vreugde.

'En zij gingen het huis binnen en zagen het kind met Maria, zijn moeder, en zij vielen neder en bewezen hem hulde. En zij ontsloten hun kostbaarheden en boden hem geschenken aan: goud en wierook en mirre.

'En van Godswege in de droom gewaarschuwd om niet tot Herodes terug te keren, trokken zij langs een andere weg naar hun land terug' (Matteüs 2:9-12). □

Krokodillen, haaien en zeeslangen lijken misschien vreemd om te noemen als jeugdherinneringen.

Maar in de jeugdijaren van Domingos Liao in Darwin (Australië) maakten zij deel uit van zijn dagelijks leven.

Domingos en zijn vrienden fietsten vaak naar de monding van Rapid Creek, waar het zoete water zich met het zeewater vermengt.

Bij het doorwaden van het water moesten ze in de stroom kwallen ontwijken, oppassen voor haaien die uit de zee het riviertje waren ingezwommen, voor krokodillen die zich in de modder hadden gegraven, voor giftige zeeslangen, en voor schorpioenvissen met hun giftige stekels. Ondanks de gevaren staken ze de rivier steeds weer over, gelokt door de overzijde.

'Het was een land van belofte', herinnert Domingos zich. 'We konden daar emmers vol vis vangen. De stranden waren maagdelijk en schoon. En er

De rivieren van het leven hebben Domingos tot ver van het Australische stroompje gevoerd waar hij als jongen speelde. En hij heeft vaak tegen de stroom in moeten zwemmen.

waren groene velden waar nog niemand geweest was.'

VERVLOGEN TIJDEN

Tegenwoordig is er een brug over de rivier. De open vlakten zijn een park geworden waar kriskras trimbanen doorheen lopen vol studenten. Toch gaat Domingos nog graag naar de rivier, om er herinneringen op te halen en na te denken.

Zijn jonge leven is vol herinneringen. Die beginnen op het eiland Timor, enkele honderden kilometers ten noorden van Australië. Zijn Chinese ouders werkten er in de Portugese kolonie (Domingos is een Portugese naam) ten tijde van de Indonesische invasie van het eiland. De mannen vluchtten naar Portugal. Vrouwen en kinderen vluchtten naar Australië. 'Mijn moeder, enkele familieleden en ik waren op een van de twee boten die weg konden komen', legt Domingo

HET LEVEN VAN DOMINGOS LIAO

Richard M. Romney

uit. 'We hadden geluk dat we het overleefden.'

Domingo's vader voegde zich later in Darwin bij hen. Door hard werken is het 't gezin voor de wind gegaan. Er werden nog twee jongens geboren. Domingo's leerde Engels. Hij ontdekte allerlei sporten: cricket, karate, tennis, voetbal, handbal en volleybal. Hij blonk uit op school, in de muziek en in de beeldende kunsten. En hij werkte mee in het restaurant van zijn oom.

TIJDEN VAN GELOOF

Op een dag stelde zijn tante, een pasgedoopte heilige der laatste dagen, de familie Liao aan de zendelingen voor. Het gezin werd al gauw lid van de kerk. 'We waren ongeveer een jaar lang actief', zegt Domingo's. 'Maar toen gingen mijn ouders niet meer naar de kerk. Ik ging nog een tijdje, maar begon cricket te spelen op zondag. Hoewel mijn geweten aan me bleef knagen omdat ik voelde dat ik op zondag naar de kerk moest.'

In die periode kreeg Domingo's grootvader, die in Melbourne woonde, een hartaanval. Hij had niet lang meer te leven, zei men. Domingo's was toen zestien. Hij voelde een sterke drang om

te bidden. 'Ik zei mijn hemelse Vader dat ik mijn leven aan de kerk zou wijden als Hij grootvader nog een kans zou geven. Maar ik wachtte niet tot hij weer beter was. Toen we weer thuis waren, ging ik terug naar de kerk. Er is mij geleerd dat je moet doen wat je belooft.'

Zijn grootvader werd inderdaad beter. En tegen die tijd ging Domingo's naar de kerk – niet om zich aan zijn belofte te houden, maar omdat hij echt geloofde dat hij dat moest doen omdat het goed was.

MOEILIJKE TIJDEN

Tegen de tijd dat Domingo achttien was geworden, begon zijn activiteit in de kerk zijn vader te ergeren.

'Papa dacht dat het seminarie mijn huiswerk belemmerde. Daarom verbod hij me zo vroeg op te staan om naar het seminarie te gaan. Ik respecteerde hem, dus ging ik niet meer. Ik deed het seminarie nog wel thuis. Maar ook dat wilde hij na verloop van tijd niet meer.

'Toen zag hij me vaak in de Schriftten lezen en dacht dat ik mijn huiswerk niet gedaan had, hoewel mijn cijfers goed waren. Op een keer pakte hij mijn Schriftten en gooidde ze in de vuilnisbak.

Zijn familie wilde niet dat hij op zending ging, maar Domingo's bereidde zich er toch op voor. Soms las hij de hele dag in de Schriftten. 'De Schriftten gaven me gemoedsrust', zegt hij. 'Ze gaven aan wat ik moest doen.'

Ik had er al twee jaar in gelezen en allerlei teksten gemarkeerd, en ze betekenden veel voor me. De volgende ochtend slaagde ik erin om ze terug te krijgen, maar ik moest ze wel voor de zekerheid aan de gemeentepresident in bewaring geven.'

Niet lang daarna verbood Domingo's vader hem alle activiteit in de kerk: schriftstudie, de wekelijkse activiteitenavond, huisonderwijs, en uiteindelijk zelfs de zondagse kerkgang.

'Hoewel ik achttien en dus meerderjarig was, wilde ik hem in eerste in-

stantie toch gehoorzamen. Echt waar. Je wilt je vader gehoorzamen omdat hij je vader is. Maar ik wist dat ik mijn belofte aan mijn hemelse Vader om naar de kerk te gaan niet kon breken.

'Papa zei dat ik, als ik die zondag naar de kerk ging, niet meer aan terugkomen hoefde te denken. Dus pakte ik mijn koffers. Ik bad die avond vurig en oprecht. Toen hij me de volgende ochtend in mijn nette kleding zag, was hij woedend.'

Domingos verliet het huis, maar zijn ouders gingen naar het kerkgebouw om

met hem te praten. Ze kwamen overeen dat hij om de week naar de kerk mocht gaan. 'Daar was ik niet erg blij mee, maar het was beter dan niets', zegt hij.

De volgende keer dat hij zich klaarmaakte voor de kerk zei zijn vader hem weer dat hij niet terug hoefde te komen als hij erheen ging. 'De tweede keer was net zo erg, of misschien eigenlijk juist erger. Ik wachtte al een tijd op mijn patriarchale zegen. De patriarch, die maar een keer per jaar langskwam, had een lange reis naar onze woonplaats gemaakt. Ik was er op tijd voor

mijn afspraak, maar mijn vader ook. Ik moest naar huis en miste mijn zegen.'

De derde keer dat zijn vader op zo'n manier tegen hem optrad, verliet Domingos het huis en trok bij zijn grootmoeder in. 'Na verloop van tijd kwam mijn moeder langs en zei dat mijn vader nog zo kwaad niet was en niet meer boos zou worden. Dus ging ik terug.'

EEN TIJD VOOR BESLISSINGEN

Tijdens zijn verblijf bij zijn grootmoeder had Domingo het verlangen

ontwikkeld om op voltijdzending te gaan. 'Ik bad erover en kreeg een duidelijk antwoord dat ik moest gaan zodra ik negentien was. Van toen af aan was ik vastbesloten – ik hoefde me er alleen maar op voor te bereiden.'

Hij vernam dat als hij zijn eerste studiejaar aan de University of the Northern Territory voltooide, de universiteit hem twee jaar zou laten gaan voor zijn zending. Maar hij zou de laatste maanden voor zijn vertrek wel veel meer colleges moeten volgen. 'Mijn studiebegeleider moedigde me

Zijn zending heeft ouderling Liao grote vreugde gebracht. Maar het zou hem nog meer vreugde geven als hij zijn familie kon uitleggen hoezeer hij van het evangelie houdt en waarom hij bereidwillig zoveel verdragen heeft om een zendeling te kunnen worden.

zelfs aan en zei dat de zending een goede ervaring voor me zou zijn', zegt Domingo. Domingo bleef iets doen wat hij al sinds het voortgezet onderwijs deed: medestudenten vertellen over de stappen tot bekering, en het heilsplan.

Hij stak meer tijd in schriftstudie en leerde veel teksten uit zijn hoofd. 'De Schriften gaven me gemoedsrust', zegt hij. 'Ze herinnerden me aan de dingen die ik moest doen.'

Hij vergezelde de voltijdzendingen wanneer die ergens een zendelingen gingen geven. En hij gaf vaak zijn getuigenis. Verder schreef hij elke dag in zijn dagboek. Zijn kerkleiders hadden gesprekken met hem, bevonden hem waardig om op zending te gaan, en stuurden zijn aanvraag in.

Toen kwam hij op een dag thuis uit de kerk en wees zijn vader hem voor de vierde keer de deur. 'Het was tamelijk definitief', zegt Domingo. 'Hij was niet blij met mijn plannen om op zending te gaan. Hij zei dat ik zijn zoon niet meer was als ik ging.'

Domingo's gemeentepresident, Michael Kuhn, nodigde hem uit om bij hem in te trekken tot zijn zendingsoproep er was.

Toen Domingo eenmaal klaar was met zijn eerste studiejaar, vulde hij zijn dagen met gebed, opbouwende muziek, kerkactiviteiten, zendingswerk en schriftstudie. Soms las hij de hele dag in de Schriften.

TIJDEN VAN VREUGDE

En toen kwam de brief: 'U bent geroepen in het zendingsgebied Hong Kong.' Domingos ging nog korte tijd naar huis om te proberen het goed te maken met zijn vader. 'Ze gaven toe, vooral omdat ze wisten dat ik toch niet van gedachten zou veranderen', zegt hij. Voordat hij vertrok, ging hij nog met zijn familie uit eten en maakte veel afscheidsfoto's.

Uit de brieven die hij in het opleidingsinstituut voor zendingen en het zendingsveld heeft geschreven, blijkt de vreugde die hij al snel voelde:

'Op de luchthaven sprak ik een van de zendingen die mij op de doop hebben voorbereid, ouderling (Hoyt) Skabelund, met vrouw, kind en ouders. Ik leer nu langzaam maar zeker Kantonees. De mensen in het opleidingsinstituut zijn geweldig.'

'Ik heb twee brieven van mijn moeder gekregen. Thuis gaat alles goed. Ze zijn rijk gezegend, en beseffen dat ook! Mijn familieleden zijn nu blij dat ik op zending ben. God is echt een God van wonderen!'

'Ik heb voor het eerst met een straatbord gewerkt en met voorbijgangers gepraat. En ik heb de zes zendelingenlessen in het Kantonees gegeven.'

'Ik ben inmiddels overgeplaatst naar Macau, een Portugese kolonie voor de kust van China. Ik heb veel geluk, want er krijgen maar weinig zen-

delingen de kans om hier te werken. Wij hebben een onderzoeker die de zendelingenlessen krijgt, en hij zal zich binnenkort laten dopen. Ik weet dat God me hierheen geroepen heeft om een bijzonder werk te verrichten.'

'Elk ongemak was het overwinnen waard om het Boek van Mormon te kunnen lezen. Elke belediging was het slikken waard om de sabbat te kunnen heiligen. Elk moment was het wachten waard om in individueel gebed neer te kunnen knielen. Elk verdriet was het verdragen waard om naar de kerk te kunnen gaan. Elke klap was het incasseren waard, elke kwelling het verdragen waard, elke traan was het vergieten waard om deze zending te kunnen vervullen.'

TIJDEN VAN VREDE

Nu kijkt ouderling Liao in Macau uit het raam en ziet een beloofd land.

'Toen ik besloot op zending te gaan, wist ik dat ik tegen een sterke stroom op moest', zegt hij. 'Ik wist eigenlijk niet precies welke gevaren er in het water op mij loerden, wat mij zou proberen te steken of op te eten. Ik dacht alleen maar aan het bereiken van mijn doel. En nu ben ik hier, en weet dat het de moeite waard was.'

En hij wil graag een brug bouwen om andere mensen, waaronder zijn eigen familieleden, in staat te stellen over te steken naar de andere kant. □

JE C

Lisa A. Johnson

FOTO VON WEIDEN ANDERSEN

Heb je meer tijd dan geld? Of meer talent dan geld? Als dat zo is, kun je met de kerst dagen toch zonder problemen cadeautjes geven. Hieronder vind je voor iedereen wel iets wat hij of zij leuk zal vinden.

VOOR JE HUISGENOTEN

- Maak een aantal kaartjes met schrifteksten om op de spiegel te doen. Je kunt er twaalf maken, voor elke maand een – of 52, voor elke week een. Schrijf of typ lievelingssteksten van de ontvanger op kaartjes. Je kunt ze zelfs versieren met stickers of ze kleuren. Pak de kaartjes samen met een rolletje plakband in. Vergeet niet om er aanwijzingen bij te geven.
- Zoek een goedkope kalender uit – of maak er zelf een. Schrijf er alle dagen op die belangrijk zijn voor jou en je huisgenoten: verjaardagen, jubileums, projecten en vakanties. Laat genoeg ruimte open om er nog andere gebeurtenissen aan toe te kunnen voegen. Hang de kalender op een centrale plaats, zodat alle huisgenoten het hele jaar datums en activiteiten kunnen coördineren.
- Verzin een 'Top Tien', typ of schrijf die netjes, rol hem op, en doe er een lint omheen. Het kan een grappige of een serieuze lijst zijn, wat je maar wilt. Denk aan onderwerpen zoals 'Waarom ik blij ben dat je mijn mama bent' (of papa, broer of zus), 'Fijne dingen die je voor me doet' of 'De leukste dingen die we samen gedaan hebben'.

ADEAULIJSTJE

- Geef je ouders een certificaat dat ze recht geeft op een avondje uit. Bied bijvoorbeeld aan om een picknick of meeneemaaltijd klaar te maken voor ze. Bied jezelf aan als babysit.

- Zoek uit wat de lievelingstempel van je ouders is. Misschien is dat de tempel waar ze getrouwd zijn, de dichtstbijzijnde, een waarvoor ze hebben bijgedragen aan het tempelfonds, of de tempel waar ze binnenkort heen willen. Zoek een foto op, maak er een tekening van, of gebruik een plaat uit een kerktijdschrift – en lijst die in voor ze.

- Zoek leuk postpapier of een mooie kaart en schrijf er je getuigenis op. Vertel hoe het evangelie en het voorbeeld van je huisgenoten je inspireren om te proberen meer op Christus te gaan lijken. Dat is een van de mooiste cadeaus die je ze ooit kunt geven.

VOOR JE VRIENDEN

- Voordat de schoolvakantie begint, pak je voor je vrienden of vriendinnen een kerstlunch in en neemt die mee naar school. Je zou iets kunnen klaarmaken wat bij jou thuis vaak gegeten wordt, iets wat je vrienden niet altijd krijgen, of je kunt uitzoeken wat ze het liefst eten.

- Koop een grote, goedkope mok en doe er een flesje van hun lievelingsfridrank in. Doe een lint aan het oor.

- Maak een schriftuurboom voor ze. Koop een klein boompje, of maak er een van hout of papier. Je kunt het boompje versieren met strookjes gekleurd papier met hun lievelingsteksten erop, of met witte kaartjes met gekleurde linten eraan. 25 teksten is een geschikt aantal – een voor elke decemberdag tot en met eerste kerstdag.

- Als het koud is en sneeuwt, geef ze dan een sneeuw-

poppakket: een oude hoed en sjaal (uit een tweedehandswinkel – of maak ze zelf van oude stof). Doe er stukjes steenkool, houtskool of knopen bij voor de ogen en een wortel voor de neus. En misschien kun je zelfs een goedkope bezem vinden.

- Geef ze een nieuw exemplaar van het Boek van Mormon. Als ze geen lid van de kerk zijn, schrijf er dan je getuigenis in. Als ze wel lid van de kerk zijn, maak er dan een mooie kaft voor.

VOOR ZENDELINGEN

- Stuur ze kleine, niet te zware kerstversieringen. Het beste zijn versieringen die je na gebruik kunt eten, weggoaien of voor iets anders gebruiken, bijvoorbeeld: een kerstkous; een boompje van snoep; slingers van popcorn of snoep. (Dit soort versieringen zijn bovendien leuk voor kleine broertjes en zusjes om te maken.) Stuur niets dat kan breken, bederven, of dat voor de zending moeilijk mee te nemen is na de feestdagen.

- Een foto in een platte, stevige lijst is ook een prima cadeau. Een zending kan nooit genoeg foto's van thuis hebben.

- Als de zending in je eigen land op zending is, of als je postzegels kunt krijgen uit het land waar hij op zending is, dan kun je hem gefrankeerde, geadresseerde enveloppen sturen met bij passend briefpapier.

- Kleine geschenken die de zending aan zijn onderzoekers en aan hulpvaardige leden kan uitdelen zijn ook altijd welkom. Denk bijvoorbeeld aan boekeleggers of kaarten met een geestelijke boodschap.

VOOR BEJAARDEN

• Geef ze een geschenk door ze te laten voelen dat ze nodig zijn. Als ze nog mobiel zijn en wat willen doen, breng ze er dan toe om als vrijwilliger te werken in een gaarkeuken voor daklozen, een kinderziekenhuis, of ergens anders waar men hulp nodig heeft. Maar geef jezelf dan ook als vrijwilliger op en ga met ze mee.

• Help ze met het versieren van hun woning. Geef ze zo nodig zelfgemaakte versieringen of help ze met het ophangen van hun eigen versieringen.

• Neem ze mee naar een gratis kerstconcert in de buurt. Het is vooral een leuk uitje voor ze als ze worden meegenomen door iemand die opgewekt en beleefd is.

• Maak hun huis schoon, werk in hun tuin, of schuif sneeuw voor ze. En je zou ze een certificaat kunnen geven dat hen er later recht op geeft het karwei te nog een keer te laten uitvoeren.

• Geef ze een geschenk met herinneringen. Als je een plakboek vult met foto's en andere herinneringen die je vraagt aan familieleden en kennissen, dan is dat beslist een erg welkom geschenk.

WAT JIJ VOLGEND JAAR AAN ONS KUNT GEVEN

We beseffen dat wij niet op jouw cadeaulijstje staan. En misschien lijkt het wel of we hier overdreven vroeg over beginnen. (Tenslotte zijn de feestdagen van *dit* jaar nog niet eens voorbij!) Maar dit is wel een goede tijd om eens na te denken wat je ons voor *volgend* jaar cadeau kunt geven.

In het decembernummer van *volgend* jaar willen we getuigenissen van Christus afdrucken van tieners uit de hele wereld. Daarom vragen we je om over je eigen getuigenis van de Heiland na te denken. Is je getuigenis begonnen of versterkt door een bepaalde gebeurtenis? Hoe heeft je getuigenis van Christus je weleens in een moeilijke periode geholpen?

Zet je gevoelens en ervaringen op papier – zelfs al zijn het maar een paar alinea's. We willen graag dat je ons vertelt *wat* je voelt en *waarom*.

Stuur ons je reactie alsjeblieft vóór 30 april 1996. Schrijf gerust in je eigen taal. En vermeld alsjeblieft je naam, leeftijd, adres, wijk en ring (of gemeente en district). Ons adres is: International Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA.

Stuur zo mogelijk ook een foto van jezelf die je niet terug hoeft te hebben. □

Greg Olsen, Simeon vereert het Christuskind.

Simeon, tot wie de Heilige Geest gezegd had dat hij de dood niet zou smaken, eer hij 'de Christus des Heren' gezien had, was in de tempel toen Maria en Jozef de baby Jezus binnenbrachten. Simeon nam het kindje in zijn armen, loofde God en zei: 'Nu laat Gij, Here, uw diens knecht gaan in vrede, [...] want mijn ogen hebben uw heil gezien' (zie Lucas 2:25-30).

Ook Jozef trok op van Galilea, uit de stad Nazaret, naar Judea, naar de stad van David, die Betelehem heet, (...) om zich te laten inschrijven met Maria, zijn ondertrouwde vrouw, welke zwanger was.

‘En het geschiedde, toen zij daar waren, dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zou, en zij baarde haar eerstgeboren zoon en wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een kribbe, omdat voor hen geen plaats was in de herberg’ (Lucas 2:4–7).